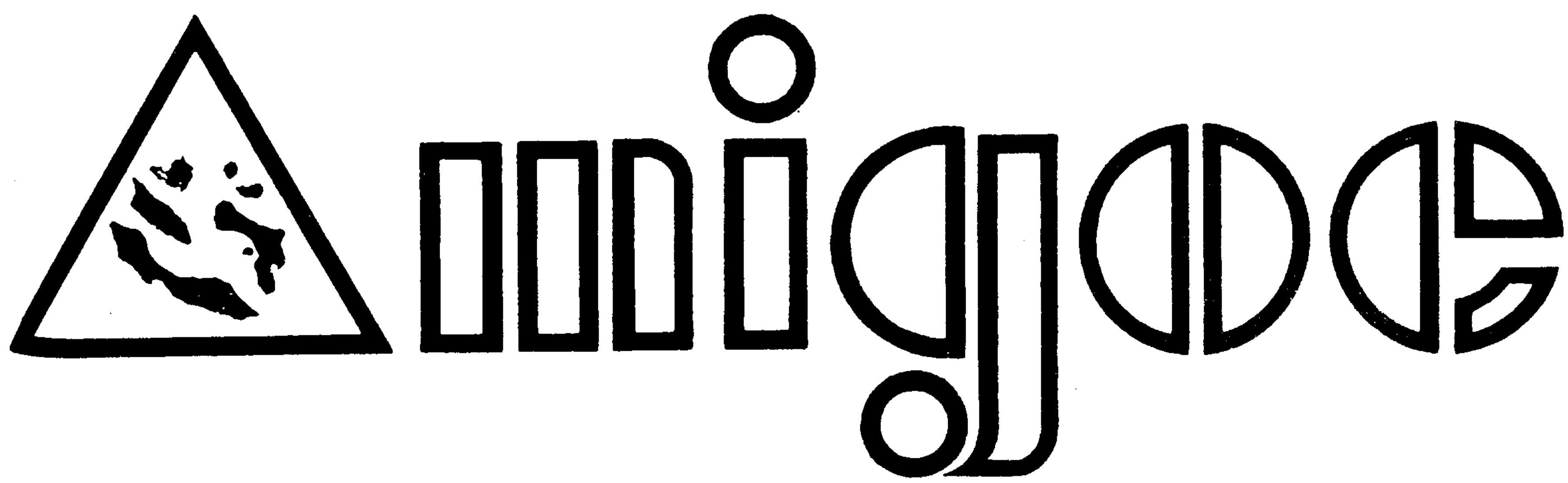

EVERT PIAR
.....vruchten.....

Vandaag

100STE JAARGANG — NO.: 184

VRIJDAG 12 AUGUSTUS 1983

Nieuws in vogelvlucht

SANTIAGO — Tijdens de vierde nationale protestdag in Chili zijn in de hoofdstad Santiago en de havenstad Valparaiso minstens 10 doden gevallen. Meer dan 100 raakten er gewond en in eerste instantie zouden er meer dan 500 mensen aangehouden zijn. Onder de doden zijn ook kinderen. De meeste slachtoffers vielen na het ingaan van het uitgaansverbod. In Santiago was er nagenoeg geen openbaar vervoer omdat de chauffeurs staakten. President generaal Pinochet had aangekondigd streng te zullen optreden. Het straatbeeld werd dan ook bepaald door militairen.

*****

N'DJAMENA — Volgens Libie zijn er vredesinitiatieven aan de gang rond de oorlog in Tsjaad met Frankrijk in een hoofdrol, maar Parijs liet weten dat men er niets vanaf wist. De kwestie Tsjaad, waar een door Libie gesteunde opstand tegen president Habre aan de gang is kwam aan de orde in de Veiligheidsraad. De VS hebben in die raad een van de meest verbitterde aanvallen gedaan, volgens waarnemers, op Libie en zijn leider Gaddafi. Volgens Tsjaad is er sprake van een volledige oorlog. Habre's regering wil een veroordeling van Libie door de raad. Inmiddels heeft Syrie Libie steun toegezegd: «op elk verzoek van Gaddafi tegenover elke provocatie». President Reagan sluit een directe militaire interventie van de VS in Tsjaad uit. Dit land behoort tot de Franse invloedssfeer, zei hij. In Brazzaville wordt maandag een mini-top gehouden van de Organisatie van Afrikaanse eenheid over Tsjaad.

*****

BEIROET — Het vermoeden bestaat dat de Druzen die drie Libanese ministers hebben ontvoerd dit hebben gedaan onder druk van de Israeliers, die het betrokken gebied beheersen. Het vrijlaten van de ministers gebeurde onder toezicht van de Israelische commandant in de Shoufbergen. De ministers bevonden zich daar voor een bespreking over een staakt het vuren tussen Druzen, de christelijke milities en het leger. Een van de eisen, al eerder door Druzenleider Jumblatt gesteld is dat het Libanese leger niet het Shoufgebertge binnen gaat als de Israeliers dit verlaten. Israel is teleurgesteld over het mislukken van de pogingen om tot een gedeeltelijke terugtrekking te komen van de buitenlandse troepen uit Libanon. Voorlopig lijkt de Midden Oosten-gezant van de VS McFarlane daarin mislukt te zijn.

*****

MANAGUA — De strijd in noord Nicaragua tussen contra's en regeringstroepen is heviger geworden. Er zijn deze maand al 100 contra's omgekomen en twintig man van het leger. Zo is officieel meegedeeld. De contra's komen volgens Managua uit Honduras en worden gesteund door de VS.

*****

LAGOS — President Shagari van Nigeria heeft na zijn herverkiezing opgeroepen tot een volledige verandering in de regeringsstructuur. Er is volgens hem behoefte aan een beter bestuur. Hij verzocht alle gezagsdragers af te treden. Hij overweegt in het nieuwe bestuur dat in oktober moet aantreden vertegenwoordigers van andere partijen op te nemen. Maar hij denkt niet aan een formele coalitie met oppositiegroepen.

*****

WASHINGTON — Het Witte Huis in Washington is donderdag in rep en roer geweest toen de veiligheidsdienst werd opgeschrikt door een alarm, dat uiteindelijk vals bleek te zijn. Agenten snelden naar de ovale kamer, de werkkamer van de president. Iemand bleek per ongeluk op een alarmknop te hebben gedrukt.

*****

SEOEL — Zuid Korea laat 138 politieke gevangenen vrij bij de viering van de 38e verjaardag van zijn onafhankelijkheid. Verder krijgen 551 dissidenten die al eerder op vrije voeten kwamen hun burgerrechten terug. Zuid Korea werd indertijd onafhankelijk van Japanse overheersing.

*****

MANILLA — De Filippijnse vakbeweging heeft op president Marcos een beroep gedaan 21 vakbondsleiders vrij te laten. Ook wordt aangedrongen op verhoging van het minimum-weekloon van 1,71 dollar en eveneens moet het stakingsrecht weer erkend worden door de overheid.

*****

BOGOTA — Er hebben zich incidenten voorgedaan aan de grens tussen Colombia en Venezuela waarbij een Venezolaanse visser is omgekomen, gevolgd door de uitzetting van 300 Colombianen. Dit gebeurde in het Amazonegebied. De grens werd in verband met het gebeuren gesloten verklaard in het betrokken gebied. Er wordt een onderzoek ingesteld naar de toedracht.

*****

BEIROET — In de Bekaa-vallei zijn gisteren weer gevechten uitgebroken tussen voor-en tegenstanders van PLO-leider Arafat. De Hoge militaire raad van de PLO heeft tijdens zijn vergadering in Noord Jemen een militaire commissie ingesteld welke moet toezien op het wankele staakt het vuren tussen beide partijen in de Bekaa-vallei.

*****

FIGUEIREDO TREFT ONTREDDERING AAN

Problemen Brazilië blijven groeien

Economie steeds verder achteruit

RIO DE JANEIRO — Na gedurende een maand medische behandeling in de Verenigde Staten te hebben ondergaan, heeft president Figueiredo van Brazilië vandaag bij terugkeer in Rio een veel mistroostiger situatie aangetroffen dan die welke hij achterliet. De economie is verder in elkaar gezakt en het broze begin van de democratie in gevaar gebracht. De werkloosheid is in de afgelopen maand nog verder toegenomen, nog meer bedrijven zijn failliet gegaan en de inflatie is verder omhoog geschoten. Het land is nog steeds niet in staat zijn buitenlandse schuldverplichtingen na te komen en het Internationale Monetaire Fonds blijft aandringen op de verwerkelijking van harde, vrijwel onaanvaardbare voorwaarden.

De afwezigheid van maar een maand, toont aan hoe snel een natie in economisch en sociaal opzicht kan achteruithollen, als de situatie eenmaal slecht is. De inflatie bedraagt voor dit jaar 142,5 procent, 15 procent meer dan toen Figueiredo het land verliet.

De ontevredenheid is daarom enorm gegroeid. De burgers moeten nu veel meer betalen voor de allernoodzakelijkste levensbehoeften en de prijzen voor publieke dienstverlening zijn nog verder gestegen.

Brazilië heeft weliswaar een overbruggingskrediet van het IMF verkregen, maar de verstrekking van de tweede termijn hangt af van de mate, waarin de inflatie is bedwongen en het begrotingstekort is teruggebracht. De ontwikkelingen op het prijzen-front en ten aanzien van de overheidsuitgaven geven geen reden te veronderstellen, dat het IMF nog verder over de brug zal komen.

Volgens officiele opgave is Brazilië voor 1.400 miljoen dollar achterstallig in zijn betalingen van rente en aflossing op buitenlandse schulden, maar dit bedrag ligt volgens andere bronnen in Rio beduidend hoger.

Op het politieke vlak treft Figueiredo ook chaotische toestanden aan. Zijn partij is namelijk de meerderheid in het parlement kwijt, doordat de kleine Arbeiderspartij zich uit de coalitie heeft teruggetrokken. De Arbeiderspartij was tot de regering toegetreden onder voorwaarde, dat niet getornd zou worden aan de reeds verworven rechten van de werknemersklasse. Maar de regering heeft de loonsverhogingen op basis van de inflatie-correctie verminderd tot 80 procent en ook andere voorzieningen naar beneden gebracht. Zonder parlementaire toestemming zal het IMF noch andere internationale bank-instellingen Brazilië geld willen lenen.

De terugkeer van Figueiredo na een maand afwezigheid toont aan, dat het land in economisch/sociaal opzicht nog verder achteruit is gehold en er nog veel moeilijker tijden aanbreken voor volk en regering.

Tussen Oost- en West-Duitsland

350 Mensen uitgeruild tegen olie en goederen

BONN — De West-Duitse en Oost-Duitse regering hebben "na moeizame onderhandelingen" overeenstemming bereikt over de vrijlating van 350 mensen uit Oost-Duitse gevangenissen. Oost-Duitsland heeft erin toegestemd de gevangenen vrij te laten, in ruil voor West-Duitse aard-olie en industrie-producten. Volgens West-Duitsland hebben de 350 gevangenen politieke vergrijpen begaan. Maar in het westen bestaat het sterke vermoeden, dat het voor Oost-Duitsland een middel is om met uitsparing van kostbare deviezen aan broodnodige, westerse producten te komen.

Het is overigens lang niet de eerste keer, dat tot een dergelijke «mensen-handel» wordt besloten. In het verleden heeft West-Duitsland miljoenen marken moeten betalen om zijn burgers uit Oost-Duitsland vrij te krijgen. Het zijn namelijk vooral West-Duitsers, die in de Oost-Duitse gevangenissen worden vastgehouden.

In het verleden is het vaak voorgekomen, dat de Oost-Duitse politie, kennelijk in opdracht van de hoogste autoriteiten, West-Duitse toeristen arresteert. Het personenverkeer tussen de twee Duitslanden is erg intensief, vanwege de nauwe familie-relaties, die er over en weer bestaan.

Het vorig jaar zijn 1.400 personen uit Oost-Duitsland vrijgekocht en is - volgens persberichten in het westen - gemiddeld 50.000 mark per persoon daarmee gemoeid geweest (ruim 33.000 gulden Antilliaans). Volgens de media in West-Duitsland heeft Oost-Duitsland bij deze transactie tevens ook een lening van 1 miljard mark bedongen - en gekregen.

Sedert deze ruilhandel in 1964 begon, zijn door West-Duitsland ongeveer 20.000 "gevangenen" vrijgekocht.

Gelli met hulp cipier ontsnapt

GENEVE — De beruchte Italiaanse misdadiger Licio Gelli is niet ontvoerd uit een Zwitserse gevangenis, maar met behulp van een cipier ontsnapt. De indruk was gewekt, dat het om een ontvoering ging, alleen om de autoriteiten om de tuin te leiden, aldus is vandaag in Geneve bekendgemaakt.

De betrokken gevangenbewaker heeft Gelli helemaal naar een gemakkelijk te overschrijden plek van de Franse grens gereden.

De autoriteiten zetten het onderzoek voort, omdat ze menen dat er nog meer personen bij de ontsnapping van Gelli betrokken moeten zijn geweest.

Emigranten willen dubbele nationaliteit

VANCOUVER - Een groep van ruim 400 in Canada wonende, Nederlandse emigranten heeft de regering in Den Haag gevraagd het Nederlanderschap te mogen behouden, voor het geval zij de Canadese nationaliteit aannemen.

De emigranten zeggen hun pensioenrechten te willen behouden en dat ook emotionele redenen -"verbondenheid met het Huis van Oranje" - een rol spelen. In Den Haag heeft een medewerker van Justitie echter meegedeeld, dat het een moeilijke kwestie betreft, omdat bij het aannemen van een nieuwe nationaliteit, de oude automatisch verloren gaat.

BUENOS AIRES — Argentinie krijgt van 263 banken een lening van anderhalf miljard dollar. Deze nieuwe lening moet het voor Argentinie gemakkelijker maken met zijn schuldeisers tot overeenstemming te komen over uitstel van betaling. Woensdag al werd in Buenos Aires een pakket maatregelen bekend gemaakt welke verbetering moeten brengen in de economie. Lukt dit dan zal men gemakkelijker krediet krijgen in het buitenland. Op de overheidsuitgaven wordt bezuinigd en het belastingstelsel wordt herzien.

*****

Geen orders voor Duitse werven

BONN — Het gaat erg slecht met de scheepswerven in West-Duitsland. Van de 37 werven hebben 26 geen orders voor het volgend jaar.

Zonder overheidshulp zullen de Duitse scheepswerven het niet kunnen redden. Om het binnenhalen van buitenlandse orders te vergemakkelijken en de tekorten te dekken, is bij de overheid 600 miljoen mark (bijna 400 miljoen Antilliaans) aangevraagd.

ÑAPA

Deze week:

Kangaroes met uitroeiïng bedreigd

WASHINGTON — Dierenvrienden-organisaties hebben president Reagan gevraagd de import stop te zetten van kangaroo-producten. De organisaties vinden, dat in Australië ongecontroleerd jacht wordt gemaakt op de dieren en vreest, dat ze snel zullen zijn uitgeroeid.

De kangaroo-vangst is in Australië sterk toegenomen, na president Reagan's toestemming tot import van huiden en vlees.

Veel arrestaties in Pakistan

ISLAMABAD — De militaire regering van Irak heeft van de week ruim honderd exponenten van de oppositie aangehouden, vooruitlopend op de manifestatie welke door de oppositie voor zondag is aangekondigd. De aangehoudenen zijn lid van de Beweging voor het herstel van de democratie, een verbond van de oppositiepartijen. In Pakistan is alle politieke activiteit verboden krachtens de staat van beleg.

Punaise op de stoel

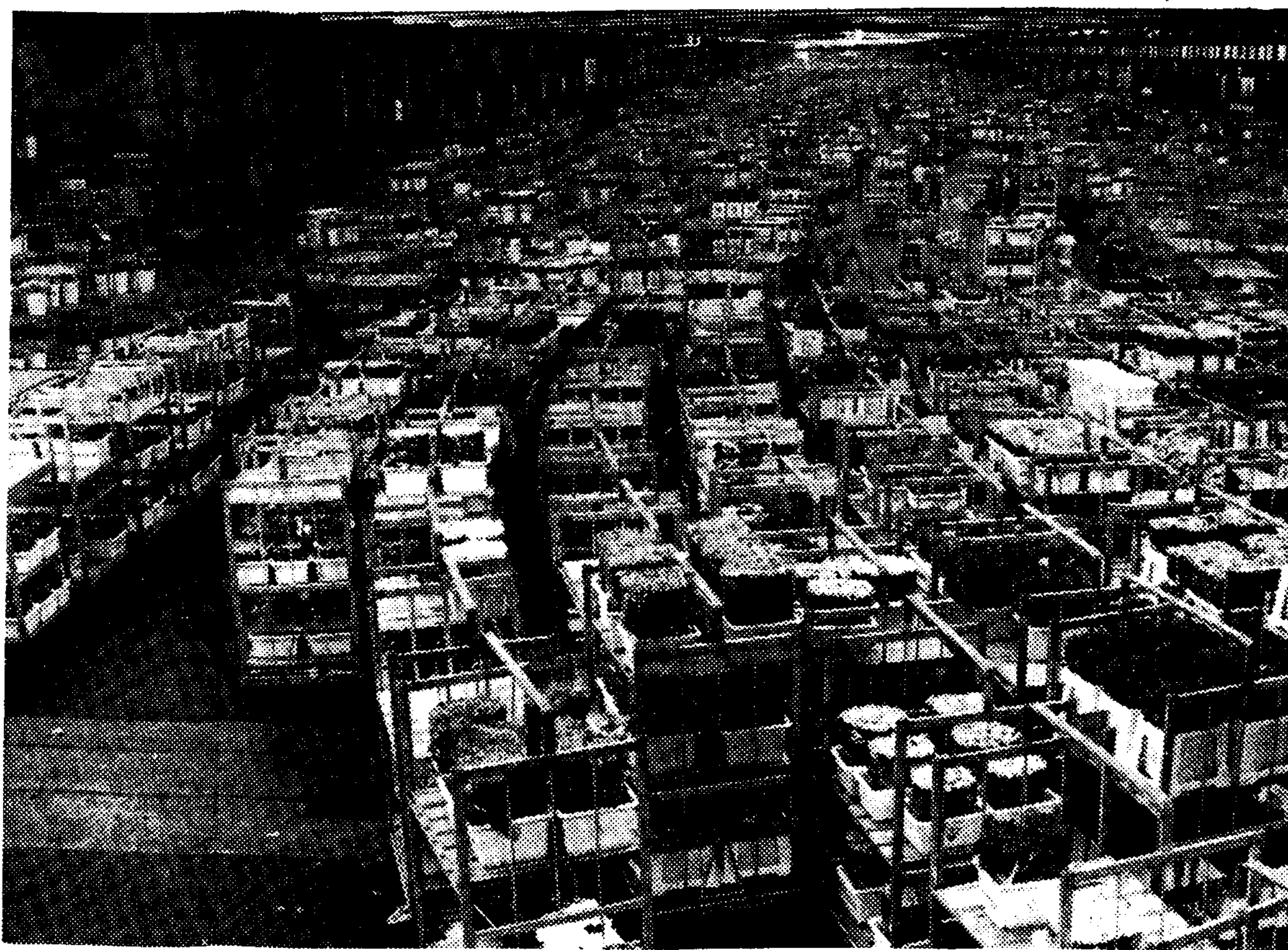
OP DE VALREEP VAN het vertrek van mr. Hector Gonzalez, als minister van Justitie, heeft hij een optreden in de Staten achter de rug die navolging verdient. Op zakelijke wijze heeft hij die vragen beantwoordt die hij vanuit zijn functie kan benatwoorden. Andere vragen heeft hij onbeantwoord moeten laten om zich niet het verwijt op de hals te halen de werkterreinen van andere instanties te betreden. Hij liet zich ook niet in die richting lokken door de MEP-fractie die hem gaarne had zien slippen. Juist omdat hij met opgeheven hoofd de interpellatie is doorgekomen, maakt dat het jammer is dat hij nou die belangrijke post vaarwel zegt.

Maar de hamvraag, in casu de schuldvraag, in het incident van 24 april j.l. blijft staan. Het is illusoir te denken dat dit veel anders zal zijn aan het eind van al die gerechtelijke procedures daaromtrent. Het gebeurde allemaal op dat Winstonveld in fracties van seconden en in een warrige en emotie-volle situatie. Er zullen altijd versies de ronde blijven doen die indruisen tegen wat er nog van gereconstrueerd kan worden.

Wat voor de MEP juist het hoogtepunt van de mythe van "de aanslag op Betico Croes" had moeten worden, werd één grote "show down". De troeven die de MEP zei in handen te hebben, duidden op blufpoker. Van de aantijgingen aan het adres van de offciële autoriteiten zoals de minister van Justitie, de centrale regering, het Openbaar Ministerie, de politie-leiding, de gezaghebber van Aruba en de bewuste politie-agent Libier meer specifiek, bleef niet overeind staan.

Niemand moet zich inbeelden dat er een eind is gekomen aan de provocaties en de ondermijning van het officiële gezag na het alleszins trieste voorval van 24 april. De MEP zal — met Betico Croes voorop vanuit Miami en blindelings gevolgd door vage actiegroepen en instellingen als ASOA — doorgaan het gezag te tarten; allemaal onder het mom van de "lucha sagrado" tegen de overheersing van "Curaçao". Als die diep doorgeroeste vingerwijzing ooit wegvalt, zullen ze flink onthand achterblijven. Het is daarom bepaald geen prettig vooruitzicht voor de Arubaanse bevolking reeds in dit stadium de eerste vormen tot dictatuur, anarchie en zelfs rassenhaat in die kringen aan den lijve te ondervinden. Dat is nog maar het topje van de ijsberg die in een later stadium geheel boven de zeespiegel zal verschijnen. De "sociaal-democratie" is daar verworden tot "joviaal-demagogie".

Het is bijgevolg voor de overige eilanden ook een weinig hoopvolle realiteit dat voor de reformatie van de centrale regering, na de terugtrekking van de AVP en PPA uit het kabinet-Martina, teruggevallen moet worden op deze lastpost, de MEP. Geven de ervaringen uit het verleden al reden genoeg tot radeloosheid aan die gedachte alleen al, de ontwikkelingen van meer recente datum doen daar nog een schepje bovenop. Deze toestand waarin de overblijvende regeringspartijen verkeren, is te vergelijken met de zeer pijnlijke situatie van iemand die genoopt wordt plaats te nemen op een stoel waarop een grote punaise prijkt.

AALSMEER — Een vrij eindeloze stroom van bloemen rolt naar de Aalsmeerse veilinghallen, de grootste van Nederland. Daar werd in het eerste halfjaar een totaal-omzet genoteerd van 652 miljoen gulden (Ned. crt.) De 12 bloemenveilingen in Nederland hebben in deze periode voor ruim 1.500 miljoen gulden aan bloemen en planten omgezet.

In kledingscentrum New York

Zaken lijden zware verliezen door brand

NEW YORK — Een enorme ondergrondse brand heeft in het Gotham-district in New York alle electriciteit doen uitvallen en de talrijke kledingzaken tot sluiten gedwongen.
Ofschoon de brandweer het vuur meester werd, kan het tot maandag duren, voordat de electrische toelevering weer normaal is. De zaken zeggen miljoenen dollars verlies te zullen lijden, in deze "drukste tijd van het jaar.

Gotham-district wordt niet alleen voor New York maar zelfs voor heel de Verenigde Staten beschouwd als hèt centrum van de handel in kleding. Tot de zaken, die tot sluiting werden gedwongen, behoren ook Macy's en Gimbels.

De brand ontstond in ondergrondse transformatoren, die gevoed werden door 50.000 gallon diesel-olie. De hitte was zo intens, dat brandweerlieden ieder kwartier moesten worden afgelost. Na 13 uur was het vuur pas bedwongen.

Intussen hadden 600 politiemannen in het Gotham-district postgevat om het plunderen te voorkomen van de daar gevestigde miljoenen-zaken. Die doen vooral in deze tijd van het jaar erg goede zaken, omdat confectie-handelaren uit het buitenland de winter- en lenteaankopen doen. Geschat wordt, dat door de brand een verlies wordt geleden van 25 miljoen dollar aan buitenlandse orders.

Isabel Peron naar Argentinië

BUENOS AIRES — Oud-presidente Isabel Peron heeft besloten naar Argentinië terug te keren. Ze is nog steeds voorzitter van de Peronistische Partij. Het voormalig staatshoofd, dat een ongekend wanbeleid voerde, wordt nog deze maand in Argentinië terugverwacht. De mogelijkheid bestaat, dat ze zich kandidaat laat stellen voor het presidentschap.

Binnen de Peronistische Partij is grote verdeeldheid ontstaan over de rol, die Isabel Peron dient te spelen in de toekomstige politiek van het land.

Pentagon opgelicht

WASHINGTON — Bij de levering van militaire uitrusting en onderdelen is het Amerikaanse ministerie van defensie in ernstige mate opgelicht door een aantal locale toeleveringsbedrijven. "Gould Corporated" verkocht bijvoorbeeld een onderdeel van 15 dollar voor 436 dollar. Dat is nu ontdekt en de onderneming moet het Pentagon daarom 84.000 dollar terugbetalen.

Een andere maatschappij, "Sperry Corporation" had andere onderdelen geleverd voor 110 dollar per stuk, terwijl het betrokken materiaal in de magazijnen van het Pentagon lag opgestapeld en een waarde bezat van slechts 4 dollar-cent.

Wereldhandelscentrum Rotterdam fiasco

ROTTERDAM — Het bedrijfsleven toont zo weinig belangstelling voor het acht jaar geleden geopende Wereldhandelscentrum in Rotterdam, dat het aantal personeelsleden van acht naar twee zal worden teruggebracht. Hiertoe hebben de twee aandeelhouders van het Centrum, de gemeente Rotterdam en de Kamer van Koophandel besloten.

De omvang van de activiteiten van het Centrum zullen nu worden ingekrompen en het zal zich, onder meer via het aanbieden van export-cursussen, voortaan meer richten op het midden- en kleinbedrijf.

CAIRO — De gezamenlijke militaire oefening van Egypte met de VS, Bright Star, is officieel begonnen. Eerder was gemeld dat de oefening was uitgesteld in verband met de situatie in Tsjaad. Er doet een recordaantal Amerikaanse militairen-5500 man- aan mee. Er wordt geoefend in de woestijn.

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H.Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F.Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thode, Ronnie Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse) en Solange Isselt (opmaak).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N.Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondenten: Anna Hofstee, Minerva Pantophlet en Kenne Cuvelier, tel.: 2220.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

WASHINGTON
Medewerker: Maarten Huygen (tel.: 202-3328984).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Loss nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl.80,15 per maand (luchtpost) of NAfl.24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Evert Piar: nieuwe structuur SGB-beleid

KRALENDIJK — De vele problemen die de laatste jaren in de openbaarheid zijn gekomen betreffende de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) hebben zeker een negatieve invloed gehad op deze enige school voor voortgezet onderwijs op Bonaire. Volgens de voorzitter van de Stichting Scholengemeenschap Evert Piar heeft het bestuur een structurele verandering in het beleid op het oog, dat de komende jaren zijn vruchten moet gaan afwerpen.

Tijdens een persconferentie van het dagelijks bestuur van de Stichting merkte voorzitter Piar op, dat de goede samenwerking met de begeleidingscommissie die indertijd door minister Veeris werd ingesteld zijn vruchten had afgeworpen. Het nieuwe schooljaar zal gestart worden met een aantal nieuwe reglementen, zowel voor de school als voor de leerlingen. Bovendien is er nu een duidelijke taakomschrijving voor de leiding van de school.

Evert Piar stelde, dat het bestuur hiermee wil bereiken dat er niet alleen een positieve sfeer op de school zal heersen, maar nog belangrijker is, dat er nu een mogelijkheid geschapen is om het functioneren van de dagelijkse leiding te evalueren. Het ligt voorts in de bedoeling, aldus voorzitter Piar, dat er voor de verschillende leidinggevende functies een open sollicitatieprocedure zal worden gevolgd. Dan zullen de meest geschikte kandidaten in de vacatures benoemd worden.

Momenteel is aan de school een algemeen directeur met voor de afdelingen MAVO, ITO en IHNO een adjunct directeur, waarvan die voor Ihno (huishoudschool) waarnemend is. Daarnaast zullen dan een stageleidster voor de Etao (mevrouw Janga Fernandes Pedra) en een leider voor sportevenementen worden benoemd (L. Hilgers). De brugklasleider zal de heer Bihari zijn, terwijl tenslotte als schooldekaan de heer Thomas zal fungeren. Ook deze functies zijn goed omschreven, aldus voorzitter Piar. Tenslotte zal het accountantsbureau Bakhuys en Flores het huidige administratieve en financiele gedeelte doorlichten en daarvan ook de resultaten openbaar maken.

Nieuwe regeling bij schooltransport

KRALENDIJK — Het BC stelt de ouders van schoolgaande kinderen in de gelegenheid kaartjes aan te schaffen voor de bussen die de kinderen naar de scholen vervoeren. De kaartjes geven recht op vervoer van augustus tot december 1983.

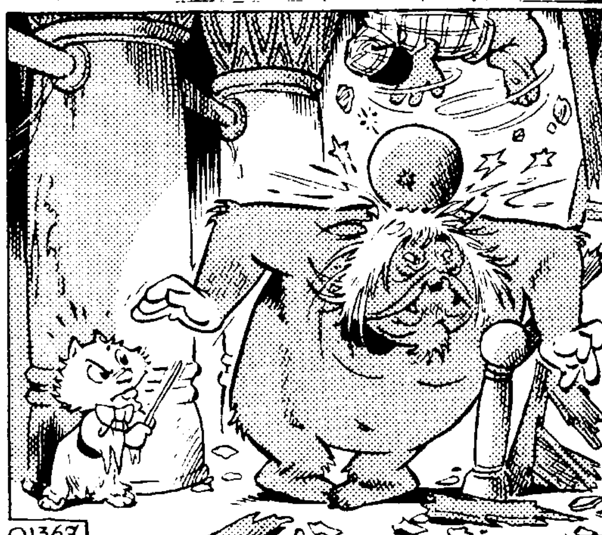
Zij kosten voor de kinderen die op Tras di Mataña en Rincon wonen of in ieder geval verder dan drie kilometer van de te bezoeken school, voor het eerste kind f.7,50 en voor de volgende kinderen f 2,50 indien het maandelijkse inkomen boven de 350 gulden per maand ligt. Ligt het inkomen lager, dan betaalt elk kind twee gulden en vijftig cent. Kinderen afkomstig van Noord di Saliña, Antriol, Nikiboko en Tera Cora en dus in het algemeen niet verder wonen dan drie kilometer van de school betalen voor het eerste kind f 15,00 en voor de volgende kinderen elk f 5,00 indien het inkomen boven de f 350,00 per maand ligt. Ligt het inkomen lager, dan worden de bedragen resp. f 5,00 en f 2,50 voor kinderen uit hetzelfde gezin.

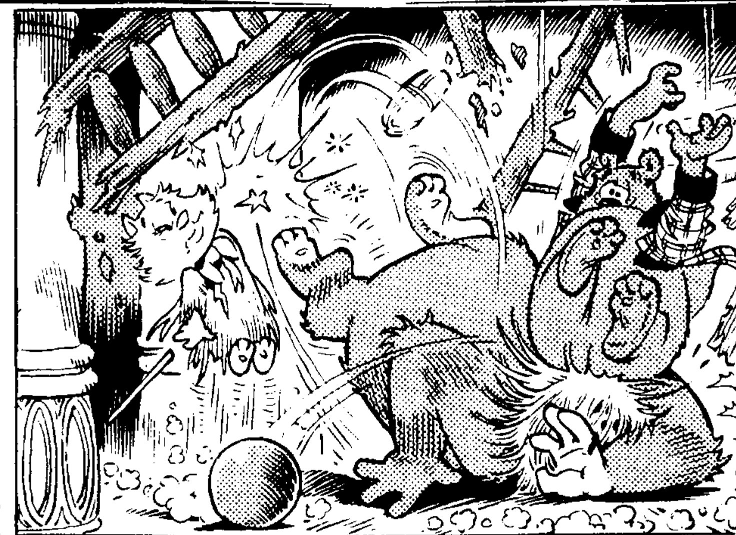
In geval het kinderen betreft die niet onder genoemde regels vallen, kan men contact opnemen met de afdeling Onderwijs, waarna het BC een beslissing zal nemen. Deze afdeling Onderwijs laat wel weten, dat deze schooltransporten voor 23 september geregeld dienen te zijn, want na die tijd worden geen kaartjes van het vorige seizoen meer aangepakt, terwijl de nieuwe kaartjes dan zonder uitzondering f 15.00 kosten.

KRALENDIJK — De foto van dit bouwterrein is in werkelijkheid het veld binnen het onlangs opgeleverde voetbalstadion van Kralendijk dat regelmatig op ongeeigende manier wordt gebruikt hetgeen nu de oorzaak is van het uitstel van de voorwedstrijden voor de komende kampioenschappen.

Heer Ollie en een bommelding

01367 — **Mevrouw Kug had zich naar de plaats des onheils gehaast, en ze hief juist haar stokje op toen de trapversiering haar echtgenoot vol op de schedel trof. Zijn gebrul ging over in een gesmoorde balk en hij zocht steun aan de trapleuning, die daardoor in tweeën brak. Nu verloor de balustrade daarboven zijn laatste steun, en het holle vertrek was daardoor enige tijd gevuld met splinterende en dreunende geluiden, temidden waarvan de heer Kug verwezen toeluisterde. De klap had hem niet zichtbaar beschadigd; maar toen heer Bommel tussen de traptreden op hem neerdaalde, werd het hem te veel. Hij sloeg voorover, zijn gade in zijn val onder de kin treffend. Het was een stuitend tafereel, dat de vergane glorie van de woning aangrijpend onderstreepte.**

Heer Ollie, die tamelijk zacht terecht gekomen was, keek er met lede ogen naar. Om hem heen hing een doodse stilte, die slechts verbroken werd door nakrakend houtwerk, en tegenstrijdige gedachten maakten zich van hem meester.

"Hoe vreselijk is dit alles", mompelde hij. "En dat alleen omdat men een pakje bezorgt aan een verkeerd gespeld adres waar een razende wreedaard met een behoorlijke, weerloze dame getrouwd is. Het vak van een besteller is gevaarlijk, dat wordt te weinig beseft. Ik weet er nu alles van. Maar het is wonderlijk wat een heer in zijn toorn vermag".

Ingezonden

Asencion

ALS BEHEERDER VAN het Landhuis Asencion wil ik graag reageren op het artikel in de Amigoe onder het kopje LUCHTMACHT, waarin onder meer het tevergeefs bezoek van mevrouw Jabaay aan het landhuis werd vermeld. Het artikel geeft een onjuist beeld van het gebeurde en werpt bovendien een wat negatief beeld rond de bepalingen en doelstellingen van het landhuis.

1. Het landhuis Ascencion is geen retraite-oord, maar doet dienst als vormingscentrum voor het defensiepersoneel, geplaatst op Curaçao; 2. Het landhuis is geen kazerne of militaire instelling, doch één van Monumentenzorg door de stichting vormingscentrum Ascencion gehuurd pand; 3. Het landhuis is niet voor publiek geopend, behalve op de eerste zondag van de maand tijdens het "open house".; 4. Mevrouw Jabaay werd niet, zoals in het artikel vermeld, bij de poort tegengehoüen; 5. Mevrouw Jabaay negeerde nadrukkelijk de tekst op het bord bij de gesloten toegangspoort "verboden toegang voor onbevoegden", door zonder toestemming deze hekken te openen en het terrein te betreden, waar zij bij het bordes werd staande gehouden; 6. Mevrouw Jabaay overtrad hierdoor vermoedelijk artikel 138 van het wetboek van strafrecht.; 7. Mevrouw Jabaay mag dan, zoals zij stelt, als lid van de Defensie-commissie van de PvdA in de 2e Kamer in Nederland kazernes en legerplaatsen bezoeken, het landhuis is geen kazerne c.q. legerplaats, zodat haar status in deze geen opgeld doet; 8. De haar te woord staande marineman heeft niet het woord commandant gebruikt, maar haar geadviseerd de directeur c.q. waarnemend directeur van het vormingscentrum over een mogelijk bezoek te benaderen; 9. De marineman, die haar de toegang weigerde, deed dit op nadrukkelijke instructies van mij, om gedurende mijn afwezigheid niemand toe te laten, tenzij het bestuur van de stichting anders beslist; 10. Mevrouw Jabaay moet niet, zoals zij stelt, voor een tweede bezoek "de commandant" hiervoor benaderen, maar zich tot mij wenden als beheerder van dit landhuis; het telefoonnummer staat zeer duidelijk in de gids vermeld; 11. Mevrouw Jabaay is, evenals zovelen vóór haar, die niet in de gelegenheid waren om tijdens het verblijf op Curaçao het "open house" te bezoeken en toch graag het landhuis willen bezichtigen, van harte welkom, indien zij zich wil houden aan de volgende regels: a.vooraf telefonisch informeren of bezoek mogelijk is, aangezien; b.de beheerder aanwezig moet zijn; c.er geen cursus- c.q. vormingswerk wordt gehouden, en d.het landhuis "schoon en aan de kant" is.

M.J. VAN RIET

Woningen betreden

WILLEMSTAD- Voornamelijk door het losmaken van ramen en shutters, werd deze laatste dagen ingebroken in verschillende woningen.

Uit een woning aan de Indjuweg namen dieven een kleuren televisie en een videorecorder mee. Men drong het huis binnen door verwijdering van enkele glazen shutters.

Op ongeveer dezelfde wijze verschaften inbrekers zich de toegang tot een woning te plantage Jonchi, één te Sansouci en een andere aan de Milonweg. Op de plantage is, behalve twee flessen drank, niets meegenomen, terwijl uit het huis aan de Milonweg een onbekend bedrag aan contant geld is gestolen. Uit het huis te Sansouci is een videorecorder gestolen.

Via het dak is ingebroken in een boutique aan de Piscaderabaai en 500 gulden gestolen.

Toneelstuk "Simon" in première

WILLEMSTAD- Maandagavond om half negen vindt in Centro Pro Arte de internationale première plaats van het toneelstuk "Simon", een werk dat speciaal geschreven is ter gelegenheid van de 200ste geboortedag van Simon Bolívar.

Het stuk, dat geschreven is door Isaac Chocron, speelt zich af tussen de jaren 1804 en 1824 en geeft een blik op de denkwijze en de vorming van de Latijnsamerikaanse vrijheidsheld tijdens de periode die hij in Europa door heeft gebracht. Het stuk is een weergave van een dialoog tussen Simon Bolívar (gespeeld door Flabio Caballero) en zijn leermeester Simon Rodríguez (gespeeld door (Fausto Verdial). Het geheel wordt opgevoerd met, als achtergrond, de symfonie "Eroica" van Beethoven. Het geeft een inzicht in de denkwijze en gevoelens van Bolívar en hoe hij zich ontwikkelde tot een man die sterven wou voor zijn idealen.

Entree voor de première-avond is tien gulden per persoon.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.
Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00 / 15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING: klachten kunnen dagelijks doorgegeven worden van 19.15-19.30 uur op tel.: 8627 (Fam. Linkels).

Bij 21 aanrijdingen toch maar één gewonde

WILLEMSTAD- Hoewel er gisteren maar liefst 21 aanrijdingen plaatsvonden in het Curacaose verkeer, raakte maar één persoon gewond.

De materiële schade bedroeg in totaal 32.600 gulden.

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributiemaatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

LOSSE NUMMERS van de "Amigoe" zijn verkrijgbaar bij:

Curacao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Booshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing Caminada
Novo's Book and Gifshop
Moron, Salina
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Chu, Breedestraat (O)
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Majestic, Breedestraat (O)
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
La Estrella, Winston Churchilweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde.

Voetbalbond kan nog geen gebruik maken van stadion

KRALENDIJK — Het ziet er niet naar uit, dat de wedstrijdenserie van de zeven bij de Bonaireaanse Voetbal Bond (BVB) aangesloten clubs zal beginnen. Deze wedstrijden waren bedoeld om de clubs warm te laten draaien voor de komende kampioenschappen. De kampioen en subkampioen zouden dan deelnemen aan de Copa Antillano.

Het bestuur van de BVB heeft reeds uitgebreid toegelicht waarom de wedstrijden die tot het kampioenschap van Bonaire moesten leiden steeds werden uitgesteld.

Tijdens de vergaderingen met de clubs kwam wel duidelijk naar voren, dat de verenigingen wel zo spoedig mogelijk weer op het veld wilden staan. Het bestuur van de BVB — hoewel men kennelijk nimmer op de hoogte was gesteld van de veranderingen — richtte zich tenslotte toch tot de stichting die momenteel het voetbalstadion exploiteert en daarbij stelde de BVB dat de voetbalclubs voorrang in het stadion moesten hebben boven alle andere zaken waarvoor het stadion ook gebruikt werd. Dat de BVB nu deze voorwedstrijden wilde organiseren ligt in het feit, dat zowel de voetbalclubs als de arbitrage zo lang onactief zijn geweest, dat men eerst het ritme diende terug te vinden. Dat zou dan komende zondag moeten gebeuren, aldus de BVB. Daarbij werd bovendien met de betreffende instanties overeengekomen, dat er minimaal driemaal per week gespeeld moesten worden, wilde men ook inderdaad op tijd klaar zijn met deze voorcompetitie. Het is inmiddels duidelijk, dat de wedstrijden van komende zondag in ieder geval niet doorgaan. Volgens de BVB zouden de wedstrijden trouwens woensdag al begonnen zijn, maar de activiteiten van de Miss Teenage verkiezing voorkwamen dat. Het terrein is trouwens nog steeds niet in conditie vindt de BVB en er schijnt ook geen personeel te zijn die de noodzakelijke werkzaamheden kan verrichten, aldus de BVB.

De BVB blijkt zeer gebelgd te zijn over het feit, dat de clubs die bij de bond aangesloten zijn — Real Rincon, Vespo, Estrallas, Vitesse, Juventus, Flamingo en Uruguay, eerst op 18 augustus gebruik kunnen maken van een stadion dat vanuit Nederland gefinancierd is ten einde vooral de voetbalsport ten dienste te staan.

Onderzoek naar mishandeling in Hòfi Dell

WILLEMSTAD- De recherche is bezig met een onderzoek om vast te stellen wie verantwoordelijk is voor een mishandeling dinsdagavond in Hoffi Dell.

Tijdens een dansfeest dinsdagavond gooiden onbekenden stenen naar de dansvloer. Twee mannen, onder de aanwezigen, raakten hierdoor gewond. Eén van hun liep hierbij een kapwond op aan zijn hoofd en de ander moest naar het ziekenhuis worden gebracht omdat hij een schedelfractuur had opgelopen.

[redacted]

Snelle gang naar Landsbemiddelaar verwacht

Shell en PWFC liggen mijlen ver uit elkaar

WILLEMSTAD — Terwijl de directie van de Shell-bedrijven een verlaging van het personele kostenpakket nastreeft van minimaal tien procent, heeft de vakbond PWFC voorstellen ingediend die een verzwaring van dat pakket met over de dertig procent inhouden. Zover liggen de stellingen uiteen bij de aanvang vanochtend van de onderhandelingen tussen deze twee partijen die moeten leiden tot een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst.

Zoals te doen gebruikelijk bundelen de Shell Curacao NV (SCNV), de Curacao Oil Terminal (COT), de Curacaosche Scheepvaart Maatschappij (CSM) en de Shell Nederlandse Antillen Verkoopmaatschappij (SNAV) hun krachten bij cao-besprekingen. Zij zegden de vigerende cao op per 1 october en dienden eind juni voorstellen in voor een nieuwe cao. De vakbond PWFC diende daarna zijn tegenvoorstellen. Over die twee pakketen zijn vanochtend om negen uur de onderhandelingen geopend.

OVERLEVINGSKANS

Beide partijen hebben elkaar al vanuit de loopgraven bestookt in een psychologische oorlogsvoering. De Shell-bedrijven hebben er keer op keer op gewezen dat externe factoren ertoe geleid hebben dat de bedrijfsresultaten sterk achteruit gaan. De hoogte van de personeelskosten is daardoor mede bepalend voor de overlevingskans op langere termijn van de bedrijven. Een verlaging van de operatiekosten is onontbeerlijk, de personeelskosten niet uitgezonderd. General-manager ir Jimmy Wilson van de SCNV zei tegen de Amigoe dat als de werknemers accoord gaan met zijn voorstellen, de raffinaderij binnen twee à drie jaar haar concurrentie-positie terug heeft en weer winstgevend zal draaien. Hoe langer dit soort noodzakelijke bezuinigingsmaatregelen worden uitgesteld, des te langer blijft het nodige succes uit. Het feit dat de Shell het tweede kwartaal quitte gespeeld heeft helpt de maatschappij nog niet uit de rode cijfers. Wil er van een goed resultaat sprake zijn, dan moet er juist winst geboekt worden en geen break even-resultaat.

INDEXERING

PWFC-voorzitter Roque Koeyers heeft vanaf het begin getoond weinig geloof te hechten aan de woorden en cijfers van de Shell-bedrijven. Hij meent uit internationale contacten te kunnen afleiden dat de SCNV het tweede kwartaal zelfs een winst geboekt heeft. Hij noemde de Shell-uitleg een "Nanzi-verhaal". De felheid waarmee hij de Shell-directie tegemoet treedt heeft bevreemding gewekt aan werkgeverskant. In een gesprek met de Amigoe zei hij dat de indexering niet wordt losgelaten, net zoals de Shell-werknemers bij Shell Pernis in Rotterdam dat hebben behouden. Hij vermoedde ook een bepaalde tactiek achter zijn inlichtingen dat eerst SCNV benzine leverde aan de Verenigde Staten en dat deze taak nu is overgeheveld naar Shell Pernis, die zoveel verder van de Amerikaanse kust vandaan ligt.

De Shell-bedrijven vinden de functie-indeling belemmerend werken en streven naar een grotere inzetbaarheid van het personeel in het hele bedrijfsgebeuren. De PWFC waarschuwt er in haar voorstel voor dat elke wijziging in functie-indeling de goedkeuring van de bond moet dragen. De vakbond wil ook een reële loonsverhoging van acht procent doorgevoerd zien. De directie rept in het geheel niet over loonsverhoging. Terwijl wel voorgesteld wordt de dienstjarentoeslag ter discussie te brengen, wil de vakbond die juist verhoogd zien.

JUBILARIS

De vakbond stelt ook voor een verhoging van de vakantie-toelage naar tien procent van het bruto-inkomen voor bondsleden en behoud op 7,5% voor de niet-PWFC-leden. De directie wil de vakantie-toelage juist afschaffen. De vakbond stelt voor los van dit alles met een gratificatie te komen voor elke werknemer van duizend gulden in juli. De directie wil de automatische aanpassing van de salarissen laten vallen. Daarover rept de PWFC op haar beurt met geen woord.

Terwijl de directie de jubileumbijdragen uniform wil maken tot duizend gulden voor een jubilaris met 25 dienst aren en andere jubileum-gratificaties vervallen wil verklaren, wil de PWFC dat verder uitgewerkt en verhoogd zien. Op het punt van de spaarregeling voor Shell-personeel worden al evenzeer tegenstrijdige voorstellen gedaan.

De PWFC staat voor ogen dat voor personeelsleden die onregelmatige dienst lopen een wachtloperspremie van dertig procent wordt uitgekeerd die wordt geïncorporeerd in hun salaris. De Shell rept daar niet over, maar uit andere bron is vernomen dat juist gedacht wordt aan verlaging van die premie.

De bond stelt nog wat verhogingen voor, zoals de «dark hours»-premie tot 25%. Bovendien moeten er tenminste twee werknemers gezet worden aan karweien die in overwerktijd worden geklaard; dat is voor de veiligheid van betrokkenen. Zij moeten ook een vergoeding van een tientje krijgen voor transportkosten. De waarnemingspremie wil de bond verhoogd zien tot vijftig gulden per dag. Bij overplaatsingen moet dat minstens een maand van tevoren met een duidelijke taakomschrijving worden meegedeeld en de bond moet daar ook bij betrokken worden.

De directie wil ervan af dat Shell-personeel geheel kosteloze geneeskundige behandeling krijgt. De werknemers moeten nu ook een bepaalde bijdrage leveren ter dekking van de medische kosten. De vakbond zegt daar geen ja of nee op, maar wil wel een uitbreiding van het pakket met invoegen van tandarts en aanschaf van een bril in die voorzieningen. Bovendien moeten de werknemers vrij zijn in de keuze van de specialist.

Ten aanzien van de ziektevoorzieningen dreigt trouwens los van de cao-onderhandelingen een ander conflictpunt. De directie heeft verleden week besloten dat de werknemers worden teruggezet van tweede naar de derde klas in het ziekenhuis en de employees van de eerste naar de tweede klas. Dat spaart weer wat kosten uit. De PWFC vindt dat hierover met de bond vooroverleg had moeten plaats vinden, temeer daar de vakbond zelf wat andere voorstellen ter sprake had gebracht in andere besprekingen. Bovendien kan de PWFC het niet verkroppen dat de arbeiders in de derde klas worden verpleegd en de gezinsleden van employees in de tweede klas. Dat er enig verschil is tussen werknemer en employee is tot daar aan toe, maar voor de bond moeten de gezinsleden van de employees ook naar de derde klas verhuizen.

De Shell-bedrijven stellen zich voor om de cao drie jaar van kracht te laten zijn; de PWFC houdt het op twee jaar.

In geld omgerekend wat in bedragen is voorgesteld kan gesteld worden dat de Shell-bedrijven een verlaging van de personeelskosten voorstellen van tien procent. Daar zijn de immateriele aspecten niet in verrekend. De PFWC wil de bedrijven echter een verzwaring van het pakket van meer dan dertig procent opleggen.

Beide kampen verwachten binnen de kortst mogelijke termijn op de stoep te staan bij de Landsbemiddelaar in het Fort Amsterdam. Wilson: "Ik zie ons al snel bij de overheid om arbitrage aankloppen". Koeyers: "Ik denk al snel bij mr Elco Karel's kantoor te belanden".

PWFC: KORTERE WERKWEEK MET NAVENANT INKO[redacted]

General-manager ir [redacted]

Verbetering [redacted] niet van blijve[redacted]

WILLEMSTAD — De verbeteringen in de bedrijfsresultaten van Shell Curacao NV in het tweede en het derde kwartaal zijn niet van een blijvend karakter en onvoldoende om de verliezen uit het verleden goed te maken. Dat zei general-manager ir Jim Wilson vanochtend bij de aanvang van de cao-onderhandelingen met de vakbond PWFC.

De cao van de Shell heeft lange tijd gegolden als een voortrekker voor diverse cao's in andere bedrijfstakken. Later zijn daar ook de cao's van ondernemingen als de CDM, de bouw enzovoorts bijgekomen. Maar van groot belang voor de vraag voor handhaving of niet van de automatische aanpassing van salarissen en de kwestie van inleveren door het personeel, wordt het cao-overleg tussen de vier Shell-bedrijven (SCNV, SNAV, COT en CSM) van belang geacht.

Om negen uur kwamen de partijen vanochtend voor het eerst bijeen. Het is gebruikelijk dat de woordvoerders van de twee gespreksdelegaties dan een toespraak houden. Overigens is het niet gebruikelijk dat de Shell-top zelf aan de onderhandelingstafel zitting neemt, maar daarvoor na een inleiding van de general-manager een speciale delegatie assigneert.

ELFDE KEER

Naar uit goede bronnen wordt vernomen heeft ir Wilson het niet nodig gevonden om uitgebreid in te gaan vanmorgen op de bedrijfs-ontwikkelingen van de laatste jaren. Dat is de laatste tijd regelmatig voorgekomen in de openhartige besprekingen met de bond.

Hij zei dat het de elfde keer is dat de Shell en de PWFC elkaar tegenkomen in cao-besprekingen. Gezien de ernst van de situatie van dit moment, denkt hij dat dit wel eens de belangrijkste cao-onderhandelingen ooit tussen beide partners kunnen zijn. In dat licht bezien biedt het overleg de mogelijkheid om te zorgen voor een keerpunt of een mijlpaal in de geschiedenis van de Curacaose raffinaderij.

De grootste onderneming van de vier is Shell Curacao NV. Die boekte weliswaar in 1979 een recordwinst van bijna 400 miljoen gulden, maar in 1982 was dat al omgeslagen tot een verlies van meer dan 150 miljoen gulden. Het eerste kwartaal van dit jaar gaf ook al een verlies te zien. Dat er in het tweede en derde kwartaal dit jaar een verbetering te zien is, erkende de heer Wilson. Maar hij waarschuwde er vanochtend meteen voor dat die verbetering absoluut niet toereikend is om alle kosten te dekken en het bedrijf zijn goede concurrentie-positie terug te geven. Bovendien moest ervoor gewaakt worden dat die verbetering geen permanent karakter heeft en dus van voorbijgaande aard zal kunnen blijken te zijn.

IJSKAST

De Shell-manager zei ook dat het aanvankelijk in de bedoeling had gelegen om allerlei bedrijfsinvesteringen te financieren uit de winstcijfers van 1979. Later is ertoe overgegaan een lening af te sluiten. Maar naderhand is er weer flink gesnoeid in de investeringsplannen. Zo is het plan voor een nieuwe electriciteitscentrale door «Londen» (het hoofdkwartier van de Koninklijke Shell-Groep - RED) in de ijskast geplaatst. Pas als er weer goed verdiend wordt op de Shell-plant zullen weer meer onderaannemers worden aangetrokken. Pas dan is het ook mogelijk de werkgelegenheid te vergroten en de geplande investeringen uit te voeren. Veel zal afhangen, aldus Wilson, van het resultaat van de besprekingen die vanmorgen van start gingen.

Hij wenste de twee delegaties veel wijsheid en werderzijds begrip toe. Uit de stellingen had hij al kunnen afleiden dat ze erg ver uit elkaar liggen, vooral op het punt van de materiele aspecten uit de nieuw te tekenen cao. Hij hoopte niettemin dat de twee delegaties zullen weten te luisteren naar de ander en zich inbeelden in de positie van de ander en niet te vroeg tot conclusies geraken. Hij stelde zich een onderhandelingsronde voor waarbij respect voor elkaar blijft bestaan, ook in de verklaringen die naar buiten toe worden gedaan over het verloop. Hij acht het in niemands belang als partijen zich via de media voor alles wat slecht en lelijk is uitmaken.

WERKWEEK

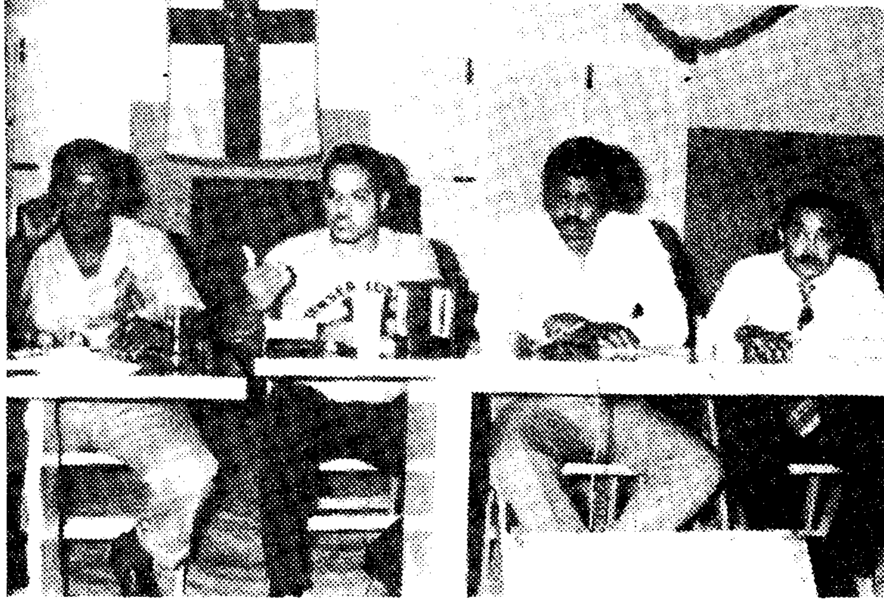
De inhoud van de inleidende woorden van PWFC-voorzitter Roque Koeyers bereikten de Amigoe vanochtend niet. Wel is vernomen dat de bond in zijn voorstellen heeft opgenomen een arbeidstijdverkorting. In plaats van een acht-urige werkdag en een veertig urige werkweek wil de bond komen tot een zeven-urige werkdag en een 35-urige werkweek. Dat zal, aldus een uitleg van Koeyers gisteren aan de Amigoe, inderdaad ook een navenante daling van de salarissen inhouden. Over de uitwerking zal nog nader overleg gevoerd moeten worden. Hij wilde niet meedelen of hij verwacht dat de Shell-directie daarmee accoord zou gaan.

WILLEMSTAD- De officiele viering van het derde lustrum van de Asosiashon di Músiko is, in verband met de drukke voorbereidingswerkzaamheden voor het festival Tumbosikan, uitgesteld tot na dit festival. Dit werd gisteren tijdens een persconferentie meegedeeld door voorzitter Fecco Gomez (tweede van links op de foto).

Op 24 augustus is er wel een receptie voor leden en genodigden, waar de deelnemers aan het songfestival Tumbosikan gepresenteerd zullen worden.

Het programma van Tumbosikan begint op 28 augustus en duurt voort tot 4 september. Reeds morgen beginnen de repetities voor de verschillende competities in het kader van bovengenoemd festival. Morgen oefenen de deelnemers voor het festival voor de jeugd en maandag is het de beurt van de volwassenen.

Voor nadere inlichtingen kan men terecht op de secretarie van de Asosiashon di Musiko, Rondeklipweg 10, telefoon 79425.

In telegram aan ALM-directie

NABLP eist onverkort naleving van cao

WILLEMSTAD- De vakbond NABLP heeft vanmorgen een boos telegram gestuurd naar de directie van de ALM, waarin dringende nakoming wordt geëist van de voorwaarden van de huidige cao.

In het telegram, waarvan afschrift gestuurd is naar de raad van commissarissen van de ALM, verklaart het bestuur van de vakbond dat het urgentieplan van de ALM, zoals door de directie gepresenteerd, onaanvaardbaar is voor de leden van de NABLP. Er wordt dan ook stipte nakoming van de huidige cao geëist, ook na 1 september. De gevolgen van een eventuele afwijking hiervan zal voor rekening van de directie zijn, aldus het telegram van de NABLP.

De vakbond voelt zich vooral geërgerd door de wijze waarop de directie een onvoorwaardelijke invoering van het urgentieplan probeert te bewerkstelligen.

De ALM-directie heeft aan de andere kant echter een waardevolle steun in het rechterlijke vonnis volgens welke men de ALM niet kan verplichten de voorwaarden van een cao na te komen als dit niet in het belang van het bedrijf is.

Voorstel minister Tho[redacted]

Protectie-maa[redacted] conditioneel v[redacted]

WILLEMSTAD- Minister van Economische Zaken Betto Thomas heeft de ministerraad vanochtend voorgesteld om de drie maanden geleden genomen importbeperkende maatregelen te verlengen en de ministeriële beschikking hieromtrent om te zetten in landsbesluit. Zo is vanmorgen vernomen.

Naar uit welingelichte bron is vernomen, vindt minister Thomas dat er nog steeds de noodzaak bestaat voor importbeperkende maatregelen. Alleen moest nog bepaald worden voor welke producten er nog restricties van kracht zullen blijven. Verder moet Thomas zich ook nog verzekeren van de steun van de Arubaanse ministers in het kabinet. Op Aruba bestaat over het algemeen veel kritiek op de importbeperkende maatregelen die destijds door minister Maria Liberia zijn genomen. Van die kant kwam felle oppositie, ook van de regeringspartijen AVP en PPA. Maar in de laatste dagen zijn er op dat eiland ook stemmen opgegaan vóór de maatregelen. Het gaat daarbij om Arubaanse industriëlen die vrezen dat de markt opverspoeld wordt met buitenlandse producten, waarna zij met hun spullen blijven zitten.

Eerder deze week hebben de gezamenlijke vakbonden van Curacao bij Thomas aangedrongen op verlenging van de importbeperking teneinde de werkgelegenheid op Curacao veilig te stellen. In ditzelfde verband heeft ook de vakbond CFW afzonderlijk een uitgebreide resolutie aanvaard, waarin gevraagd wordt om maatregelen die de lokale industrie moeten beschermen tegen onrechtvaardige concurrentie van buiten.

In haar resolutie stelt de CFW ook voor om streng controle uit te oefenen op de ferry Almirante Luis Brion en op alle schepen die uit Venezuela binnenkomen en klandestien verboden producten afladen. De overheid moet zich hierbij niet laten afschrikken door druk van de zakenwereld, aldus de CFW.

Voor vanmiddag is een persconferentie aangekondigd waarin minister Thomas officieel bekend zal maken welke beslissing hieromtrent genomen is.

Geld kwijt na wegtrekken handtas

WILLEMSTAD- Een dame deed aangifte van diefstal van het feit dat een onbekende op de Handelskade haar portemonnee met 300 gulden uit haar handtas had meegenomen.

Ingezonden

Nieuwe opbouw

DE VOORAVOND VAN ramp of voorspoed.

De regering heeft haar plannen om aan de recessie het hoofd te bieden bekend gemaakt. De Kamer van Vakbonden heeft meteen daarna haar visie hieromtrent bekend gemaakt of beter gezegd het roer op hun koers gezet, voornamelijk dat zij niet zullen tolereren dat men aan de lonen en de verkregen sociale voorzieningen zal komen en de KvK/VBC, die zich heeft laten meeslepen in een affaire, die zij practisch niet aan kan, treuzelt om met een richtlijn op tafel te komen. Drie eenheden in onze gemeenschap die elk op zich te dom is om te realiseren dat zij de Antillen (Curaçao) aan het kelderen zijn of te slim zijn om van het troebele water geen gebruik te maken. Eén ding is zeker dat de Antillen (Curaçao) door hun tegenwoordig gedoe erg zal kunnen doen lijden. Ik ben zeker niet de geroepene om te berichten, maar als burger wil en mag ik, denk ik, mijn visie ook geven.

Regering: Kan hetgeen tentoongesteld wordt objectief regeren genoemd worden? In een soort zaak als deze moet de regering inderdaad voeling houden met de vakbondscentrale en met de handel om een wel overwogen richtlijn uit te stippelen. Maar de regering moet zonder meer de "guts" hebben om een koers te bepalen en zich daaraan te houden. Wat doet zij in dit geval echter? Zij gooit een balletje op met een zeer summiere verklaring en manipuleert beide andere partijen aan tafel, niet direct om publiekelijk hun opinies te verkondigen, maar om deze partijen te binden aan verantwoordelijkheid waaraan zij zich zelf onttrekt. Ik ben benieuwd wat onze regering zal doen wanneer de KvK/VBC niets publiekelijk aangeeft. Zal zij dan een gemiddelde trekken tussen vakbond en regering? Onze regering moet niet steeds buiten schot willen blijven en dit laatste schijnt het geval te zijn.

Vakbonden: Men stelt het behouden van het verkregen loonpeil en priviléges vóór alles. Dit is begrijpelijk, het kan hunnerzijds trouwens niet anders. Maar de arrogantie waarmee dit gebeurt en de slechte ziens- en benaderingswijze die men via deze weg het werkvolk inblaast, is afschuwelijk. De arbeids-rechten zijn in cao's en open discussies bedongen en zij moeten zoveel mogelijk gerespecteerd worden. Maar de wereldsituatie (en die van Curaçao zeker ook) is van dien aard tegenwoordig, dat zowel arbeiders die onder cao's vallen als zij die los ervan staan (doktoren, tandarts etc.) en trouwens iedere burger, wat moeten afstaan van hetgeen als verkregen recht bestempeld wordt. Al hoewel er steeds naar redelijke betaling voor geleverd werk gestreefd moet worden, moet de KvK het volgende willen aannemen. Wij hebben geen oliebronnen en ook geen andere grondstoffen. Wij zijn bij uitstek dienstverlenend en als zodanig moeten wij, al vinden wij dit erg onprettig, ons op een lager loonpeil stellen dan de wereld om ons heen, anders komt er van dienstverlening niets terecht en geen geld in ons laatje om van te leven. Om het geld van de zogenaamde rijken in opspraak te willen brengen en als overbruggingsmiddel te willen doen gebruiken oftewel naar een commune-systeem toe willen streven, is niet alleen, niet aan te raden, maar heeft ook geen doel. Een land, klein en zonder grondstoffen, deugt zelfs voor het communisme niet. Haar enige kans om een behoorlijke samenleving op de been te houden, is naar mijn mening de algehele instelling tot dienstverlening in een democratisch stelsel.

De KvK//VBC: De ondernemers in onze gemeenschap worden nu geconfronteerd met de realiteit van al het gebeuren tussen 30 mei 1969 en nu. Vóór 30 mei kregen de vakbonden weinig gehoor. Na 30 mei, toen men gezien had wat gebeuren kon, kregen de vakbonden teveel gehoor, zeker die die met de ergste dreigementen kwamen aandragen. Het hek was van de dam en lokale ondernemers gingen de attitude volgen van: Waarom zou ik buiten patroon stappen? Waarom zou ik een staking in mijn bedrijf hebben, terwijl anderen maar toegeven? En terwijl de meesten buiten hun financieel kunnen gingen, bereikten zij het element van rust dat zij zochten niet, maar hielpen zij, een buiten normaal dure gemeenschap, een onflexibele economie en ongebalanceerde verhoudingen creëren. Hoe kan nu de KvK/VBC een gerichte visie naar voren brengen, na al die jaren van geesteloos handelen en zonder leiding te hebben kunnen geven aan eigen kring, de vakbonden en de gemeenschap in haar geheel.

Het is jammer, maar een optrek tot een nieuwe aanpak is nu nog steeds mogelijk. Niet om de regering aan haar gemiddelde te helpen, maar om een degelijke medewerking te leveren tot een nieuwe opbouw van onze economie en ons land.

ELIAS BARKMEYER

Voorbereidingen op CDCC-seminar

WILLEMSTAD- Morgenochtend van negen tot twaalf uur vindt in het Curaçao Plaza Hotel een voorbereidingsseminar plaats voor de Antilliaanse delegatie die eind deze maand meedoet aan een workshop van de Caribbean Development and Cooperation Committee (CDCC) op Curacao.

Tijdens de bijeenkomst van morgen zal informatie worden verstrekt aan lokale deelnemers en zal begonnen worden met de voorbereidingen voor de "Regional workshop for removal of language barriers in the Caribbean", georganiseerd door de CDCC.

Aan deze workshop zullen vertegenwoordigers van 18 landen uit de Caribische regio meedoen en zullen verschillende lezingen worden gehouden over, onder andere, het geven van les in de moedertaal.

Namens de Nederlandse Antillen zullen aan deze workshop meedoen: de taaldeskundigen Raymond Jessurun, Frank Elstak, Sidney Joubert, Erwin Wolfert, John Bloem, Enrique Muller, Frank Martinus, Silvio Jonis en R. Delfina.

Een voorbereidingscomité bestaande uit W. Broadbelt, L. Moeniralam, R. Todd Dandaré, H. Hollander en Frank Martinus (coordinator).

Voor inlichtingen kan men terecht bij het Antilliaanse Taalkundige Instituut op telefoon 611324 of 611325.

Decentralisatie van Landsloterij mag van kabinet doorgaan

WILLEMSTAD- In de vergadering van de Raad van Ministers van 5 augustus, heeft goedkeuring plaatsgevonden van het voorstel om de eilandgebieden de bevoegdheid te geven om zelf het organiseren van loterijen te organiseren.

Het betreft hier uitvoering van de overgangsbepaling van de ERNA door goedkeuring van de Overdrachtslandsverordening Loterijwezen.

GUATEMALASTAD — Regeringsleider generaal Oscar Mejia van Guatemala heeft een nieuwe minister van Buitenlandse zaken benoemd en wel Fernando Andrade, die omschreven wordt als een advocaat met een goede reputatie. Het was de eerste regeringswijziging sinds Mejia maandag aan de macht kwam na een militaire coupe tegen president generaal Rios Montt.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Refresqueria Ingrid.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheraton hotel; Van Dorp in Americana; Holiday Inn drugstore en Van den Berg giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank. Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 17.00, 20.30 en 24.00 uur *Flash Dance* (14 jr.)
Rialto: 20.00 uur *Springbreak* (18 jr.); 22.30 uur *Orgia del placer* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *The jury* (18 jr.); 24.00 uur *Sex in de klas* (18 jr.).

***

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

BOTICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

***

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter T.H.K.Lin, tel.: 25122.
San Nicolas en Savaneta: dokter C.E.Zaandam, via Centro Clinica, tel.: 48833.

***

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

RCA SPORTCENTRUM SOLITO: 19.00 uur opening en defilé veteranen voetbalcompetitie.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
VOETBAL: 16.00 uur Ind. Car vs J.Aruba - NSC; CDRA vs Sportboys - stadion.

OPENBARE BILBIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagavond gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdagavond de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

TELEARUBA: 17.00 Matinee (Exoman); 18.30 news in Dutch; 18.45 Telenovela: Dancin' Days; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 The Jeffersons; 21.00 Eleccion Teen Princess Aruba; 23.00 Wrestling; 24.00 Resumen di noticias; 24.05 Sluiting.

Na met 1-6 achtergestaan te hebben

El Salvador ontfutselt Dominicanen overwinning

ORANJESTAD — In het Latijnsamerikaanse little league kampioenschap wordt vanmiddag vier uur een tweede tevens beslissende finalewedstrijd gespeeld, nadat El Salvador gistermiddag in de laatste inning de Dominicaanse Republiek met 7-6 het nakijken gaf. De Dominicanen stonden op een geven moment met maar liefst 6-1 voor, doch konden desondanks de zege niet binnenhalen en zich kampioen noemen.

Het was een pracht van een wedstrijd met fantastische catches in de verdediging, terwijl het goed opgekomen publiek op 4 homeruns getracteerd werd. De Dominicanen stonden er na hun vierde slagbeurt met 6-1 aan de kop, waarbij velen dachten dat de kampioenstitel voor deze ploeg niet meer te ontnemen was. In zijn vierde slagbeurt liet El Salvador echter voor het eerst in deze wedstrijd zijn sterke tanden zien. Er werden 3 runs binnengehaald, waaronder een homerun van Anibal Orantes. Samen met de eerste Salvadoriaanse run in de derde inning werd de voorsprong van de Dominicanen verkleind tot 4-6. El Salvador pikte zijn 5e run een inning verder middels een solo-homerun van Juan Carlos Carcano. Nadat in El Salvador's laatste slagbeurt de eerste out reeds gevallen was en de Dominicanen slechts 2 outs van de titel verwijderd waren, kwam David Portillo met een machtige solohomerun voor de dag, waardoor El Salvador op gelijke voet kwam te staan. Men slaagde er hierna in alle drie de honken te bezetten en voor eenieder was het toen al zeker dat El Salvador ging zegevieren. De winnende 7e run werd even later ook binnengehaald op een honkslag van José Arevalo tot grote vreugde van de Salvadoriaanse aanhang en tot bittere teleurstelling voor de Dominicanen.

El Salvador kwam tot 7 runs, 9 hits, 4 errors, terwijl de Dominicaanse Republiek: 6 runs, 10 hits, 1 error had. José Arevalo werd aangeduid als de winnende pitcher en José Mateo als verliezer. Anibal Orantes (El Salvador) was met zijn ene hit in 1 slagbeurt de beste batter.

Tijdens het kampioenschap worden ook troostwedstrijden gespeeld tussen de vier ploegen die als eersten uitgeschakeld werden. Mexico won met 3-0 van Sint Maarten en Curaçao met 7-3 van Aruba.

Vanmiddag om 2 uur wordt voor de grote finale tussen El Salvador en de Dominicaanse Republiek de troostwedstrijd gespeeld tussen Mexico en Curaçao.

Promenade-muziek morgen

SAN NICOLAS — In de editie van gisteren werd abusievelijk vermeld dat de festiviteiten van het "San Nicolas Promenade Committee" ter gelegenheid van de inauguratie van de Promenade in San Nicolas, vanmiddag vanaf twee uur van start gaan. Dit is niet juist, en genoemde activiteiten worden pas morgenmiddag twee uur gehouden, waarbij de muziekband Time zal optreden en stands met typische gerechten en handenarbeid aanwezig zullen zijn. De opening is wel veranderd: om zeven uur.

IOWUA wil commissie voor werkvergunningen

ORANJESTAD — Uit een IOWUA-communiqué blijkt dat deze vakbond tijdens het onderhoud van minister Harold Anastatia met Arubaanse vakbonden, de minister vragen stelde over de pensioenwet. De minister stelde daarbij dat zijn voorganger Jules Eisden inderdaad deze zaak aan hem overliet en deze thans in een legaal proces bevindt. Het departement Juridische Zaken heeft zich over dit wetsontwerp gebogen en dit inmiddels geretourneerd naar drs G.R.Hermans voor enkele kleine wijzigingen.

Voorts uitte de IOWUA tegenover de minister zijn bezorgdheid over de werkloosheid en wees de minister erop dat in vele gevallen een werkvergunning wordt gegeven, waardoor eigen mensen benadeeld worden bij het verkrijgen van werk. De IOWUA stelde voor een commissie te benoemen voor herziening van alle verzoeken voor werkvergunningen dat pas wanneer deze verzoeken gerechtvaardigd zijn, vergunning wordt gegeven.

ZOALS DE AMIGOE gisteren reeds berichtte kwam o Aruba de directeur van Ramada Inn International José Torres vergezeld van directieleden met eigen jet aan (zie foto) om besprekingen te voeren over eventuele overname van een van de Aruven hotels. Gistermiddag vertrok het gezelschap naar de Dominicaanse Republiek, waar Ramada Inn ook interesses heeft. Voor verwerkelijk verklaarde president José Torres, dat zijn bedrijf dat thans 650 hotels omvat, uitbreiding in het Caribisch gebied zoekt. Hij noemde daarbij Aruba een stabiel eiland dat voor het toerisme van groot belang is. De interesse van Ramada Inn gaat voornamelijk uit om eventueel het Aruba Palmbeach hotel (voorheen Sheraton) te kopen. De nodige contacten werden gelegd door Ronny Brete van Produron nv.

Dominicaanse film gaat niet door

ORANJESTAD — De voor vanavond in de Openbare Bibliotheek aangekondigde vertoning van een film over culturele- en toeristische aspecten van de Dominicaanse Republiek, zal geen doorgang vinden. Deze film zou vertoond worden door het Dominicaans consulaat in het kader van de reclame van studentenuitwisseling tussen Aruba en de Dominicaanse Republiek. De film zal later op een nog bekend te maken datum worden vertoond.

Drie clubs aan kop bij voetbal in Chili

SANTIAGO — De ranglijst van het Chileense voetbal wordt aangevoerd door drie clubs die na zes wedstrijden 7 punten hebben verzameld. Het zijn Fernandez Vial, San Felipe en Universidad de Chile.

Universidad de Chile leed in de uitwedstrijd tegen Fernandez Vial een 0-3 nederlaag, hetgeen de winnaar van de ontmoeting op gelijke voet bracht met de Universidad-ploeg. Het mocht dan wel de zesde wedstrijddag zijn, niet alle clubs echter waren al in actie gekomen. Colo Colo speelde zijn eerste competitiewedstrijd en presenteerde een fraai visitekaartje door met 4-0 te winnen van Everton in Vina del Mar. Ook Universidad Catolica verscheen voor het eerst op het veld in deze competitie, maar moest meteen het hoofd buigen met 1-2, nota bene voor eigen publiek, tegenover Rangers.

Na de drie aanvoerders van de ranglijst komen niet minder dan vier ploegen met 6 punten, namelijk Green Cross, Arica, Union Espanola en Everton. Met 5 punten volgen dan drie ploegen en wel Atacama, Trasandino en Iquique. Voorlopig blijft het in Chili dus nog dringen aan de kop.

ORANJESTAD — De zesde inning-homerun van David Portillo (boven) was de belangrijke slag die de wedstrijd op 6-6 gelijk bracht en El Salvador in feite in de running hield om uiteindelijk de overwinning te behalen. Op de foto onder: drie van de dolgelukkige Salvadorianen na de belangrijke 7-6 overwinning gistermiddag op de Dominicaanse Republiek.

Gokart-races te Bushiri

ORANJESTAD — In het Centro Deportivo Bushiri worden zondagmiddag twaalf uur weer gokart-races gehouden. Er zal in de klassen: stock light, stock heavy en open worden gereden. Ingeschreven hebben hiervoor: Ipi Lopez, Juan Pedro, Marla Dominguez, Danny Peterson, Oslin Boekhoudt, Ronnie Jansen, Edwin Arends, Marcelino Valdez, Hans van de Horn en Anuar Dominguez. Nadat Centro Deportivo Bushiri interinsulaire wedstrijden organiseerde, wordt nu deze maand een Arubaanse wedstrijd geleverd. Na de wedstrijden van komende zondag zal aan de hand van de ranglijst — wie de meeste punen heeft — een delegatie worden samengesteld die op 3 en 4 september op Curaçao aan de gokart-strijd gaat deelnemen.

ORANJESTAD — De één maand durende bokscursus onder leiding van de internationale instructeur, Steve Klaus, is achter de rug. De cursus werd georganiseerd door de Aruba Boxing Association met medewerking van IDEFRE met 29 deelnemers. Als blijk van waardering voor zijn werk in het belang van de bokssport op Aruba, mocht de heer Klaus uit handen van Sport-gedeputeerde Remie Zaandam een plakkaat in ontvangst nemen.

Man met 40 pond marihuana gepakt

ORANJESTAD — Op Aeropuerto Reina Beatrix werd politieassistentie gevraagd voor een passagier die toen hij betrapt werd bij aankomst met marihuana in zijn bagage, de benen nam in de richting Wayaká. Het bleek dat de douane tijdens het controleren van de bagage van de passagier R.A. (24), wonende te Village Aruba en komende uit Curaçao, marihuana had aangetroffen. Toen de man zag dat de Douane de drugs had gevonden, rende hij de mondi te Wayaká in. Een achtervolgingsactie werd ingezet. Bij Plantenrust verraste de politie hem. Hij werd aangehouden en naar de wacht gebracht. Na verhoor werd hij aan het Bureau Verdovende Middelen overgedragen en hierna ingesloten. Bij zich had hij 40 pond marihuana verdeeld in twee koffers.

Betico Croes eind augustus op Aruba

ORANJESTAD — Verwacht wordt dat MEP-leider Betico Croes op zondag 28 augustus naar Aruba zal terugkeren. In MEP-kringen bestaan plannen hun leider een grootse ontvangst te geven, wanneer deze per vliegtuig — vermoedelijk een charter — op de luchthaven aankomt. Gedeputeerde Nelson Oduber en oud-gedeputeerde ing. Roland Laclé zullen vanmiddag tijdens een persconferentie hierover een en ander vertellen.

De heer Croes maakte de laatste weken in Miami goede vooruitgang ofschoon hi nog wel onder doktershanden is. Hij is echter thans zover dat hij naar Aruba kan terugkeren doch moet over enige maanden nog wel terug naar Miami voor een operatie. De terugkeer van de heer Croes houdt mede verband met de besprekingen die gevoerd zullen worden over de mogelijke toetreding van de MEP tot de regering-Martina. In MEP-kringen wordt er de voorkeur aan gegeven dat deze besprekingen onder leiding van Betico Croes worden gevoerd. Daarnaast zal de heer Croes zich ook bezig houden met de nieuwe samenstelling van het Bestuurscollege.

Zoals bekend werd destijds aangekondigd dat voorlopig het oude BC per 1 juli bleef zitten, totdat de heer Croes op Aruba zou zijn teruggekeerd. Verwacht wordt wel dat in het BC enige nieuwe gezichten zullen komen. Dit zou bij eventuele toetreding van de MEP tot de regering vergemakkelijkt worden omdat er dan ook enige ministers moeten worden benoemd, zodat er meer functies beschikbaar zijn.

Ontslag van AVP-ministers

ORANJESTAD — Uit een gesprek met Statenvoorzitter Roberto Lopez Henriquez vernam de Amigoe vanmorgen dat de AVP-ministers, mr. Mito Croes en mr. Hector Gonzalez, direct na de interpellatie bij de gouverneur hun ontslag zullen indienen. De heer Lopez Henriquez, die kortgeleden een operatie onderging, zal vanmiddag de Statenvergadering niet voorzitten wegens het afronden van een recente medische ingreep.

Zondag slot van Frère Fredericus-voetbaltoernooi

SANTA CRUZ — In het voetbaltoernooi om de Copa Frère Fredericus, dat georganiseerd wordt ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van sportvereniging Estrella, bleken in de eerste serie wedstrijden de ploegen goed tegen elkaar opgewassen te zijn. De einduitslagen met krap verschil zijn hiervan het bewijs.

De uitslagen: Estrella Adspiranten-Britannia Adspiranten 2-1; bij de veteranen: Dufi Boys-Bubali 3-1, Inter-La Fama 2-0, Phoenix-Poppy's Place 2-1, Estrella-Flor de Oriente 4-3, Kibra Hacha-Charlie Bar Boozers 3-1.

Het toernooi wordt zondag op het Estrella-veld voortgezet met de volgende wedstrijden: SCA-Estrella (10.00 uur, finale adspiranten), Atlantico-Dufi Boys (11.15 uur, winnaar F, veteranen), Inter-Phoenix (12.30 uur, winnaar G, veteranen), Estrella-Kibra Hacha (1.45 uur, winnaar H, veteranen), winnaar F-winnaar G (3 uur, winnar I, veteranen), winnaar H-winnaar I (4.30 uur, finale veteranen).

Na afloop zullen de bekers persoonlijk worden uitgereikt door frère Fredericus, de pionier van sportvereniging Estrella, terwijl Mariachi Los Campesinos voor muziek zal zorgen.

Brand snel geblust in volkswoning

ORANJESTAD — Om kwart voor acht werd vanmorgen brand gemeld in een der Dakotavolkswoningen aan de Rondweg. Bij aankomst van de brandweer en politie bleek dat bij een woning — twee onder een kap — de keuken in brand stond. De brandweer trad snel op en wist grote schade te voorkomen. Voordat de brand begon, werd een explosie gehoord, welke vermoedelijk de brand veroorzaakte.

Irak: gevechten op drie plaatsen aan front met Iran

BAGDAD — Irak heeft gevechten gemeld in drie gebieden aan het front met Iran. De Iraakse luchtmacht is verder in actie geweest tegen Iraanse troepen in twee sectoren. Irak heeft de verzekering gegeven dat het niet de bedoeling is het bewind van Chomeini omver te werpen. Een Indiase journalist die voor Reuter in Teheran optrad is bij een bezoek aan het front in Oost Iran omgekomen samen met een Iraanse voorlichtingsfunctionaris toen een mijn ontplofte.

Telefoondienst:

Openbreken Nassaustraat kan niet eerder

ORANJESTAD — "Wij kunnen begrijpen dat vooral het breken in de Nassaustraat aan de vooravond dat de scholen opengaan (schoolinkopen — RED) het nodige ongemak veroorzaakt, maar we kunnen nu eenmaal niet anders", aldus het hoofd van de Telefoondienst, ing. Edwin Croes, desgevraagd aan de Amigoe naar aanleiding van klachten door de handel in de Nassaustraat.

De heer Croes zette uiteen dat dit werk inderdaad wat eerder had moeten worden gedaan, maar het kon niet omdat er enige vertraging ontstond, niet alleen door regenval, maar ook doordat men een bepaalde situatie aantrof, die eerst verholpen moest worden. Dat de Telefoondienst wel degelijk rekening houdt met de handel blijkt uit het feit dat nu er gegraven wordt, niet alleen de nieuwe kabel ineens gelegd wordt, maar ook de nieuwe aansluiting voor betrokken pand, zodat de Telefoondienst hiervoor niet behoeft terug te komen en er opnieuw gegraven moet worden.

De heer Croes was bijzonder voldaan over de dienst Openbare Werken, die steeds weer zorgt dat met de nodige spoed de opengebroken straten gedicht worden. Hij deed nogmaals een beroep op de gemeenschap om begrip te tonen voor de werkzaamheden die nu eenmaal uitgevoerd moeten worden, waardoor enig ongemak veroorzaakt wordt.

Nieuwe oogaarts

SAN NICOLAS — Aruba heeft in oogarts Dominique Riems weer een specialist er bij gekregen. Dokter Riems heeft een contract voor drie jaar en zal te werk worden gesteld in het medisch centrum in San Nicolas. De in België geboren dokter Riems heeft aan de universiteit Brussel-Gent zijn opleiding gekregen als oogspecialist en oogchirurg. Dokter Riems begint maandag met zijn werkzaamheden.

Keramiek-expo

ORANJESTAD — Gedurende de maand oktober organiseert het Instituto di Cultura een tentoonstelling van keramische producten. Iedereen die zich bezig houdt met het vervaardigen van keramiek, kan aan deze tentoonstelling deelnemen. Voor meerdere gegevens kan men zich in verbinding stellen met het instituut (tel.: 22185). In november zal de jaarlijkse volkskunstexpositie worden gehouden.

Wilander snel uitgeschakeld

MONTREAL — In het met 600.000 gulden (Ant. crt.) gedoteerde tennistoernooi van Montreal is Mats Wilander in de tweede ronde uitgeschakeld. De bijna 19-jarige Zweed verloor van de Italiaan Gianni Ocleppo, nummer 74 op de wereldranglijst, in twee sets: 4-6, 3-6. De hoogst genoteerde favoriet, Jimmy Connors, maakte geen fout. Hij stond de jonge Zweed Joakim Nystroem slechts twee games toe: 6-0, 6-2. Eliot Teltscher, door de organisatoren eveneens een vooraanstaande rol toegebracht, verdween van het strijdtoneel. Hij verloor met 6-7, 2-6 van de Zweed Anders Jaerryd.

ORANJESTAD — Teen Missions International, de groep van Amerikaanse en Canadese jongeren, die bouwactiviteiten uitvoerde in het Jeugdcentrum Washington, is inmiddels weer van Aruba vertrokken. Dit gebeurde niet voordat de groep uit handen van mej. Nilda Koolman van de Arubaanse Voorlichtingsdienst de Arubaanse vlag alsmede folders met informaties over Aruba meegekregen heeft.

AL ONZE PRODUKTEN WORDEN BEREID MET GRONDSTOFFEN DIE ONDER CONTROLE STAAN VAN

Banketbakkerij Piet Harsveld

Hospitaalstraat 1
tel. 23322

DE KWALITEITS BAKKER.

WANTED HOUSE-KEEPER

for Malmok area to live in, Experience necessary.
Please call: Donna Roos
Phone: 22808

Hierdoor maken wij bekend dat de heer

RUFINO WOUTERS

met ingang van 10 augustus 1983 niet meer bij onze vennootschap werkzaam is en als zodanig geen handelingen voor of namens ons bedrijf kan verrichten.

van dorp aruba n.v.

Oranjestad — San Nicolas

TOP of the CLASS Savings

SKIRTS SAVE 10% to 50% WONGCO

Group includes wraps, pleated or slim line styles with pocket, etc. slick plaid or belted features. Fabrics in 100% polyester, acetate/nylon suede or wool blend plaids. Colors include black, brown, rust, tan or wine.

STUDENT DISCOUNTS

WONGCO

FASHION SHORTSETS
50% off

GIRLS' 7-14 FASHION JEANS
8.99

Oh! Super Special Purchases

SAVE on girls' 2-16 panties.

WONGCO 3 for 2.99 - 3.50

SAVE 20% to 50%

SLEEPWEAR BONANZA!
BETTER MAKER GOWNS
20% off

5.99 Special Purchase SWIMSUITS

STUDENT DISCOUNTS

WONGCO

B.T.S. LOW PRICES

SALE ENDS AUGUST 13

WONGCO

Ik weet dat hard werken niet schadelijk is voor mijn gezondheid.
(Maar ik neem liever geen risiko)

KINDEREN DIE RECHT HEBBEN OP EEN TAS VAN ANTRACO KUNNEN INGAANDE VRIJDAG, 12 AUGUSTUS BIJ ANTRACO LANGS KOMEN. OOK HEBBEN WIJ NET PASSERS ONTVANGEN.

Waar het winkelen prettig is en parkeren geen probleem

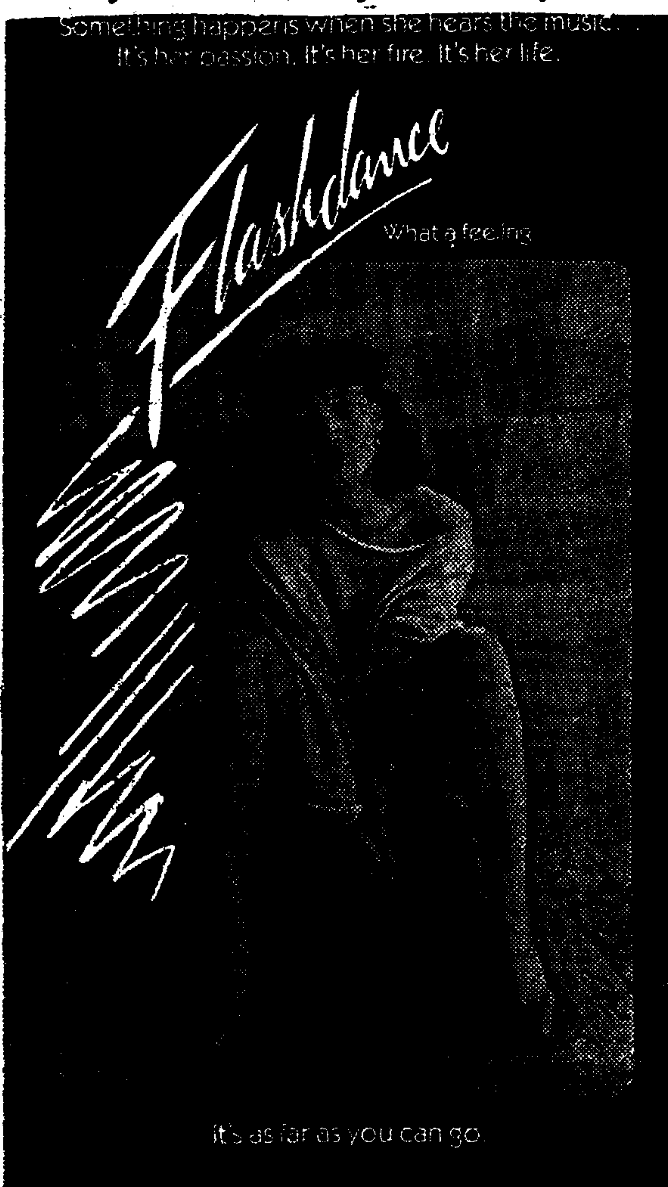
FOR RENT
in October 1983
A PRE-FAB STEEL BUILDING
Situated between Spark & Clean and Certified Groceries, L.G. Smith Blvd.

Consisting of: 288 m2 SHOWROOM
1353 m2 WAREHOUSE

For information call: Mr. Arends
tel. 22711/22895

BOULEVARD

Friday 12 thru Thursday 18 at 8.30 p.m.
Friday 12 & Saturday 13 at 12.00 p.m.
Friday 12 thru Sunday 14 at 5.00 p.m.

PARAMOUNT PICTURES PRESENTS
A POLYGRAM PICTURES PRODUCTION · AN ADRIAN LYNE FILM · FLASHDANCE · JENNIFER BEALS · MICHAEL NOURI
EXECUTIVE PRODUCERS—PETER GUBER AND JON PETERS · SCREENPLAY BY TOM HEDLEY AND JOE ESZTERHAS
STORY BY TOM HEDLEY · PRODUCED BY DON SIMPSON AND JERRY BRUCKHEIMER · DIRECTED BY ADRIAN LYNE

ENTRANCE: FLS. 5,00 ADMISSION: 14 YEARS

SATURDAY 13 AT 3.00 A.M. ONE SPECIAL SHOW OF FLASHDANCE FOR ALL HOTEL & CASINO EMPLOYEES

ARUBA DAILY ENTERTAINMENT

NEW
MARINA PIRATA
Restaurant
Spaans Lagoen, telefoon 47150

Absolutely FRESH FISH every day, meat and fowl on the menu.
We have saladbar
Open:
Kitchen 12.00 - 3.00 pm, 7.00 - 11.30 p.m.
Morgan bar 12.00 am - 2.00 am.

Enjoy casual dining......
In a comfortable atmosphere of the Old West.
We serve some of Aruba's finest and largest selection of US prime steaks and tasty seafood.

L.G. Smith Boulevard
Reservations: 22977 - 27633

Gezellig uit dineren? dan natuurlijk naar
Buccaneer RESTAURANT
Wij hebben nu voldoende ruimte en zijn het eerste en enige aquarium restaurant van de Antillen.
Telefoon 26172.

TALK OF THE TOWN
For the best in
PARTY SERVICES
Call
Tel. 23380

Aruba Palm Beach
HOTEL AND CASINO
Rembrandt Dining Room at 9.00 p.m. (except on Wednesday)
Galactica Discotheque Nightclub at 12.00 p.m.
NO COVER
SILVIA MORA

AMERICANA ARUBA
DAVID GRAYSON
Two shows nightly in the Stellaris Supper Club
Dinner Show 7.30 p.m.
Midnight Show 11.30 p.m.
Covercharge for Dinner Show.
Covercharge, no minimum for Midnight Show.
Reservations available at Americana Social Desk or call 24500 ext. 8

boulevard theatre
Friday 12 thru Sunday 14 at 5.00 p.m.
MATINEE

ENTRANCE: FLS. 5,00
ADMISSION: 14 YEARS

DRIVE-IN:

GEEN FILM-VOORSTELLING

FOR SALE HOUSE at Stadionweg 17

consisting of 2 bedrooms with built-in wardrobes, 2 bathrooms, 2 livingrooms, front and back porch, kitchen with cupboards, corridor with wardrobes, laundry and maid's room.
Own land, 1470 m2.
Price NAfls. 200.000,-.
Please call:
Tel. 47600
for more information

ACTIVE LIFESTYLES CALL FOR Dryad DEODORANTS

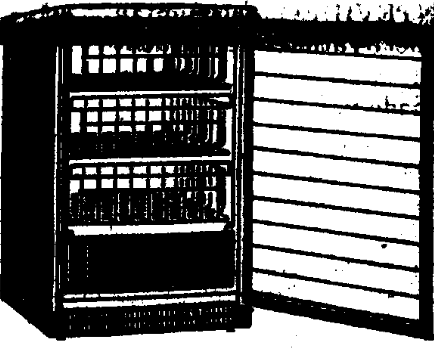
ANTIL

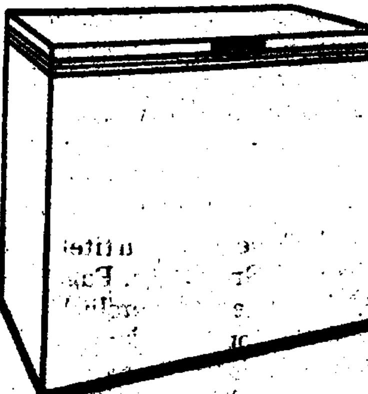
APPLIANCE DEPARTMENT
AUGUST SPECIAL
Hotpoint

JUST 28" WIDE WITH AUTOMATIC DEFROST!

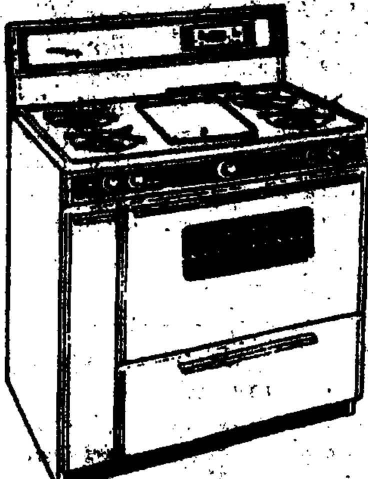
HOTPOINT Refrigerators
CTA – 12. 12 Cu. Ft.
Antes: 1690,-
AWOR: 1065,- CASH.

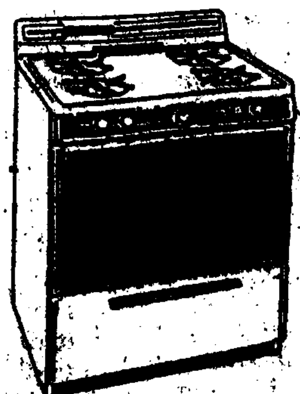

SIERA Upright Freezer
5 Cu.Ft.
Antes: 795,-
AWOR: 595,- CASH

WOOD'S Freezer 13 cu. ft.
Antes: 1365,-
AWOR: 995,- CASH

PREMIER Stove
GL3-239
* Grill
* Self Cleaning Oven
* Automatic Oven
* Oven Door Window and Light.
* Clock and Timer
Antes: 1375,-
AWOR: 999,- CASH

SIERA Airconditioner
S12-02631 12.500 b.t.u.
Antes: 1365,-
AWOR: 950,- CASH

PREMIER Stoves.
GF3 - 320.
Antes: 1169,-
AWOR: 795,- CASH

CURLING IRON
Antes: 26,- AWOR: 14,50 CASH

TOASTER 2 SLICES
Antes: 54,- AWOR: 34,- CASH

HAIR BLOWER
Antes: 60,- AWOR: 35,- CASH

ANTILLIAANSE HANDELMIJ.

Pan-Amerikaans

CARACAS — De voorzitter van het Internationale Olympische Comite, de Spanjaard Juan Samaranch is in Venezuela aangekomen om de PA-Spelen bij te wonen.

****

CARACAS — De voorzitter van de Panamerikaanse sportorganisatie (Odepa), de Mexicaan Mario Vazquez Rana, heeft meegedeeld dat er zich al zes landen hebben aangemeld om de taak over te nemen van Chili, wat de organisatie van de PA-Spelen in 1987 betreft. Omdat de militaire regering geen geld wil steken in de organisatie van de Spelen moest het Chileense Olympische Comite zijn aanbod intrekken. Welk land de Spelen toegewezen krijgt wordt op de Odepa-vergadering beslist. Een der landen welke kans maakt zou Ecuador zijn. Ook was al bekend geworden dat Colombia en Canada een gooi ernaar doen. De mogelijkheid is overigens groot dat men deze beslissing pas later neemt.

****

SAN JOSE — Costa Rica neemt deel met tien atleten, die werden vergezeld van zestien officials en andere delegatieleden. De atleten moesten voor zij met de reis naar Caracas begonnen in handen van Gonzalo Raventos als voorzitter van het Costaricaanse Olympische Comite de Olympische eed afleggen. Costa Rica doet met drie judoka's mee, met een zwemmer, een schutter en met paardrijders.

****

SANTIAGO — Chili is van de partij met 96 atleten die in veertien sporten zullen meedoen. Onder meer bij hockey, gymnastiek, judo, voetbal, tennis en schermen evenals wielrennen en schieten.

****

CARACAS — Colombia en Venezuela bijten maandag het spits af bij het baseball. Favoriet zijn Cuba en de Verenigde Staten. De NEDERLANDSE ANTILLEN zijn ingedeeld bij Cuba, Panama, Venezuela en Colombia. In de andere poule zitten Puerto Rico, VS, Canada, Brazilie en Nicaragua. Van elke poule gaan drie ploegen over naar de eindronde. Cuba heeft vier jaar geleden het goud in dit onderdeel behaald.

****

MONTEVIDEO — Uruguay neemt met 54 atleten deel in acht [illegible] heeft [illegible] van de voetbalploeg, terwijl de ploeg ook de Zuidamerikaanse zwemkampioenen Sandra Barbato, Carlos Scanavino en Enrique [illegible] omvat. Ook verwacht men [illegible] binnen te halen bij het [illegible].

****

CARACAS — In het kader van de PA-Spelen is een congres gehouden van de sportpers, waaraan vertegenwoordigers uit zestien landen deelnamen. [illegible] leden van de Amerikaanse federatie van [illegible] zijn Ecuador, El Salvador en Bolivia.

****

CARACAS — De Zuidamerikaanse organisatie voor de sport [illegible] houdt ook al een [illegible] in Venezuela. Voorzitter [illegible] is de president van het [illegible] Comite van Uruguay [illegible] Vallarino. In Uruguay zullen [illegible] 1986 de wedstrijden om het [illegible] van het Zuiden worden gehouden.

****

SAN JUAN — Puerto Rico [illegible] met niet minder dan 360 [illegible] deel aan de Caracas-Spelen. [illegible] gaan niet allen tegelijk op [illegible] en met zaterdag gaan er [illegible] groepjes atleten naar [illegible], terwijl er verder een [illegible] groep van 229 man tegelijk [illegible]. De Portorikaanse delegatie hoopt elf tot twaalf medailles te kunnen winnen. De PA-Spelen zijn namelijk heel wat moeilijker dan de Middenamerikaanse en Caribische Spelen erkende men. Puerto Rico neemt aan alle onderdelen in Caracas mee, behalve met voetbal, volleybal, softbal voor heren en hockey.

****

EK-dammen

DEVENTER — De uitslagen van de gisteren voor de derde ronde van het toernooi om het Europees kampioenschap dammen in Deventer gespeelde partijen:

[illegible]ois (Fra) — Scholma [illegible] 2-0
[illegible]kel (Ned) — [illegible]man (Ira) 2-0
[illegible] (Fra) — Krista (Tsj) 0-2
[illegible]nski (Sov) — Simonelli [illegible] 0-2
[illegible]rd (Bel) — Berte (Ita) 0-2
[illegible]y (Sov) — Tsjegoljev [illegible] 1-1.

[illegible] is:
[illegible] en Wirny 5 punten; 3. [illegible] Tsjegoljev 4; 5. Berte, [illegible], Letsjinki, Simonelli en [illegible] 3; 10. Cordier 2; 11. [illegible] 1; 12. Ouitard 0.

Wereldkampioenschappen atletiek

Dames stappen naar rechter

HELSINKI — De dames-atleten, die deelnemen aan de wereldkampioenschappen atletiek in Helsinki, hebben de gisteren in het programma ingelaste rustdag benut om te eisen, dat op de Olympische Spelen van Los Angeles in 1984, ook voor dames loopnummers op de 5 en 10 kilometers worden ingevoegd. Bij monde van woordvoerster Jacqueline Hansen, een atlete uit de Verenigde Staten, maakten de dames in Helsinki bekend naar de rechter toe te zullen stappen. "We gaan naar de rechter toe, en wel die in Californië. Daar bestaan gelijke rechten voor mannen en vrouwen en we zullen een proces dus zeker winnen", zo sprak Jacqueline Hansen.

Eisen tot invoering 5 en 10 kilometer

De Internationale Atletiek Federatie, de IAAF, overweegt om in de toekomst aan het dames-programma van de Olympische Spelen ook de 10.000 kilometer toe te voegen, maar denkt daarbij aan Seoel 1988, niet aan Los Angeles 1984. De IAAF heeft overigens geen plannen de 5 kilometer in te voeren in de Olympische damessport.

Later vandaag zijn er enkele medailles te verdienen. In het ochtendprogramma werden diverse series afgewerkt, zoals het speerwerpen der dames, de 100 meter herden dames, de series 200 meter van zowel de dames als de heren. Bij de series voor de heren deed zich een enorme verrassing voor, omdat de grote favoriet voor dit nummer, de Amerikaan Larry Myrricks, vanmorgen werd uitgeschakeld. Hij werd in zijn serie slechts vijfde en zijn tijd van 21,74 seconde was onvoldoende zich te plaatsen voor de finale.

In de tienkamp voor heren werden diverse nummers afgewerkt. De gekleurde Brit Daley Thompson, die bij de laatste Olympische Spelen van Moskou het goud had gewonnen, leidde na het afwerken van drie nummers. Daley won de 100 meter sprint en het verspringen en werd 2e bij het kogelstoten. Na Daley volgt de Oost-Duitser Grummt. De tienkamp wordt nog vandaag beeindigd.

Bij het heren hoogspringen kwalificeerden zich 18 atleten voor de finale.

In de series van de 100 meter horden plaatste de Nederlandse atlete Marjan Olijslager zich in de kwartfinales. Ze verbeterde in de series het reeds op haar naam staande Nederlandse record.

Laat in de namiddag won de Tsjechische Helena Fibingerova het kogelstoten. In haar allerlaatste worp streefde ze de Oost-Duitse meisjes Knorscheidt en Slupianek voorbij. Die behaalden respectievelijk zilver en brons. Op dit nummer werd voor de zoveelste keer tijdens dit kampioenschap de Russen de winst afgesnoept. Hun twee favorieten Noenoe Abasjidse en Natalja Lisovskaja vielen met hun vierde en vijfde plaats net buiten de prijzen. De winnende stoot van de Tjechische wereldkampioene was 21.05 meter.

WILLEMSTAD — 65 Deelnemers zijn van start gegaan bij de gezelligheidsloop te Koral Tabac. De route leidde tot naar de drukke dagstrip, maar alle lopers keerden zonder enig probleem naar het uitgangspunt terug.

De eerste drie finalisten waren: Hubert Anthony, Louis Wever en Mike Snijder.

De volgende loop wordt zondag 11 september gehouden en natuurlijk zijn alle jog- en loopenthousiasten weer welkom.

In America-cup-voetbal

Ecuador maakt gelijk tegen Argentinie: 2-2

QUITO — Ecuador heeft voor eigen publiek met 2-2 gelijkgespeeld tegen Argentinie in hun eerste wedstrijd van de voorronde voor het toernooi van landenteams voor de America-cup. Bij de rust stond Argentinie met 1-0 voor.

De held van deze wedstrijd was wel de Argentijnse keeper Pompidu, die verschillende spectaculaire reddingen verrichtte en die ook tien hoekschoppen de baas bleef welke Argentinie kreeg te verwerken bij het offensief van Ecuador. Argentinie speelde practisch volgens het 4-4-2 systeem. Het doelpunt voor de rust werd gescoord door Gurruchaga bij een der uitvallen. Na de rust zocht Ecuador koste wat kost de gelijkmaker. Maar niet lang na de hervatting werd er op het middenveld geblundeerd door Ecuador, waarvan Gurruchaga gebruik maakte en zo zijn ploeg in de zevende minuut na de rust aan een prettige 2-0 voorsprong hielp. Ecuador veroverde een veldoverwicht. Vasquez zag op een gegeven ogenblik nadat Pompidu de bal had weggewerkt kans uit een voorzet van Tenorio te doelpunten. Dit gaf de Ecuadoriaanse ploeg nog meer moed. Men verhoogde de druk op het Argentijnse doel. Het treffen werd er ook niet vriendelijker op. Zo viel Ron de goedspelende Argentijnse op ongeoorloofde wijze keeper aan, hetgeen een geweldadige reactie van Brown uitlokte. Beide spelers werden door de Colombiaanse scheidsrechter Gilberto Aristizabal van het veld verwijderd. Het overwicht van Ecuador bleef. Uiteindelijk kwam dit tot uitdrukking in de gelijkmaker, waarvoor bij een vrije trap Vega tekende met een heel hard en mooi schot. Dit gebeurde vijf minuten voor het eindsignaal.

Meer dan 50.000 mensen woonden de wedstrijd bij in het Atahualpa-stadion. Derde land in deze poule is Brazilie. De ontmoetng Ecuador-Argentinie was de eerste in dit America-cup-toernooi.

Nos Korsou hervat schermtraining

WILLEMSTAD — Schermclub Nos Korsou hervat dinsdag 16 augustus zijn trainingsbijeenkomsten. En wel om zeven uur 's avonds in de zaal van de Van Houtenschool te Brievengat.

Interline club-tennis toernooi naar Curacao

WILLEMSTAD — Van 4 tot 11 september wordt op Curacao het WACA tennistoernooi gehouden, waarvoor men honderd tot 140 tennissers verwacht. Dit gaat uit van de Curacaose afdeling van de Curacao interline club (CIC). Deze is aangesloten bij de World airlines club association (WACA).

Interline clubs omvatten personeel van luchtvaartmaatschappijen. Doel ervan is de goede verhoudingen te bevorderen tussen de mensen die bij verschillende luchtvaartmijen werkzaam zijn om op deze manier uiteindelijk de dienstverlening aan het publiek te verbeteren. Ook beogen men op deze manier de luchtvaartindustrie in zijn algemeenheid te bevorderen. En elke club op zijn beurt doet aan reclame voor zijn eiland, stad of land.

In dit verband moet het WACA toernooi gezien worden. Het is voor de tiende keer dat dit wordt gehouden. Het wordt door de Curacaose interline club ondernomen in het kader van het toeristische Friendly Curacao-pakket.

Alle Interline clubs zijn uitgenodigd. Er is een fleurige folder in verband hiermee uitgegeven.

Omdat niet alle kosten worden gedekt door de deelnemenden wordt door de Curacaose een actie ondernomen bij het bedrijfsleven en particulieren om aan donaties te komen van 100 tot 150 gulden. Voorzitter van de Curacaose afdeling is X. Markwell en secretaresse L. van der Hout.

Larry Holmes nog drie keer in de ring

[illegible] wereldkampioen boksen in het zwaargewicht (WBC-versie), wil nog zeker drie keer in de ring komen alvorens zich uit de bokssport terug te trekken. Holmes zet dit jaar de wereldtitel op het spel tegen zijn vrij onbekende landgenoten Scott Frank en Marvis Frazier. Bovendien heeft Holmes, die onlangs te kennen gaf in december zijn loopbaan te zullen beeindigen als kerstgeschenk aan zijn vrouw, zijn zinnen nog gezet op een titelgevecht tegen Greg Page. Page staat bovenaan de uitdagerslijst.

Holmes bokst op 10 september tegen Frank, die als tiende staat genoteerd op de WBC-lijst. Het gevecht tegen Frazier, de zoon van de voormalige wereldkampioen Joe Frazier, is gepland op 25 november. Beide ontmoetingen hebben plaats in Atlantic City. Mocht de 33-jarige Holmes, die nog ongeslagen is, de partijen winnen, dan wacht Page in februari 1984.

Udine met Zico wint van Vasco en Real Madrid

UDINE — De Braziliaanse voetbalster Zico heeft met zijn nieuwe club Udine in Italie opnieuw een overwinning behaald. In het kader van het Zasnussitoernooi won Udine met 3-0 van Vasco da Gama. Voor de wedstrijd had Zico verzekerd dat hij van zijn vroegere Braziliaanse club met drie punten verschil zou winnen. Dit gebeurde ook dank zij doelpunten van Virdis, Marchetti en Agostini. Udine had in de eerste ronde Real Madrid al verslagen en werd met de zege op Vasco da Gama winnaar van het toernooi.

Mayor League baseball

Baltimore verliest leidende positie

NEW YORK — De Baltimore Orioles zijn hun top-positie kwijt in de American League-East. De Orioles leden gisteravond namelijk hun zesde opeenvolgende nederlaag, ditmaal met de score van 3-9, tegen de uitzonderlijk goed spelende Chicago White Sox. Omdat de Milwaukee Brewers wonnen en de Yankees eveneens, leidt nu Milwaukee, gevolgd door de Yankees. In de American League-West bouwden de White Sox hun voorsprong uit tot 6 games op de Kansas City Athletics.

De New York Yankees wonnen gisteren met 6-5 van de Detroit Tigers door een homerun van Dave Winfield in de 13e inning. Rich Gossage (10-3) was de winnende pitcher.

De Toronto Blue Jays gaan verder bergafwaarts. Gisteravond leden ze een 4-6 nederlaag tegen de Milwaukee Brewers, voor wie Cecil Cooper, Robin Yount en Jim Gantner homeruns sloegen.

Tom Paciorek sloeg 4 hits en daardoor ook 4 runs naar binnen, waardoor de White Sox met 9-3 voor bleven op de Baltimore Orioles.

Pitcher Chris Codiroli (9-8) wierp een 5-hitter en een 6-0 shut-out op de Minnesota Twins. Het treffen tussen Boston en Kansas City moest door hevige regens worden uitgesteld.

In de American League-East is de stand nu als volgt:

Milwaukee	64	48	-
New York	63	48	1/2
Baltimore	62	48	1
Detroit	63	49	1
Toronto	61	52	3 1/2
Boston	56	55	7 1/2
Cleveland	48	65	16 1/2

In de American League-West is de stand:

Chicago	61	51	-
Kansas City	55	55	6
Oakland	56	60	7
Texas	54	58	7
California	54	60	8
Minnesota	47	69	16
Seattle	45	69	17

Bij de Atlanta Braves was Dale Murphy, de MVP van verleden jaar, voor de zoveelste keer de grote man. Hij sloeg twee homeruns, zijn 24e en 25e, produceerde vijf runs, waardoor de Atlanta Braves met 6-4 de meerderen bleven over de San Francisco Giants.

De Los Angeles Dodgers beeindigden een losing-streak van 3 games door de Cincinnati Reds met 4-3 te verslaan. Een sacrifice-fly van Ken Landreaux bracht in de 9e inning de winnende run binnen. Niedenfeuer (6-1) was de winnende pitcher, hij was starter Jerry Reuss komen vervangen.

De St. Louis Cardinals verloren opnieuw van de Chicago Cubs. Chicago scoorde 6 unearned runs in de 4e inning, waarna Leon Durham ook nog een bases-loaded homer sloeg.

De Houston Astros wonnen tenslotte met 5-1 van de San Diego Padres, ondanks het feit, dat Padres-pitcher Mark Thurmond maar 3 hits toestond.

In de National League-East ziet de ranglijst er als volgt uit:

Philadelphia	58	51	-
Montreal	58	52	1
Pittsburgh	57	55	2 1/2
St. Louis	54	58	5 1/2
Chicago	52	61	8
New York	45	68	15

In de National League-West is de stand:

Atlanta	70	45	-
Los Angeles	62	50	6 1/2
Houston	58	54	10 1/2
San Diego	56	58	13 1/2
San Francisco	54	60	15 1/2
Cincinnati	52	63	18

Het wedstrijdprogramma ziet er voor vandaag als volgt uit:

AMERICAN LEAGUE:
Milwaukee (Caldwell 9-8) in Toronto (Leal 10-10),
New York (Keough 4-6) in Detroit (Petry 12-7),
Kansas City (Gaylord Perry 5-12) in Boston (Boyd 2-2),
Baltimore (Flanagan 6-1) in Chicago (Hoyt 14-10),
Cleveland (Brennan 2-1) in Texas (Tanana 5-4),
Seattle (Moore 3-3) in California (Witt 5-9),
Minnesota (Schrom 9-4) in Oakland (Warren 0-1).

NATIONAL LEAGUE:
Pittsburgh (McWilliams 11-6) in Montreal (Rodgers 14-6),
San Diego (Show 11-7) in Cincinnati (Pastore 5-10),
Los Angeles (Welch 9-11) in Atlanta (Perez 13-3),
Chicago (Jenkins 3-7) in New York (Terrell 3-4),
St. Louis (Allen 7-11) in Philadelphia (Bystrom 4-7),
San Francisco (Martin 1-2) in Houston (Ryan 11-5).

Huntu ku Sithoc okupando di dos lugá

The Birds nan di tres viktoria den vòlibòl

WILLEMSTAD — The Birds/Coca Cola a registrá ayeranochi su di tres triunfo den e kompetensha di vòlibòl maskulino klase superior i a subi na e di dos puesto riba e tabla ku igual kantidat di punto ku Sithoc — tur dos tin 6 — pero ku un mihó saldo di sets ganá/perdí. E éksito di The Birds a bai a kosto di Red/Mayo Promotions ku skor di 3-1. Den e enkuentro di ayeranochi den e divishon superior di damas Hurricane/Van Dorp/Eddine no a topa resistensha at all den e ekipo di Mea Berde ku di e forma ei a sufri su di sinku derota den e mesun kantidat di presentashon.

The Birds a gana e promé dos setnan, pèrdè e di tres na un manera no masha honroso i despues a bini bèk pa pone e di kuater set i e partido riba su nòmber. E promé setnan tabata esunnan mas interesante. Kada punto a ser disputá fuertemente i e skor a kore hopi pareu. The Birds a gana e promé ku skor di 15-10 i den e di dos set Red un dado momento a tuma un ventaha di 12-7 ku tabata parse sufisiente grandi pa sigurá e viktoria. Pero The Birds a bini bèk pa gana 16-14. Mes bon ku nan a move den e fase final di e set aki, mes malu nan a hunga den e di tres set hasiendo un viktoria grandi di 15-3 posibel pa Red. Den e último set e skor a kore pareu te 5-5, despues dj'ei The Birds a tuma e inisiativa i no a entreg'é mas. Den e mesun klase maskulino superior aki Warwarú a derotá Xaverianen/Muebles Kennedy djarasonanochi ku skor di 3-1 (15-13, 14-16, 15-5, 15-11).

Hurricane a pasa fasil riba Mea Berde ayeranochi ku skor di 3-0, loke ta nifiká pues ku e último ekipo aki te aínda no a gana ni'un set den e sinku partidonan ku él a hunga den e kampeonato. Hurricane a tuma ventahanan di respektivamente 10-0, 14-0 i 9-0 den e setnan pa gana kómodamente ku skornan di 15-3, 15-2 i 15-4.

Den e kategoria maskulino A (poule B) Zjuntan no tabatin masha problema ku Amstel Volley Gents: 15-7, 15-10. Den poule A di e divishon aki Olympia a bati Kibrahacha djarasonanochi ku skor di 2-1. E setnan tabata: 15-3, 11-15, 15-6.

Shwatanari a mantené su status di invikto den e klase femenino A (poule A) i alabes a fortifiká su posishon na kabes di e tabla ora el a logra su di kuater viktoria ayeranochi a kosto di UNA. E setnan: 15-0, 7-15, 15-7. Shwatanari tin 8 punto awor i e ekipo mas serkano 4. Pa e kompetensha di poule B di e mesun klase aki tabatin dos partido djarason anochi. Sta. Rosa Stars a regla la kuenta di Olympia den dos set (15-3, 15-5) i Warwarú a hasi meskos ku Flamboyant (15-11, 15-9).

E kampeonato ta kontinua djadumingu awor. E programa ta komo sigiente: 17.00'or Xaverianen-Excalibur, UNA-Bahamas; 18.00'or Sithoc-Warwarú, Stakamahachi-Jets, Green Socks-Xaverianen. Stakamahachi manera ta konosí ta e lider invikto te na e momentonan aki den e divishon maksimo maskulino mientras ku Jets ta okupá e di kuater puesto ku dos viktoria i un derota. E partido femenino (klase superior) ta interesante ya ku Xaverianen ta na kabes ku 8 punto ku Green Socks serk'ei ku 6 punto.

Overleg steeds weer uitgesteld

ABVO ontevreden over houding ged Eisden

WILLEMSTAD- De ABVO is niet erg optimistisch voor wat betreft de verhouding met de nieuwe gedeputeerde van Personeelszaken, Jules Eisden. Dit bleek uit het programma van de ambtenarenbond gisteren op Z-86.

Voorzitter Frits Brito haalde gisteren de in 1979 gemaakte afspraak aan, volgens welke er een maandelijks geïnstitutionaliseerd overleg zou plaatsvinden tussen de ABVO en het Bestuurscollege. Sinds die tijd is de samenstelling van het BC verschillende keren gewijzigd, ondanks het feit dat er maar twee verkiezingen hebben plaatsgevonden (waarvan één voor de Eilandsraad, RED), zei Brito. Bovendien hebben in die vier jaar maar liefst drie personen de post van hoofd personeelszaken bekleed.

Bovenstaande factoren hebben er volgens de ABVO toe geleid dat een heleboel gevallen van ABVO-leden niet met de nodige toewijding konden worden behandeld, met alle negatieve gevolgen van dien.

Met de komst van gedeputeerde Hueck leek het erop dat alles veel beter zou gaan. In de korte tijd dat hij er was, heeft de ABVO goed met hem kunnen samenwerken "en als hij gebleven was dan lijdt het geen twijfel dat wij veel voorzieningen voor onze leden bereikt zouden hebben", aldus voorzitter Brito. De beurt was echter aan gedeputeerde Eisden, waarmee de ABVO reeds "verschillende keren overhoop heeft gelegen." Nu al is tot tweemaal toe het maandelijkse overleg met gedeputeerde Eisden uitgesteld, beide keren vanwege een vergadering van de centrale commissie. Volgens Brito is in beide gevallen de vergadering van de centrale commissie bijeen geroepen, nadat al een datum en tijdstip was vastgesteld voor het overleg.

De ABVO-voorzitter zei dat Eisden voorlopig nog "the benefit of the doubt" krijgt maar dat zijn vakbond een hardere stelling zou innemen als blijkt dat het BC geen tijd vrij maakt voor zaken die haar personeel aangaan.

El Salvador: in 1 jaar 2.272 militairen dood

SAN SALVADOR — Tussen juli 1982 en juni 1983 zijn in de burgeroorlog in El Salvador aan regeringszijde 2.233 soldaten en 39 officieren om het leven gekomen en zijn 4.042 soldaten en 11 officieren gewond geraakt. Er werden 319 soldaten en 6 officieren vermist. Zo heeft de minister van Defensie, generaal Eugenio Vides Casanova, meegedeeld in het parlement. Er werden in genoemde periode een officier en 201 soldaten gestraft wegens onder meer doodslag, mishandeling of aanranding.

Economie Iran aan betere hand

TEHERAN — Na de terugval in de jaren na de Islamitische revolutie in 1979 is de Iraanse economie in de voorbije twee jaar weer gegroeid. De Centrale bank wijst er echter op, dat er nog talrijke problemen bestaan. Een daarvan is de oorlog met Irak evenals het ontbreken van een allesomvattend economisch programma. Daaraan wordt nu gewerkt. De regering heeft onlangs een vijfjarenplan aanvaard, dat nog werdt aangeboden aan het parlement.

SPELREGELS

Voor ingezonden stukken gelden een aantal regels.

Van de schrijver van ingezonden stukken moeten de naam, het adres en eventueel telefoonnummer bekend zijn. Ongetekende stukken verdwijnen ongelezen in de prullenbak. In principe worden ook die stukken geweigerd die bedoeld zijn als een reactie op elders gepubliceerde stukken, omdat de voorgeschiedenis ervan voor de gemiddelde Amigoe-lezer niet bekend is. Bij de beoordeling van deze stukken zal ook de maatschappelijke relevantie ervan in ogenschouw genomen worden.

Het schrijven van stukken onder een pseudoniem of het anderszins weglaten van de werkelijke naam van de schrijver wordt slechts in zeer uitzonderlijke gevallen toegestaan; namelijk als de noodzaak tot behoud van anonimiteit van de auteur door de redactie gedeeld wordt. De beslissing daarover wordt in gemeen overleg genomen.

Grote terughoudendheid wordt betracht ten aanzien van gedichten die als ingezonden stukken worden ingediend.

Omdat de kracht van ingezonden stukken zit in hun beknoptheid, wordt door de beugel genomen een maximale lengte aangehouden van anderhalf A-4 velletje met ruime regelafstand. Voor langere stukken kan aan plaatsing in de weekend-bijlage Napa gedacht worden.

Stukken die al uitgebreid elders gepubliceerd zijn worden omwille van de actualiteitswaarde eveneens geweigerd.

Onder al deze en andere omstandigheden houdt de (hoofd)redactie zich het recht voor om stukken op grond van hun inhoud en/of strekking te weigeren voor publicatie in de Amigoe.

Peter Blitz over begeleiden van sporters

WILLEMSTAD — Sportpsycholoog Peter Blitz houdt zondagmorgen om negen uur een lezing in de vergaderzaal van het Sportcomplex te Brievengat. Hij is docent aan de Amsterdamse universiteit en geeft ... lessen aan het Sportinstituut CIOS. Hij werkt nauw samen met de Nederlandse atletiekbond KNAU en met verschillende bekende sporters in Nederland als hun psychologische begeleider, iets wat steeds meer betekenis en bekendheid krijgt, aldus het ontvangen communique, waar de sportbeoefening steeds meer eisen gaat stellen van de atleten. De zogenaamde faalangst bij wedstrijden, welke de prestaties van de atleet nadelig beinvloedt bij wedstrijden, de mentale training, het coachen en de training in het algemeen, dat zijn de onderdelen welke zondagmorgen aan de orde komen. Het verdient ... aanbeveling, aldus het communique, dat alle trainers en sportcoaches van de partij zijn omdat het voorzien niet alleen erg interessant is, maar ook belangrijk wat de prestaties van hun pupillen betreft. Er wordt geen entree geheven. Men moet wel vroeg komen want men begint op tijd. Meer informatie kan men krijgen bij Kurt Willems (tel.614233 tussen tien en twaalf uur 's morgens).

NEW YORK — Het Cornell Medicalk in New York ontraadt joggers ten sterkste in het centrum van grote steden ... loopje af te leggen. Volgens onderzoek staat een half uurtje joggen in die omgeving gelijk aan het roken van twintig sigaretten per dag.

WEEKEND HIGHLIGHTS

weekendvertier

CURAÇAO AGENDA

[illegible] 16.00 uur t/m 15 augustus [illegible]:
[illegible] district West: dokter A.King; [illegible] Seru Fortuna, tel.: 84122; [illegible] 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; [illegible] tel.: 84903.
[illegible] Bandabao: dokter C.Pardo-[illegible] Soto, tel.: 841790; [illegible] 10.00-12.00/16.00-18.00 uur; [illegible] tel.: 79787.

[illegible] alandageneeskundige [illegible] district [illegible] tel.: 841586 [illegible] het antwoordapparaat af te [illegible] voor gouverne[illegible] Bandabou).

[illegible] (wijkverpleging): kantoor [illegible] 17, tel.: [illegible]; geopend van [illegible] t/m vrijdag van 07.00-18.00 uur; [illegible]

[illegible] KUNDIGE KLINIEK: [illegible] van 15.00-16.00 uur ge-[illegible]

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; [illegible] van 07.15-10.30 uur [illegible].

GEZINSVERZORGING [illegible] geopend [illegible] vrijdag van 07.00-12.00 [illegible] Maria 17, tel.: [illegible]

BOTICA BANDARIBA: [illegible] maandag t/m vrijdag van [illegible]/14.00-18.00 uur; [illegible]

BOTICA [illegible]
Otrobanda: [illegible]
Brievengat, tel.: [illegible]

VERLOF [illegible]
15 augustus [illegible], Pampusstraat 10.
14 augustus [illegible], Kaya Cunucu 22.

ZATERDAG
DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13):
Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag 14.00-18.00 uur; zaterdag van [illegible] uur.
De [illegible] dinsdag en donderdag ook [illegible] 10.00-12.00 uur.
FILIAAL [illegible]: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).
FILIAAL [illegible]: maandag t/m vrijdag open van [illegible]-12.00 uur; dinsdag van 14.00-18.00 uur.
JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion):
[illegible] en donderdag van 14.00-18.00 uur; [illegible] en vrijdag 16.00-

12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

LANDHUIS BRIEVENGAT: open voor bezichtiging op werkdagen van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur; elke laatste zondag van de maand: 09.00-12.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en Landhuis Brievengat).

[illegible] GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): [illegible] 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-[illegible] uur, zaterdag en zondag van 16.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-[illegible]/14.00-17.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26888): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
18.30, 21.30 en 24.00 uur *Octopussy* (actiefilm, Engels, 18 jaar, *f*.5,-).

TELECURAÇAO: 16.30 Poppenkast; 17.00 Little house on the prairie; 18.00 [illegible] Telenovela: Dancin' Days; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Here's Lucy; 21.00 Magnum P.I.; 22.00 Show di Jaz; 23.00 Sluiting.

CHRISTOFFELPARK [illegible]-15.00 uur geopend [illegible] mand [illegible].

TENTOONSTELLINGEN
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

WILLEMSTAD — Weersverwachting: Licht tot halfbewolkt en geen neerslag van betekenis. Matige, af en toe vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: In het Caribisch gebied bevinden zich momenteel geen storingen die van betekenis zijn voor het weer op de Benedenwindse eilanden. In de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

Docenten komen uit Nederland

PR-cursus op Aruba en Curacao

WILLEMSTAD — Uiterlijk vandaag bestaat nog de gelegenheid om in te schrijven voor de seminar over communicatie met pers en televisie, die maandag en dinsdag op Curacao georganiseerd wordt door de RVD, VBC en Napra. Een week later wordt dezelfde cursus gegeven op Aruba door de ARA.

Op initiatief van bovengenoemde organisaties zullen de heren J.P.M. van Santen en Bob de Ronde, maandag en dinsdag van kwart voor negen 's morgens tot zes uur 's middags in de audiovisuele afdeling van de RVD op Scharloo doceren over "Uw organisatie en de nieuwsmedia pers en tv, confrontatie of samenspel".

De oud-journalist Van Santen heeft een eigen public relations adviesbureau, terwijl Bob de Ronde docent is aan de School voor de Journalistiek in Utrecht en als journalist werkt bij NOS televisie.

De seminar zal in het Nederlands worden gegeven en het maximum aantal deelnemers is bepaald op 25. De seminar is toegankelijk voor leidinggevende personen die fungeren als woordvoerder van hun afdeling of bedrijf.

Het inschrijfgeld bedraagt 600 gulden (lunch inbegrepen) en voor inlichtingen kan men op Curacao terecht bij Arturo Jesurun op telefoon 613044 of bij mevrouw Mavis de Lannoy-Berg op telefoon 612800. Op Aruba wordt de cursus op 22 en 23 augustus gegeven in de openbare bibliotheek van negen uur 's ochtends tot twaalf uur 's middags en van twee uur 's middags tot vijf uur 's middags. Op 26 augustus [illegible] gehouden in dezelfde zaal van [illegible] 's middags tot zeven uur 's avonds. Daar kan men meer informatie inwinnen bij Frans Wernet en Carlos de Cuba van de ARA.

Wernet verklaarde gistermiddag [illegible] op Aruba dat [illegible] jongeren voor het [illegible] in. Dat is alleen al af te leiden uit het aantal studiebeurzen dat verstrekt is voor deze richting in Nederland, de Verenigde Staten en andere landen. Maar men is ook bang dat zij die uiteindelijk afstuderen en met een PR-diploma [illegible] baan vinden, omdat men in de leidinggevende posities nog te weinig waardering weet op te brengen voor die specialistische richting. Daarbij komt velen zich uitgeven voor PR-man zonder te weten wat het PR-werk behoort in te houden. Daar zal de cursus juist over gaan.

De cursisten krijgen na afloop van deze korte cursus een certificaat uitgereikt.

BOB DE RONDE

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

PIANO; Lada Stationwagon, 2 jaar oud,; lampen; spotjes enz., Noord Zapateerstraat B63.

BOEKEN VOOR klas 4, 5 en 6 VWO; 1 diepvries merk "Lombard", 16 cu.ft; 1 oefendrumstel merk "Remo" f.500,-, tel.: 82123.

MALIBU CLASSIC '78, fully equipped, excellent condition, tel.: 79319.

3- EN 2-ZITS hoekbank, donkerbruin, ribfluweel z.g.a.n. f.1.250,-, Ficusweg 19 J.D.

2 BRUINE RIBFLUWELEN 2-zitsbanken f.175,- per stuk; 1 salontafel met rookglas f.150,-; 1 bruin leren stoel f.350,-; 1 wandmeubel (Mesker), zwart hout f.750,-, Anasaweg 5, tel.: 613897.

HONDA ACCORD '77, tel.: 615042.

MAZDA 929 STATIONWAGON 1979, t.e.a.b., Cas Coraweg 64.

IJSKAST, OVERCOMPLEET, 21.3, no-frost, Admiral, automatic, icemaker, water-dispenser, t.e.a.b., tel.: 79627]

TOYOTA 1000, bjr. 1973, prijs f.2.500,-, Kamal Partier 115.

WILLY's JEEP, tel.: 89660.

MINI 1000, bj. 1978, zwart, f.3.300,-, i.z.g.s., tel.: 70581.

VOLVO 66DL (1976), transmissie defect en Engelse pockets. Zondag 12 augustus van 10.00 tot 14.00 uur. Kaya Muizenberg G-21.

CHEVY NOVA Sedan, 4-drs, 1977, den bon condicion, cash f.3.600,-. Te bevragen: tel.: 671126, Abrahamsz 37.

1 SUNFISH + TRAILER, tel.: 76000 office, 79942 home.

LEATHER SOFA + 2 easy chairs; dining set; table + 6 chairs; 1 etagere + matching table, glass/wood; 1 cupboard, steel; desks; bookshelf; chest of drawers; meat grinder, elec.; waffle iron/grill, elec.; food processor, elec., tel.: 76000 office, 79942 home.

MOTORCYCLE HONDA CB 900F, bouwjaar 1983, prijs f.6.000,-, Galvaniestraat 8, Veeris, tel.: 79883 na 17.00 uur.

JEEP RENEGADE 1981, z.g.a.n., 18.000 km, vraagprijs f.16.500,-, financiering mogelijk, tel.: 674240.

LADA NIVA 4X4, i.z.g.st., 4 nieuwe banden, f.7.000,-; naaimachine Kenmore f.500,-; autostoel, 3 standen f.2.000,-; Perzisch tapijt f.350,-; ijskast 220V f.250,-; Canon AE1 prog. (nog geen jaar oud), black body + 28, 85 mm, [illegible] + 100-300 mm + converter 2x + flits + motordrive + data back + koffer + statief f.1.[illegible]; Olympus OM10, 1.4 lens + flits f.500,-, Esperanzaweg 20 na 18.00 uur.

WEGENS VERTREK: Mazda 323, z.g.a.n., 12.000 km gereden, NAf.8.900,-, tel.: 44346

DODGE ASPEN '79, airco, power-steering, 4-drs; Dodge Galant '77. Te bez.: na 6 uur Schuttersweg 13, tel.: 44543/76749.

MAZDA PICK-UP '80, airco, radio AM/FM, 1600cc. Te bez.: Schuttersweg 11A.

COMPLEET INBOEDEL o.a. kasten; bedden; airco's; zwemspullen; boeken; vleugel; drumset e.a. instrum., Schubappelweg 35.

SET Di sala y un ijskast, tur dos 6 luna bieuw. Inf.: Deventerstraat 19, Chere Asile.

SET DI sala f.300,-; set di kamber f.475,-; 1 wandmeubel f.250,-, tel.: 53776.

IJSKAST f.400,-; eettafel + 4 stoelen f.300,-; bruin metalen stapelbed + matrassen f.300,-; wit babybed + matras f.175,-; auto Subaru Station, bwjr. '80, t.e.a.b., Hoenderberg 54, tel.: 673982.

RENAULT 5TS, bouwjaar eind '78, ±56.000 km, tel.: 54172 na 5 uur.

SUBARU GFT Hardtop '80, 2-drs, Coupé, white, f.7.500,-, financiering mogelijk, Abrahamsz 153.

ZEER GOEDE [illegible] kamerset; [illegible] porch sale: kastjes, [illegible], lage prijzen, Abrahamsz 71, tel.: 674066.

RATTAN LIVINGROOMSET f.925,-; babyswing f.15,-; mahogany table f.75,-, tel.: 675219.

STEREO, 5 piece Akai NAf.1.300,-; windsurfer "Sailrider", 2 sails + Harness NAf.1.150,-, phone: 612300 day.

1 IJSKAST MERK Frigidaire; 1 stoof merk Tappan, tel.: 615161 na 13.00 uur.

CELESTE '78, San Souci 41, tel.: 83941.

EEN HUISPIANO in zeer goede staat, prijs f.1.600,-. Te bevragen: Bonam 10.

HAVO [illegible] Engels, [illegible], Geschiedenis, tel.: [illegible] na 5 pm.

GRASMAAIMACHINE, 3 PK motor met reserveonderdelen f.125,-; autobagagedrager (nieuw) f.75,-; 2 speakerboxen 15 Watt f.25,- per stuk, Hermesweg 18, tel.: 76341 na 18.00 uur.

AIRCO 14.500 BTU f.450,-, Uranusstraat 6, tel.: 35102.

IJSKAST MET [illegible] 220 V; 2 pers.-bed met veel berging; Dufour surfplank met 2 zeilen. Zaterdag van 8.00 tot 13.00 uur: Kolonelsweg 33.

STEREOSET AKAI tuner AT2200, Akai tapedeck, 2 Akai speakers ST400, 50W ieder, 1 Philips draaitafel, 2 Marantz versterker 1060, 2x30W, kompleet voor f.690,-, Blauwduifweg 11.

EEN CARAVAN. Adres: Barbouquet 24, tel.: 671645.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

VOLLEDIG GEMEUBILEERD appartement met 2 slaapkamers en eigen inrit, beschikbaar per 1 sept. a.s., huurprijs f.700,- per maand, excl. elekstra, water en tel., tel.: 54311.

VOOR EEN serieuze heer voll. gemeubileerd appartement incl. airco etc. bij vooruitbetaling van een borgsom en 2 mnd. huur. Inl.: 't Valkennest, tel.: 82259.

GEMEUBILEERD HUIS, direct beschikbaar. Te bezichtigen: Steenenkoraal 17A.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

UN CAS pa huur, no meublá, di 3 kamber, prijs te cu f.300,-, pa paga 1 aña delantá.
Pekinees te koop, 6 weken. Por llama tel.: 25297 of 23524.

TE HUUR gevraagd door artsenechtpaar ged. of ongemeubileerde woning voor 2 jaar of korter, tel.: 25200 nr.93 na 6 uur.

WOONHUIS ± f.500,- per maand. Aanb. na 6 uur op tel.: 35250.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

UN CRIA pa keda drumi of pa 5 dia den siman, preferibel cu experensia, Jan Thiel, tel.: 675220 despues 18.00 uur.

DIVERSEN CURACAO

WEGGELOPEN sinds ±3 weken: grote witte poes met zwarte vlekken, vlooienband. Beloning, Las Palmas Hotel, Villa 61, tel.: 25200 toestel 361.

GEZOCHT VOOR direct of later: oppashuis alleenstaande heer, tel.: 614430.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

HONDA QUINTET, kleur blauw/grijs, oct. 1981, met airco, elk. roof, 5 speed, tel.: na 17.00 uur: 25780.

[illegible] MOTRBO [illegible] lonan di cas: meubels, articulo di cushina, cama etc., tur cos, Pascalstraat 8, Companashi diabierne 12, diasabra 13 i diadomingo 14 di 10.00 am-6.00 pm, tel.: 23460.

FULLY FURNISHED house on 2500 sq. meters, property land, Noord, 3 bedrooms, back patio, front porch, beautifully landscaped, owner, tel.: 2-2764.

TOYOTA CARINA, jaar 1981, in uitstekende conditie, prijs f.8.000,-, Coba Lodo 27.

AIRCO 12.500 BTU, 2 mnd. oud, f.900,-; airco 7.000 BTU, 2 mnd. oud f.650,-, Meiveld 1B, tel.: 22438.

ONE 40-FT office trailer, fully airconditioned and wall-paneled, consisting of three rooms and one bathroom, complete with shower. For information call: 21050.

ONE TRAILER, suitable for living, complete with bathroom, shower, stove, refrigerator and fully furnished. For information call: 21544.

1 RICOH CAMERA (XRI) met electronische flitser (Braun) (verstelbaar) cromofilters (4x) 50 mm lens, macro lens, schouderband, geheel met aluminium koffer, vraagprijs f.1.260,-, tel.: 45644.

SURFPLANK MISTRAL Kailua + groot zeil, 1 jaar oud f.1.300,-, Sabaná Liber 54 na 18.00 uur.

HUIS, Bucutiweg: 3 sl.k., 2 badk., incl. ijskast, stoof, geiser, airco etc., f.169.000, tel.: 27618/27833.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

FULLY FIRNISHED, fully airconditioned, spacious two-storey apartments at C.Huygenstraat 19, furnishing includes kitchen utensils, bedroom, linen, etc. For information: call tel.: 21050 during office hours.

FULLY FURNISHED apartments at Sabana Blanco, consisting of one bedroom, one bathroom, living-dining room, front porch and small backyard. Apartments are fully airconditioned, tel.: 21544 during office hours.

UN CAS completamente nobo, 220 m2, Madiki 85C, f.1.000,- pa luna; tres luna adelantá, 3 kamber, 2 baño, garage, cura cerá full rond, tel.: 26216 (7-3.30).

CHARMING COTTAGE, Malmok, fully furnished, bedroom, L.R. diningroom, kitchen, front porch, large side patio, tel.: 22764.

MALMOK: VERY large room with small sink, refrigerator + stove, bath with tub, shower, bidet, porch, separate entrance, furnished, airco, maid service, tel.: 22764.

EEN HUIS, helemaal nieuw, 220 m2, Madiki 85C, f.1.000,-, 3 maanden vooruitbetaling, 3 slaapkamers, 2 badkamers, garage, afgesloten omheining, tel.: 26216 (7-3.30).

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

ECHTPAAR ZONDER kinderen zoekt appartement of huis in goede buurt op Aruba, voor zo spoedig mogelijk, tel.: 24150 kamer 2306.

HUIS MET 3 slaapkamers en kantoorruimte tussen Oranjestad en San Nicolas, Talk of the Town, kamer 103, 21990 tussen 6.30 en 7.30 pm.

WORLD IN A NUTSHELL

JERUSALEM — US Envoy obert C. McFarlane left Israel fter telling its leaders that he ad failed to budge Syria from its efusal to withdraw from Lebaon. The US Embassy in Tel Aviv would not disclose his destination.

LONDON — Five Nordic ountries asked Britain to stop umping low-level radioactive aste in the North Atlantic, but ritish government responded at it saw nothing wrong with e practice. A note from Denmark, Sweden, Finland, Norway and Iceland was delivered to e British Foreign Office by anish Charge d'Affaires Knudrne Eliassen, a British spokesman said.

WASHINGTON — President eagan said he foresees no situaon that would call for the United States to intervene militariy in Chad. He also told reporters hat France is primarily reponsible for the besieged African nation. "It is not our primary phere of influence", Reagan aid at a brief news conference, hen asked if the United States ould stand by and allow Chad o fall to Libyan-backed fighters. t is that of France".

WASHINGTON — The Uned States is hinting in talks ay be arranged soon for the rst time between the government of El Salvador and leftist uerrillas fighting to oust the S-backed regime. A senior offiial of the Administration of resident Reagan said that US mbassador Richard Stone's recent trip to Central America, including talks with Salvadoran rebels and Nicaragua's Sandinista leaders, have "resulted in some positive steps".

N'DJAMENA, CHAD — Chad's Government says its troops may be forced to withdraw from the area surrounding the oasis town of Faya-Largeau, already seized by Libyan-backed rebels, but in Washington, a US official says the government troops will have to "fight their way out" — that the routes to the capital, N'Djamena, are blocked by the rebel forces.

BEIRUT, LEBANON — Three Cabinet Ministers released by leftist kidnappers are due to meet with President Gemayel. The three were seized in an attempt to force the Cabinet to resign.

MOSCOW — The Kremlin has lodged a formal protest with the US over the interrogation of a Soviet cargo ship in international waters off Nicaragua on July 31st. The Soviets call the US action "overt lawlessness". President Reagan has claimed that the ship was carrying arms to Nicaragua.

BELFAST, NORTHERN IRELAND — Rioting has flared for the fifth straight day in Northern Ireland. Roman Catholics tossed gasoline bombs and rocks at police and set a number of cars on fire. Police report no arrests or serious injuries in the latest incidents. But they list two police officers and two civilians hurt during clashes in Belfast and Londonderry during the night.

VANCOUVER, CANADA — The World Council of Churches assembly, ending its 18-day session, approved a statement on the Middle East, critical of Israel and calling for its withdrawal from occupied territories. The statement asserted the "justice of the Palestinian cause" while noting the "rift in the Palestinian movement".

UNITED NATIONS — A Government official called on the UN Security Council to "condemn Libya for its armed aggression against Chad" and tell Libya to remove its troops. Ahmed Korom, Secretary of State for Foreign Affairs and Cooperation, spoke as the Council resumed a debate it began Aug. 3 in Chad's allegations of Libyan aggression.

JONQUIERE, CANADA - Canadian Jet fighters have been intercepting a growing number of Soviet bombers along Canada's East coast in recent months, says Col. Carl Bertrand, Commander of the Canadian military base at Bogotville. Bertrand said the bombers are believed headed to or from Cuba, but that he had no idea why the interceptions have increased over the summer months.

LONDON — Four Greenpeace divers jumped into the path of the Titan, a West German tanker, and forced it to halt the dumping of chemical waste in the North Sea, the Environmentalist Organization said. Greenpeace said the incident occurred 10 kilometers off Heligoland, West Germany.

DANKBETUIGING

De ziekte en 't overlijden van mijn vrouw en lieve moeder en 't besef dat we haar zullen moeten missen, doet ons tijdens momenten van verdriet en eenzaamheid, troost en steun zoeken in de vele blijken van belangstelling, medeleven en waardering die wij van U mochten ontvangen.

Hiervoor onze hartelijke dank.

Harry van Bergen
Hans
Inge
Astrid

Willemstad, Augustus 1983.
Orionweg 1.

Het haven- en loodswezen heeft afscheid genomen van BERNADITO TRINIDAD, die na 27 jaar dienst met pensioen gaat. Vele jaren lang was hij kapitein van het overzet-veer Punda-Otrabanda v.v. Diensthoofd Elsio St. Jago (rechts) en de dochter van de heer Trinidad kwamen bij de huldiging ook op de foto.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	65 1/8 - 3/4		I.B.M.	117 3/4 - 3/8
Asa Ltd.	68 3/8 - 1/2		I.T.T.	42 3/8 - 1/4
Anacomp	12 1/4 - 1/8		K.L.M.	51 1/2 - 2
Beatrice Fds.	26 - 1/8		Merck	95 + 1 5/8
Burroughs	50 1/4 + 1/8		Motorola	133 1/2 + 1 1/2
Comsat	36 1/8 - 5/8		N.C.R.	119 3/4 + 3/4
Coca Cola	48 3/4 - 1/8		Pepsico	34 1/8 unch
Disney	62 7/8 + 1		Pogo Prod.	26 1/2 + 1/4
Dome Mines	16 1/4 - 1/8		Royal Dutch	47 3/4 + 5/8
Dupont	47 1/4 + 3/4		Sohio	52 3/8 + 5/8
East.Kodak	68 1/8 - 1 1/4		Shell Oil	46 5/8 + 1/4
Fluor	20 - 1/8		Sears	38 5/8 - 1/8
Ford	56 5/8 - 1/4		Union Pac.	52 3/4 + 1 5/8
Foster Wheeler	15 1/8 - 1/2		U.S. Steel	25 1/2 - 1/4
Genl.El.	49 1/4 - 1/4		West.El.	43 5/8 + 7/8
Genl.Motors	68 - 5/8		Xerox	45 + 1/2
Dow Jones	1.174,38 - 1,60		Gold	410,80 - 1,10
Six months tsy bills	10,26%		Silver	11,71 - 0,01

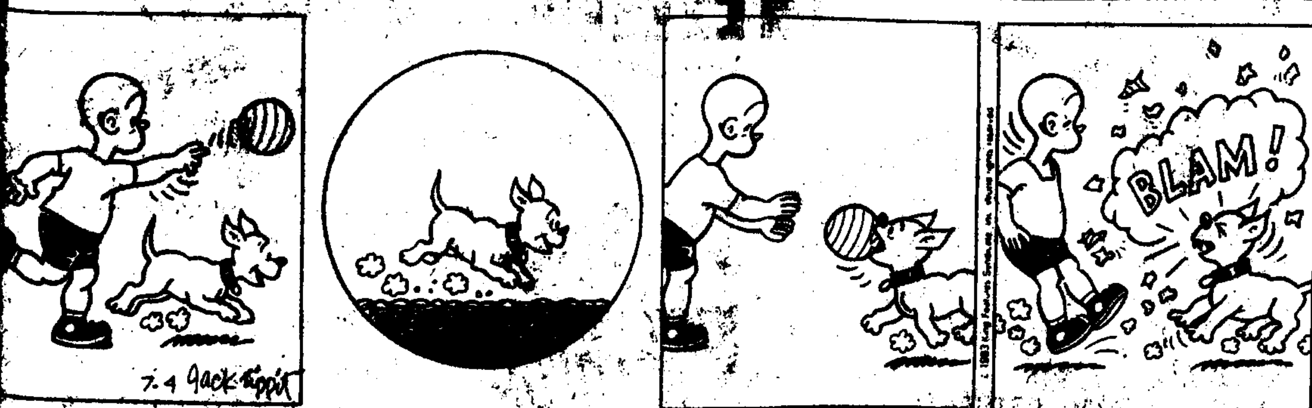
AMSTERDAM

A.B.N.	389,00	Philips	49,90
Akzo	73,50	Robeco	308,80
Heineken	128,30	Rolinco	301,60
Kon.Olie	146,80	Unilever	203,80

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT TEL: 612511 - 612991

English Companion

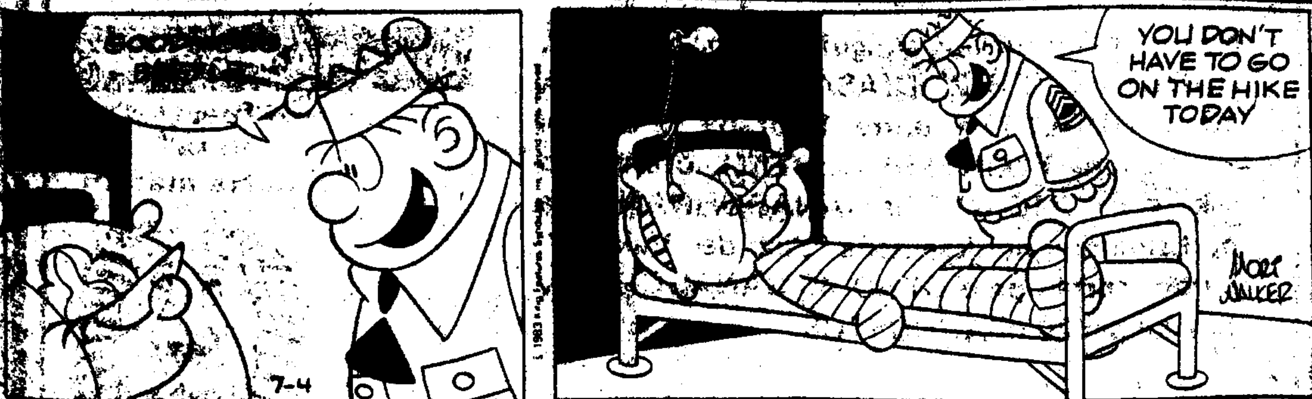
HENRY ® By Jack Tippit

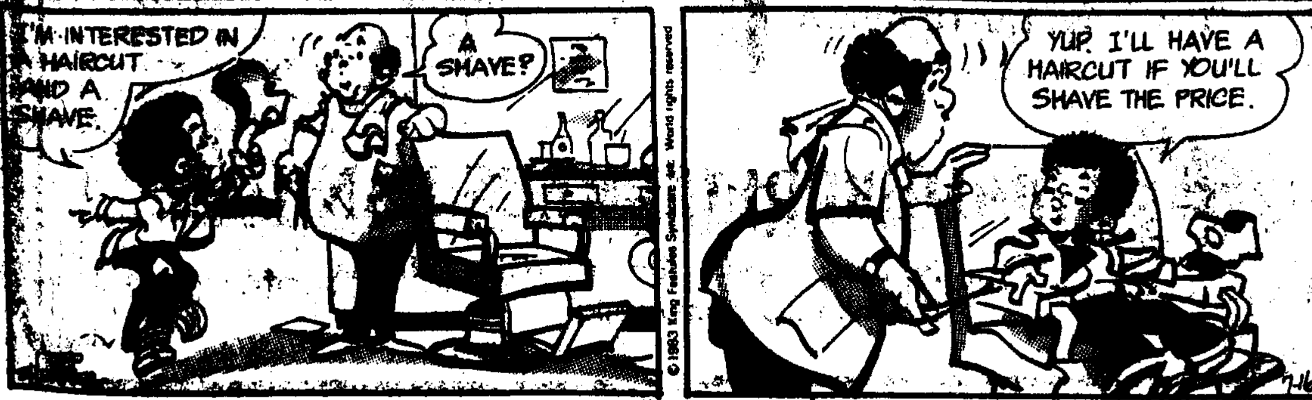
Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

Mensen

Een HUISARTS in Engeland heeft de opdracht voltooid van de Britse regering om een handleiding samen te stellen met richtlijnen voor burgers na een nucleaire aanval. Het advies van de 44-jarige arts: sla stervenden met een grote steen op het hoofd, zodat ze onmiddellijk doodgaan. De dokter ontkent ten stelligste, dat het om een macabere grap gaat: "We zullen bij een atoomoorlog niet voldoende doktoren, verpleegsters en medicamenten hebben en daarom is het 't beste, dat we de stervenden met grote stenen doodslaan."

*****

De Nederlandse ARTS Han Hekking zal het middelpunt worden van de reunie van overlevenden, die hebben gewerkt aan de beruchte Japanse doden-spoorweg. Leden van een geallieerde artillerie-eenheid en opvarenden van de gezonken kruiser «Houston» hebben namelijk 3 1/2 jaar gewerkt aan het project, dat boek en film "Bridge on the River Kwai" zo bekend maakte. Tijdens de periode van hun gevangenschap liepen de meeste krijgsgevangenen allerhande tropische ziekten op, die door dokter Hekking, nu 80 jaar oud, op de meest primitieve wijze werden bestreden. Vele van de overlevenden hebben hun leven aan hem te danken. De reunie heeft plaats in Dallas.

*****

Tien jaar na zijn begrafenis leeft hij nog: de nu 113 jaar oude SPANJAARD Manuel Gonzalez. Toen hij 98 was, zag men hem in een ziekenhuis voor dood aan en kistte hem. Hij joeg de mensen de stuipen op het lijf door tijdens de begrafenis plotseling tot bewustzijn te komen. Zes jaar geleden moesten zijn beide benen worden afgezet wegens een ernstige bloedsomloop-stoornis. Manuel is nu de oudste Spanjaard. Hij woont in een bejaardentehuis in Sevilla. Daar wordt hij door de verpleegsters enorm verwend, maar die hebben één klacht: Manuel rookt teveel. Hij is namelijk al tientallen jaren kettingroker.

Ongeveer 12.000 Nigeriaanse STUDENTEN lopen de kans uit de Verenigde Staten te worden gezet. Om onbekende redenen is nog steeds geen geld voor hen overgemaakt en dit is een belangrijke voorwaarde om hun studentenverblijf in de Verenigde Staten te kunnen verlengen. Sedert de olieprijzen kelderden, heeft de regering van Nigeria de overmakingen naar de studenten stopgezet.

*****

Een praktiserend CHRISTEN in Los Angeles, die bijbel-studies verzorgde in bejaardentehuizen, is vandaag tot 142 jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens het aanranden van 11 vrouwen in Hollywood en omstreken. De 32-jarige Jerald Johns, kantoorbediende van beroep, zal voor voorwaardelijke invrijheidsstelling in aanmerking komen als hij 101 jaar oud is. De rechter zei echter: "Zelfs als hij die leeftijd haalt, wil ik hem niet meer in de gemeenschap terughebben."

*****

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.425	1.445	1.465
PND STERLING	2.575	2.63	2.69
NED GLD	57.82	58.54	59.34
BOLIVAR	-	-	-
ZW FRANCS	81.06	81.78	82.58
FR FRANCS	20.46	21.56	22.26
DUITSE MARK	64.86	65.58	66.38
SUR GLD	-	100.07	102.59
IT LIRE	0.78	1.00	1.14

KOERSEN VAN DE OBLIGATIE-LENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 12 AUGUSTUS 1983 EN TOT NADER ORDER

9.75 0/0	OBLIGATIELENINGEN PER	85/89	97.83
13 0/0	OBLIGATIELENINGEN PER	96/90	100.02
12.5 0/0	OBLIGATIELENINGEN PER	1986	104.43
12 0/0	OBLIGATIELENINGEN PER	88/92	106.99
10.5 0/0	OBLIGATIELENINGEN PER	1983	100.00

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.5 0/0.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.-.

DEPARTEMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend, dat krachtens beschikking van de Minister van Economische Zaken, met ingang van 11 AUGUSTUS 1983, de hoogst toegelaten prijzen aan de kleinhandel en aan de consument ten aanzien van een aantal goederen per aangegeven hoeveelheid, voor wat betreft het eilandgebied CURACAO, als volgt zijn vastgesteld:

	verpakking	hoogst toelaatbare prijs aan de kleinhandel	hoogst toelaatbare prijs aan de consument	
RIJST				
Golden Ribbon (parboiled)	12/5 lbs	f. 49,10	f. 4,14	N
(parboiled)	6/10 lbs	f. 46,11	f. 8,27	N
BABYVOEDING				
Nutricia (nutrix)	24/200 gr	f. [illegible]	f. 1,71	-0,14
(nutrix vanille)	24/180 gr	f. 39,75	f. 1,84	-0,15
(bambix)	24/180 gr	f. [illegible]	f. 1,71	-0,14
Olvarit (blauw etiket)	12/150 gr	f. 12,58	f. 1,16	-0,04
(rood etiket)	12/150 gr	f. 15,34	f. 1,42	-0,05
(geel etiket)	12/150 gr	f. 13,95	f. 1,29	-0,05
(oranje etiket)	12/200 gr	f. 19,13	f. 1,78	-0,08
MELKPOEDER				
Kahny (instant)	12/900 gr	f. 52,37	f. [illegible]	N
(instant)	6/1800 gr	f. 47,27	f. 8,51	N
(instant)	6/2500 gr	f. 66,66	f. 11,89	N
MARGARINE				
Becel	24/250 gr	f. 30,13	f. 1,39	–
Blue Band	48/454 gr	f. 84,56	f. 1,95	+0,03
	24/907 gr	f. 77,53	f. 3,59	+0,03
	12/2268 gr	f. 92,63	f. 8,57	+0,05
[illegible]	20/250 gr	f. 25,43	f. 0,85	N
[illegible]	20/500 gr	f. 31,56	f. 1,75	N
[illegible]	18/1 lbs	f. 35,42	f. 2,18	-0,05
[illegible]	36/8 oz	f. 35,44	f. 1,09	-0,03
[illegible]	24/1 lbs	f. 47,23	f. 2,18	-0,06
[illegible]	12/2 lbs	f. 39,91	f. 3,69	-0,10
[illegible]	24/12 oz	f. 39,62	f. 1,40	-0,30
[illegible] (... quarters)	30/4 X 1/4 lbs	f. 30,66	f. 1,18	-0,06
	1/4 lbs		f. 0,29	-0,02
[illegible]				
[illegible]	10/2 kg	f. 22,05	f. [illegible]	N
[illegible]	30/2 lbs	f. 46,77	f. 1,68	N
[illegible]				
[illegible]	60/450 gr	f. 184,69	f. 3,34	-0,36

[illegible] beneden van de hierboven vastgestelde prijzen zijn uiteraard toelaatbaar.
[illegible] verhogingen en verlagingen zijn in de laatste kolom per eenheid aangegeven.
Voor klachten gelieve op te bellen tel. 61365 toestel [illegible]

N.B. + verhogingen
– verlagingen
N [illegible]

EERSTE [illegible] PUBLICATIE GESCHIEDT: 25 augustus 1983.
[illegible] SCH[illegible] gustus 1983.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Hoofd van de Dienst Onderwijs & Kultuur maakt hierbij namens het Bestuurscollege bekend dat er bij voldoende deelname in de maand augustus 1983 zal worden aangevangen met de Eilandelijke Leergang t.w.:

1. **AVONDVAKTEKENEN HOUT EN METAAL**

Toelatingseisen: voor het eerste leerjaar minimum leeftijd 15 jaar en één jaar L.T.S.
voor het vierde leerjaar: het diploma P-stroom.
voor de overige leerjaren: plaatsing naar gelang de vooropleiding.

2. **ELEKTRISCH BOOGLASSEN**

Toelatingseisen: Beginners: het diploma L.T.S.
Gevorderden: het beginners diploma en minimum leeftijd 15 jaar.
Pijplassen: het diploma gevorderden en minstens 1 jaar werkzaam als lasser.

Inschrijving op woensdag 10 augustus 1983, donderdag 11 augustus 1983, vrijdag 12 augustus, maandag 15 augustus en dinsdag 16 augustus 1983 tussen 19.00 uur en 20.00 uur in één der lokalen van Juan Pablo Duarte school, Sto. Domingoweg 20.

Bij aanmelding meebrengen: a.) identiteitsbewijs
b.) rapporten, diploma's en/of getuigschriften
c.) 1 pasfoto
d.) fl. 25,- inschrijfgeld.

Het Hoofd van de Dienst
Onderwijs & Kultuur.

EXECUTIVES

Edukatieve Seminair over Kommunikatie met Pers en T.V.

Aangeboden en onder auspiciën van

N.A.P.R.A.
V.B.C. en
R.V.D.

Getiteld: „Uw Organisatie en de Nieuwsmedia „Pers en T.V." Confrontatie of Samenspel.

Datum: Maandag 15 augustus 1983
Dinsdag 16 augustus 1983.

Tijd: 08.45 a.m. - 18.00 p.m.

Plaats: Studio R.V.D. (Audiovisuele Afdeling)
Scharlooweg 58 - Curaçao.

Voertaal (gedurende seminair): Nederlands.

Max. aantal deelnemers: 25 (Voorrang genieten de eerst ingeschrevenen of na telefonische afspraak)

Inschrijving: Tot uiterlijk zaterdag 13 augustus 1983 per telefoonnr. 78137.

Inschrijfgeld: f. 600,- p.p. (inbegrepen verfrissing/koffie en lunch)

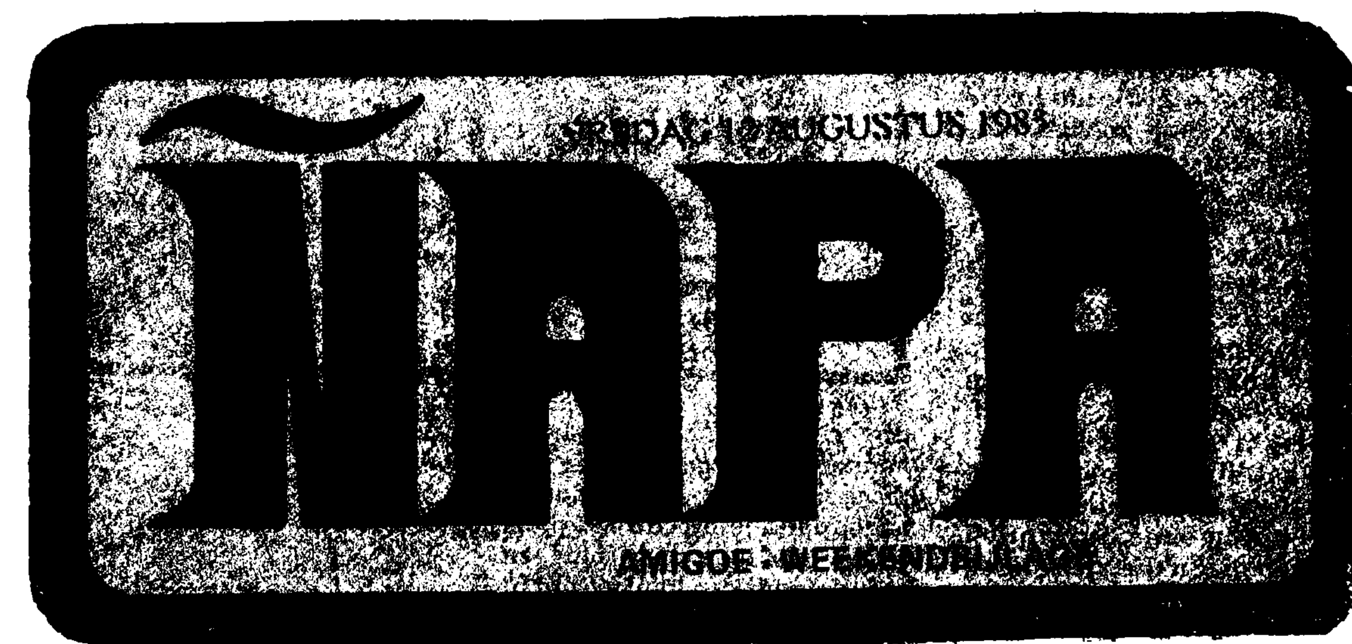
Wijze van betaling: Per cheque ten gunste van CAPACAS N.V. of kontant bij de registratie op maandagmorgen 15 augustus 1983 vanaf 8 uur of bij de opening. Voor meer inlichtingen en details gelieve de Hr. A.J. Jesurun op te bellen tel. 613044, Pietermaai 92 c/o CAPACAS.

Docenten:
1. De Heer J.P.M. van Santen - Direkteur van de kursussen voor Kommunikatie van het N.I.V.E. (Nederlands Instituut voor Management) te Den Haag - Nederland.
2. De Heer Bob de Ronde - Docent aan de school voor Journalistiek te Utrecht en journalist-kommentator bij de N.O.S.-T.V. te Hilversum - Nederland.

Koördinatie: A.J. Jesurun — Pietermaai 92 - tel. 613044 - Curaçao.
M. de Lannooy-Berg — R.V.D. - tel. 612800 - Curaçao.

Attentie: Deze op hoog nivo staande cursus is uitsluitend bedoeld voor personen of executives op leidinggevend gebied die als woordvoerder moeten optreden van hun departementen, bedrijven, enz.

* Inschrijvingen zijn onherroepelijk.

Lionel Capriles, direktor di banko:

No eksaherá distinshon di klase

"No ta riba e rapòrtnan ei so bo ke papia nô?"

Lionel Capriles, direktor di Maduro & Curiel's Bank ta hala sinta règt den su stul ora mi kuminsá saka nota di gobièrnu i sindikato pone riba mesa. "Hende ta fadá kaba di rapòrt. Tin mil i un rapòrt kaba na Kòrsou. Ta akshon konkreto komunidat ke mira den un krisis ekonómiko".

Mi kòpi ku skòter ta baila riba e ritmo ku su man ta bati riba mesa. Gustosamente lo mi ke papia ku señor Capriles riba akshonnan konkreto eksistente pa drecha ekonomia. E problema ta ku e ora ei si nos lo mester posponé e entrevista. Pasobra ainda nos lidernan ta diskutiendo e forma ku mester bai papia ku otro riba tur e kosnan ku a ripití na varios okashon. Entre tantu nos ke tende di Lionel Capriles kiko e mes ta komprendé bou di akshon konkreto, liderato i e papel di sektor privá den nos krisis ekonómiko.

—Na diferente okashon sr. Capriles a remarká ku falta liderato na Kòrsou. Si mi mira awor ku asta representantenan di komèrsio i industria no ta tribi di papia den un reunion importante na Coral Cliff, na nòmber di hentere gremio ei, mi mester konkluí ku den sektor privá tampoko no tin liderato?

"Falta liderato den tur sektor, esun mas ku e otro. Esei no tin duda. Pero e ehempel di Coral Cliff no ta bon den e kaso aki. Pasobra ma komprendé i ma spera ku tabata e intenshon pa e partnernan sosial diskutí ku otro den fin di siman ku a pasa riba tur posibilidat di maneho pa sali for di e krisis ekonómiko aki. Iora nan yega na un konvenio ku otro riba loke por hasi, ta gobièrnu lo mester husa su poder legislativo i traha e leinan nesesario pa tuma sierto medida. No tabata e intenshon pa e gremionan sosial mes tuma desishon. Pasobra imaginabu por ehempel ku Kamara di Komèrsio i e asosashon pa komèrsio i industria VBC ta bai di akuerdo pa tur trahadó haña un adaptashon di sueldu di tres porshento. Un di nan miembronan ta ALM. Pero gobièrnu ku ta akshonista di ALM por duna e kompania sen pa paga e indexering ei? Kemen e intenshon di Coral Cliff tabata pa diskutí abiertamente pa gobièrnu tene kuenta ku tur argumento pa su maneho den e krisis aki".

—Entre tantu gobièrnu su maneho di krisis no ta primintí di trese ningun kambio. Pasobra den nan rapòrt di krisis nan ta bisa ku mester sigi laga sektor privá stimulá ekonomia. Esaki no ta un punto di bista robes si nos mira kon malu kos ta awor, i si nos kòrda ku semper sektor privá a dirihí nos ekonomia?

"En berdat sektor privá no a kumpli bon ku e tarea ku e tabatin den e último 13 añanan aki. I mi ta sigur ku esei ta un negligensha. Pero bo mester mira kiko ta e kousa. No ta empresa liber ni kapitalismo ni demokrasia a okashoná e problemanan ku nos ta enfrentá. Ta e hendenan ku tabatin e guia den nan man riba diferente tereno a kometé hopi eror. Nan no a praktiká e sistema konforme eksigenshanan di e tempu aki. Ku tur rèspèt pa gobièrnu- i parlamentonan, mi mester bisa ku no a pone prioridat kaminda mester ta. Empresa liber no por a hasi su trabou manera mester ta, pasombra semper e tabata bou di un preshon di inseguridat político, ekonómiko i di futuro. Pesei hopi hende a keda ku nan ganashi sin invertié pasobra nan tabatin miedu pa futuro. Mi no ke hustifiká esaki, pero nos mester realisá si ku tur e añanan aki e klima di invershon no tabata bon. Ademas mester bisa ku nos mandatarionan a pone prioridatnan robes. A husa plaka di belasting di komunidat pa kosnan ku no tabata mes nesesario ku nos infrastruktura di pobresa of ku drechamentu di edifisionan públiko i barionan di biba. I oposishon tampoko no a hasi muchu kaso nunka".

—Pero ta konosí ku semper nos a broma ku nos tabatin stabilidat político; ta konosí ku sektor privá tabata e sektor ku mas vos i poder, i ta konosí ku sindikatonan den pasado no tabata mes militante ku den último añanan aki. Ainda por husa e argumento ku gobièrnu mester a habri kaminda mas hanchu pa sektor privá funshoná?

"Sigur mi por. Nos struktura di desempleo a kuminsa den último añanan di e dekada 60. Den kuminsamentu nos por a konstatá un reakshon di pániko, despues ku SHELL a kuminsá baha hende. For di tempu di guera nos no tabata konosé e fenómeno di desempleo. Unaves ku a bin desempleo despues ku SHELL a baha hende, a kuminsá tuma medidanan ekonómiko so, sin tene kuenta ku nesesidatnan sosial di hende. Despues di 30 di mei a bini un kambio den esei. Einan e situashon a bira nèt kontrali. A konsentrá riba medidanan sosial sin tene kuenta ku mester bini ku medida adishonal pa tene e klima di invershon atraktivo. Pa kolmo e tempu ei a bini mas i mas bruamentu i inseguridat riba nos futuro político, di manera ku hopi hende no a tribi di hasi invershon a largo plaso".

— Pero aunke den kuminsamentu sektor privá tabatin tur fasilidat pa stimulá ekonomía bo no por bisa ku nan a amplia nos base ekonómiko. I aunke ku a konsentrá despues hopi riba medidanan sosial, ainda tin diferenshanan enorme den nivel di bida na Kòrsou. Kon bini?

"Pasobra e tempu ei nos a aktua den un ambiente di pániko. Kòrda ku ta pa promé biaha ku nos a haña nos despues di guera ku e problema di desempleo. Gobièrnu kera habri fasilidat pa krea trabou mas lihé posibel. I asina a tuma diferente medida sin tene kuenta ku futuro. Sigur sigur nos a deskuidá e aspekto sosial den e tempu ei".

— Ta parse ku sin intervenshon direkto di gobièrnu, sektor privá mes lo no husa kresementu ekonómiko pa benefisiá henter pais.

"Desgradiadamente ni intervenshon kompletu di gobièrnu ni un ousensia total di intervenshon di gobièrnu no ta logra esei. Pesei na varios okashon mi a mustra riba e posibilidat di un sistema neo-liberal kaminda tin un bon kombinashon di intervenshon di gobièrnu i stimulashon ekonómiko di sektor privá. Pero no lubidá ku ta keda un realidat, ku prinsipalmente den tempu malu gobièrnu mester stimulá invershon di un manera aktivo. Ora hende sinti ku kos ta kuminsá move dimes nan ta haña un alivio sikológiko. I esun por kondusí na e otro. E ehempel prinsipal di empresa liber ta na Merka. Na aña 1933, e konservador grandi Franklin Roosevelt a bini ku un "new deal" totalmente sosialista. Pero ela hasié pasobra ela realisá ku e tempu ei tabata mashá nesesario pa gobièrnu **bini ku akshon konkretu pa move e ekonomia ku tabata den un depreshon.** I mi ke kompará nos situashon ku e tempu ei na Merka. Awor sektor privá na Kòrsou mester di un inyekshon manera Roosevelt a hasi na aña 1933 na Merka. Ela trese konfiansa bèk den hende i ela trese demanda ekonómiko bek den e pais. Mester bisa enfátikamente ku aki na Kòrsou nos mester tene kuenta ku e hecho ku bo no por krea trabou kon ku ta. Nos mester tene kuenta ku nos divisanan i balansa di pago. Pesei nos mester krea trabou ku ta produktivo".

AKTUA PA KABA

—E inyekshon ei ta limitá su mes na krea fasilidat pa sektor privá of e ta enserá tambe kontrol di gobièrnu riba sektor privá?

"Bon, mi ta di akuerdo ku tempu ku kos tabata bai bon, gobièrnu lo por a kontrola sektor privá mas tantu pa logra un mihó ekilibrio den nos ekonomia. Pero keremi ku awor ku nos ta den un malaise ekonómiko mundial, e kos di mas urgente ta pa pusha i stimulá i inyektá ekonomia. Na promé lugá: stòp di traha rapòrt i kuminsá aktua pa kaba. Lagami menshoná algun punto konkreto aunke hopi hende a tendemi bisa e kosnan aki varios biaha kaba. Gobièrnu mester invertí den trabounan infrastruktural ku ta produktivo. Por ehèmpel: drecha nos siudat, drecha kamindanan, playanan, hotelnan, edifisionan públiko, krot etc. etc. Ne momentunan aki gobièrnu tin mas o menos 400 miyon florin na belasting di off-shore atrasá. Mester yega na un areglo entre gobièrnu sentral, insular, i inspektie ku ontvanger pa mira kuantu por kobra i pone un banda pa por yega na un areglo ku Banko Sentral. Asina gobièrnu sentral of gobièrnu insular ku garantia di Land por fia un suma di mas o menos 75 miyon florin na Banko Sentral ku nan por paga den 5 aña ku e sen di belasting atrasá ku nan a pone un banda. Ku e plaka aki mester aktua di un forma masal, koordiná i lihé pa ehekutá proyektonan ku a diskutí 100 biaha kaba i ku tin un efekto produktivo riba merkado di trabou, riba nos klima di invershon i klima di bida en general. (drechamentu di siudat, playanan, kròtnan etc.) Mester start mes ora via instanshanan di gobièrnu manera Openbare Werken pero tambe via empresanan privá ku tòg no tin masha kos di hasi awor aki, manera Dok i kompanianan di konstrukshon. Ku plaka i hende bo por logra hopi. Banko Sentral tin fondo disponibel. I maske tin hende ta kontra pa mishi ku e fondonan aki mi ta kere ku mester por hasi uso di un parti di nan den e tempu aki, sino nos ta drenta un sirkulo visioso. Sino kos ta sigi bai malu, mas hende ta pèrdè trabou, i plaka ta keda para na Banko Sentral. Gobièrnu sentral i insular mester nombra un persona pa dirihí e crash-program aki na un manera profeshonal, no-politiko i efisiente, ku ta keda debidamente kontrolá pa rekenkamer".

—En ves di husa fondo di Banko Sentral, pakiko no fia di bankonan komersial o kompanianan di seguro ku tambe tin likides?

"Na mi opinion e likides na bankonan komersial mester ta disponibel pa ora — hopefully — bini mas demanda pa krédito di parti di sektor privá. Lo bini mas demanda si ekonomia kuminsá move atrobe. Pero pa ekonomia kuminsá move e mester haña un bon inyekshon. I mi ta kere ku Banko Sentral mester hunga un papel importante den esaki. Bankonan komersial no por blokea nan fondonan den proyektonan di gobièrnu pasobra e fondonan mester ta disponibel ora bini mas demanda pa krédito una ves ku ekonomia kuminsá move, loke nos ta spera. Mi ta di akuerdo kubo, ku mester por hasi uso di fondonan di kompanianan di seguro. Pero no solamente kompanianan di seguro privá. Pensioenfonds di gobièrnu APNA mes mester duna ehèmpel den esaki. Mi ta kalkulá ku nan tin fondonan na nan disposishon di mas o menos 500 miyon florin, di kual gran mayoría ta invertí afó".

"Banda di e crash-program ku mi a deskribí mester sôru pa nos nivel di divisa keda na ordu. Pa logra esei, tur siudadano mester hasi sakrifisio. Algun ta hasi sakrifisio door di keda sin haña adaptashon di sueldu, otronan mester paga mas impuesto di entrada of impuesto riba ganashi. Naturalmente mester hasi eksepshon pa hendenan sin trabou of esnan ku un sueldu realmente chikitu. Entre tantu pa haña mas divisa nos mester purba a korto plaso di bini ku un serie di medida modernu i agresivo pa atraé invershonista di afó. E medidanan mester ta asina atraktivo ku ounke e invershon no ta produsí hopi plaka di belasting na kuminsamentu, tòg e ta aliviá nos nivel di divisa i nos desempleo. Ta esei ta e dos problemanan mas urgente ku nos tin. Awendia no ta sufisiente pa ofresé libertat di impuesto so. Mester di atrakshon adishonal manera premie pa kada hende ku e invershonista tuma na trabou i edifisionan di industria pornada. En todo kaso mester aktua lihé. Komunidat ta fadá di nota ku rapòrt. Historia ta mustra ku den pasado nota tras nota a kondusí na mil i un diskushon teóriko sin resultadonan konkretu".

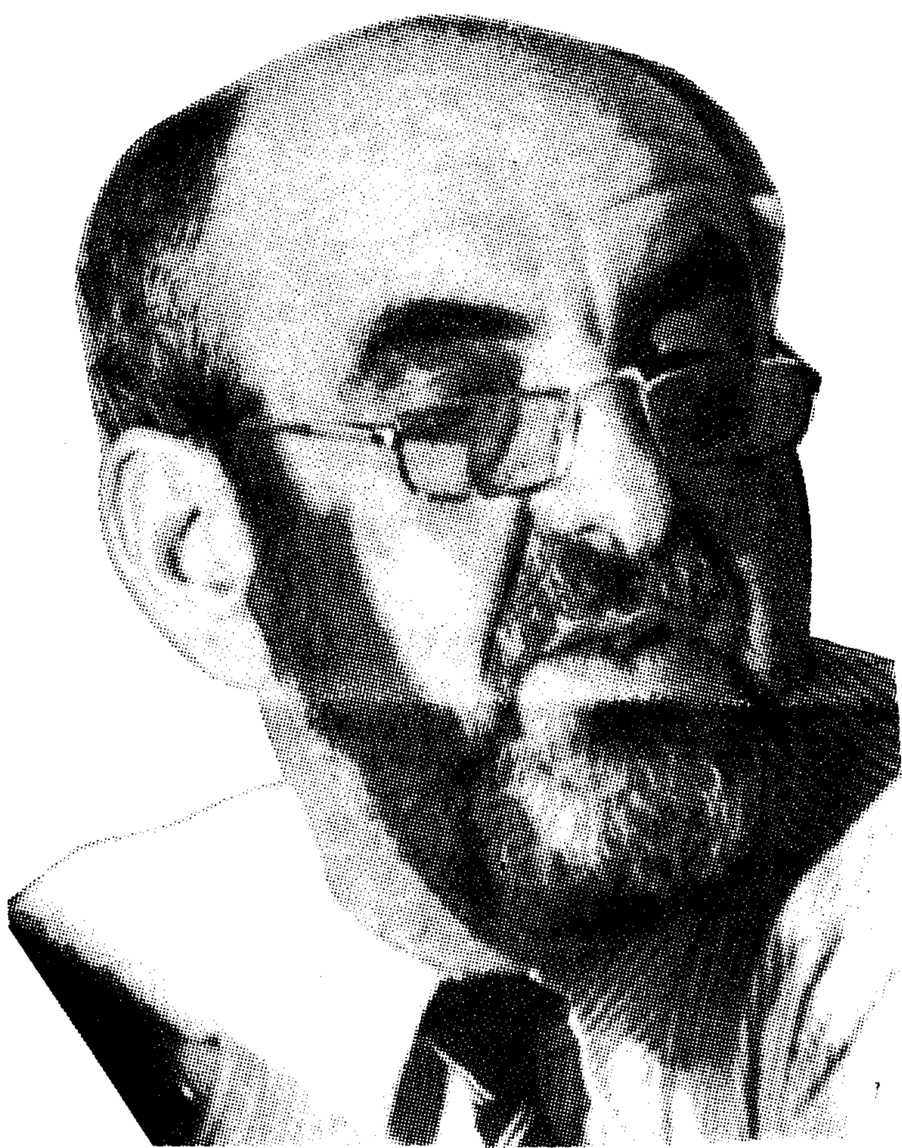
— Despues ku gobièrnu kaba di duna e fasilidatnan aki, ken ta garantisá ku nos no ta haña un ripitishon di historia di sektor privá? Ken ta garantisá ku sektor privá no ta sigi su mes rumbo atrobe sin ku esei ta kuadra ku nesesidatnan di desaroyo en general?

"Mi ta di akuerdo ku mester tin sierto grado di intervenshon di gobièrnu. Pero bo no por pone grip riba sektor privá si no tin stabilidat político pa e por desaroyá. Bo por pone 64.000 grip. Pero mientras ku nos situashon político no ta duna seguridat pa futuro bo por lubidá ku sektor privá ta desaroyá manera mester ta. Mester bini stabilidat político den partidonan, entre partidonan, entre e islanan, i entre Antiyas i Hulanda. E ora ei si bo por permití sierto grip riba sektor privá, prinsipalmente pa evitá demasiado desekilibrio di entrada. I tin ehempel pa ilustrá kon malu problemanan político ta afektá nos klima di invershon. Sifranan di senso ta mustra ku aki desempleo ta subi mas ku na otro islanan di Antiyas. Esei no ta straño, pasobra aki na Kòrsou nos tin dos gobièrnu, gobièrnu sentral i gobièrnu di Kòrsou. Si no ta nan dos ta pleita ku otro, ta gobièrnu di Aruba ku gobièrnu sentral. Sino ta entre Antiyas i Hulanda tin diskushon. Pero den tur tres kaso Kòrsou ta meimei di tur e problemanan politiko ei. Ta klaro ku esei ta bai a kosto di nos desaroyo".

TATA RESPONSABEL

—Si niun hende no ke invertí ora tin inseguridat, kemen en berdat kapitalistanan ta kla pa kore bai ku nan sen asina kos ta malu?

"Kore bai sigur ku nô. Pero e kapitalista ta reakshoná manera tur otro hende den tur otro sektor. Den tempu di inseguridat, tur tata responsabel ta warda su sen pa e por kuida su famia mayan. No ta e empresario so ta hasi esei. Den e tempu di inseguridat aki nos ta mira kla kon hende den tur gremio na Kòrsou a kuminsá spaar mas".

..."inseguridat ta pone tur tata responsabel spaar pa mayan. Pesei un empresario no ta invertí awor"...

—Laga nos asumí ku a bini stabilidat político, i ku ademas di esei gobièrnu ta ofresé libertat di belasting i otro fasilidatnan pa atraé invershonista. Pero nos sa ku invershonistanan ta soru pa nan mester di menos trahadö posibel pa nan saka mas ganashi posibel. Kemen despues ku gobièrnu a hasi gastu pa trese un invershonista, komunidat ta haña benefisionan limitá i asta indirekto?

"Pesei mes tur fasilidat pa atraé invershonista mester pas den tempu di awor ku e nesesidatnan di awor. Nos areglonan di fasilidat ta basá riba lei di aña 1955. Mester renové di tal manera ku ta sôru pa e invershon ta na benefisio di bo pais. Por ehempel bo por laga e fasilidatnan dependé di e kantidat di trabou ku un invershonista ta krea. Mas trabou e krea, mihó fasilidat e ta haña. Ademas kua invershon ku nos haña awor aki ku por krea trabou i divisa lo stimulá otro hende pa nan tambe invertí. Ne momentu aki nos no por ta dimas eksigente pasobra sino nos lo warda te muri. Ademas mi no ta di akuerdo ku e teoria ku tur empresario ke saka mas ganashi posibel mas lihé posibel. Mi no por saka mas tantu posibel na ganashi e aña aki si esei por pone mi kompania den un situashon difisil den futuro. I laga nos ta franko ku otro. Aki na Kòrsou — ku algun eksepshon — tin masha hopi empresario ku ta pensa otro. Nan ta tene debido kuenta ku futuro i bienestar di nan pais, pasobra ta e futuro ei ta pone ku nan por sigi hasi negoshi. Ademas awendia mayoria di empresa no ta wordu manehá pa nan doño mes. Bo ta haña un gerensha ku ta manehá un empresa na nòmber di e doñonan. Esei ta un diferensia masha importante. Pe gerensia ta nesesario pa su pais bai bon pa e por funshoná bon. Pasobra si e no funshoná bon nan ta kore kune komo manager. Ademas ta den naturalesa di hende pa maksimalisá loke nan por haña. Un sindikato tambe ta purba maksimilisá loke e por saka di e doño di trabou. Pero na aña 1983 tantu e sindikato komo e empresario komo esnan di profeshon liber mester tene kuidou pa nos no maksimalisa te ora nos ta blo bashí. Ami si ta kere ku nos situashon ta delikado. I mi no por **komprendé ku tin sindikalista ta** pretendé ku ainda nan no por kere ku en berdat kos ta malu. Bo ta miré, bo ta sintié i bo ta tendé. Ekspertonan i konseheronan lokal a bisé. Don Martina a bisé. I Don Martina por tin fout, pero e no ta hende ku sa eksaherá".

KONTROL RIBA GANASHI

— Sr. Capriles ta di opinion ku empresarionan di awendia outomátikamente ta tene kuenta ku desaroyo di komunidat pa nan por keda eksistí. Pero Kamara Sindikal ke institushonalisá e pensamentu ei door di introdusí un areglo di "overwinst" ku ta pone sierto eksigensia riba ganashi èkstra. Kiko sr. Capriles ta pensa di esaki?

"En grandes rasgos mi ta di akuerdo ku e proposishon pa kontrolá «overwinst». Pero mester mira bon kiko ta «overwinst». Aki na Kòrsou si un hende tin un entrada di un miyon florin nan ta kla pa bisa ku e homber ta miyonario. Pero nan ta lubidá kuantu sen e tin invertí i kuantu gastu e tin. Nos banko por ehèmpel tin un kapital di 60 miyon florin. Si nos hasi un ganashi di un miyon florin esei no ta «overwinst». Un negoshi ku un invershon di 100.000 florin ku hasi un ganashi di un miyon florin si por papia di «overwinst». Kemen mester palabrá bon kiko e standard ta. Mayoria biaha tin standard internashonal pa esei. Ami personalmente ta kere ku si bo gana mas o menos 15% riba bo kapital, bo por konsiderá loke ta kai eiriba komo «overwinst». I mi ta di akuerdo ku esei bo tin ku hinka bèk den e negoshi. Pero mi ta ripití: no papia di florin, sino di porsentahe. Di otro banda mi mester bisa ku e tempu pa bini ku un medida asina ta funesto.

Nèt awor ku nos mester konvensé hende atrobe pa invertí kapital no ta e momentu pa papia na grandi riba manera pa gara parti di e ganashi. Di un banda ta lógiko ku nan ta papia ariba, pero ta un hecho ku e tipo di diskushonnan aki ta desanimá hende pa riska nan sen den un negoshi".

—Si nos no por diskutí den e tempu aki riba e sorto di medidanan aki, ki otro proposishon sr. Capriles tin pa evitá ku sektor privá ta kometé e mesun fayonan di pasado?

"Desgrasiadamente mi mester bisa ne momentu aki ku "beggars can't be choosers". "Loke nos mester ne momentu aki ta un gobièrnu fuerte ku ta tribi di tuma desishon. Ta duele ku den hopi kaso ta ambtenaarnan ku a kaba di sali foi banki skol na hulanda sin eksperiensia di nada ta bin tuma desishon riba e kosnan aki. En todo kaso gobièrnu mester sôru pa movishonnan konkretu. Ne momentu aki no tin nada konkretu. Loke tin ta gritunan kontinuo kontra sektor privá. Ma bisa awor ei kaba ku na mi opinion ta basta traha rapòrt. Pa kolmo e rapòrtnan no ta papia papiamentu. Mi kemen, komunidat no por identifiká su mes ku loke ta pará aden. Ora bo pidi sakrifisio of proponé kambio bo mester proponé akshon pronto i konkreto pa hende mira ku tin lus na final di e tunnel ku nan ta pasando aden. Por ehèmpel den e rapòrt di gobièrnu nan ta pidi hende pa posponé adaptashon di sueldu. Di otro banda nan ta bisa ku no tin espasio pa subi «winstbelasting i inkomstenbelasting». Sigur tin espasio pa esei. Naturalmente tin hende di e grupo di entrada haltu ku a hasi sakrifisio kaba pasobra nan a sinti konsekuensia di e situashon ekonómiko malu. Pero esnan ku no a bai atras ainda si por paga mas belasting. Asina bo ta pidi sakrifisio di un forma balansá i tambe bo ta haña sen èkstra di belasting pa e trabounan produktivo i preparativo ku nos a menshoná awor ei".

— Kamara sindikal tabatin algun proposishon konkreto pa rekompensá e sakrifisionan ku ta pidi di hende. Nan a menshoná kreashon di un sentro di importashon pa kontrolá prijs di kuminda. remedi i material di konstrukshon. Ademas nan a proponé pa lanta un kompania di seguro di gobièrnu pa gobièrnu haña mas vos den uso di medionan finansiero lokal. Kiko sr. Capriles ta pensa riba e proposishonnan aki?

"Mi ta di akuerdo pa gobièrnu kontrolá prijs di mas produkto básiko, por ehempel material di konstrukshon manera promé minister Martina a bisa. Asina bo ta kombatí inflashon i e ta mustra tur sektor «that you mean bussiness». Si mester bini un sentro di importashon pa por hasi esaki si mi ta duda. Meskos ku mi tin mi duda den e benefisionan di un kompania di seguro di gobièrnu. Pasobra nos no mester gaña otro. No tin ningun sektor na Kòrsou kaminda gobièrnu ta aden, ku ta drei efisiente i próspero. Mientras ku — apesar di tur importador privá i apesar ku nos tin un ekonomia habrí — nos a logra mantené inflashon na un nivel mashá rasonabel e ultimo añanan aki. Kemen, kontrolá mas produkto di promé nesesidat ta bon, pero na mi opinion asina bo pasa e bussiness mes den man di gobièrnu, bo ta kore riesgo ku prijs ta subi sin ku niun hende por bisa of hasi nada. T'esei nos ta mira den diferente kompania di gobièrnu.

Nos mester realisá ademas ku tur kaminda di mundu kaminda tabatin e tipo di problemanan aki, ta tres medida mester a tuma. Restrikshon di entradanan di ariba te abou ku eksepshon di sueldunan bou di sierto nivel, i kaminda ta nesesario, subi inkomsten- òf winstbelasting. Na di dos lugá mester bini kòntròl di krédito, den e sentido ku Banko Sentral mester pone limitashon di krédito riba tur banko komersial spesial riba krédito konsumptivo. I na di tres lugá mester bini kontrol riba importashon pa artikulonan di luho. Pero ora tuma desishon mester hasié di un forma rápido i efisiente. Delaster ei por ehèmpel gobièrnu a bisa ku fin di aña nan ta bai tuma medida pa protehá nos nivel di divisa. Pero ounke e nivel di divisa no ta asina malu, tòg bo no por warda tantu ku un medida asina. Sigur no si bo anunsié di antemano. pasobra awor tur hende por prepará nan mes i bisa ku nan ta kumpra lihé loke nan ke, promé ku bini kontrol. Pa nos ta mas efisiente i rápido nos mester di mas kalidat den maneho públiko i privá. Ne momentu aki prinsipalmente maneho den sektornan di gobièrnu ta laga hopi di deseá".

POLARISASHON

—Nos a papia te ainda riba asuntunan ekonómiko so. Pero ki konsekuensia sosial e situashon aki tin pa komunidat?

Un konsekuensia sosial obvio ta ku hopi hende ta biba den inseguridat i no tin sufisiente medio pa kumpli ku nesesidatnan di bida. Esei mi ta lamentá. Mi ta kere ku den e último 12 añanan aki sindikalismo a hasi bon trabou den e sentido ei. Nan a bringa pa mehorá nivel di bida di trahadónan. Pero mi ta lamentá alaves ku tin sindikalista ku a polarisá hopi. I ta manera sektor privá muchu biaha a bisa: laga pasa numa. Sektor privá no a splika i defendé su posishon, su problemanan i su intenshonnan basta. Ademas nos ta mira ku añanan largu algun sindikato a hasi ser pober un "badge of honour". Nan a hasi komo si fuera sektor privá ta un kos malu, di mala fe. No solamente esaki ta inhustu pa e tantísimo hendenan ku ta bringa pa nan negoshi of empresa keda eksistí. Pero en ves di stimulá pueblo pa e mes bai dilanti, pa pueblo mes riska kuminsá na chikitu manera hopi empresario a hasi, e aktitut aki ta desanimá hende pa kuminsá algu riba nan mes. I ta pone mas hende sinta man krusá mira ken ta sôru pa trese trabou pe. Ademas mi mester bisa ku e distinshon ku sierto sindikato ta hasi konstantemente entre e klase trahadó i e klase kapitalista ta emoshonal, peligroso, i altamente eksagerá. Ma bisabu kaba ku na promé lugá hopi hende ku ta asta na kabes di un empresa no ta doño di e empresa ei. Ami mes ta un trahadó di Maduro & Curiel's Bank. Meskos ku e teller sintá dilanti. Mi ta mas pagá i mi tin sierto benefisio pasobra mi trabou ta mas pisá den hopi sentido. Pero si mi no traha bon nan ta kore kumi for di akifó. Ademas tin sindikato ta krea e impreshon robes ku tur hende ku ta trahadó ta pober i tur hende ku ta doño di trabou ta riku. Esei ta un ridikules. Ami komo bankero por bisabu ku tin hopi doño di trabou ta den problema finansiero grandi. I nan si no tin e garantia ku nan entrada ta sigi drenta den un envelôp. I no ta asina ku mayoria doño di trabou tin un kapital asina grandi ku nan por wanta hopi tempu riba dje.

Ma bisa hopi biaha kaba ku na mi opinion, esnan ku tin reserva mester tene pasenshi e tempunan aki i sigur no baha hende mes ora. Pero nos mester realisá ku hopi hende ku sindikatonan ta yama "klase trahadó" ta haña un entrada mas haltu ku diferente doño di trabou sin ku nan tin ningun riesgo, sin obligashon pa ningin trahadó i sin ku niun hende ta zundra nan pa hende riku. Mi ta komprendé ku sindikatonan ke logra mas unidat den nan gremio, pero pa hasi esaki a base di polarisashon no ta korekto. Sigur no den e tempunan aki".

Pa Bernadette Halabi

Denderen in de Acropolis Rally

Rondrazen in reclamezuilen

ONBESTEMDE GELUIDEN in het hotel die nacht. De slaap is onrustig, zo vlak voor de start van de 30ste Acropolis Rally die de rijders 2263 kilometer door het onherbergzame Griekse land zal voeren. De dunne muren ventileren de nachtmerrie van een navigator, in zijn slaap raffelt hij zijn notities hardop af: deze bocht vòl, die half, fast-right, fastleft; de stuurman zal blindelings gehoorzamen straks in al die duizenden en nog eens duizenden bochten die in die vier dagen Acropolis voor hem liggen.

Hij ziet ze nooit, de navigator, hij mist de overstekende kuddes en eilanden in Zweden, de Bengaalse tijgers in de regenwouden van Malakka, de verschrikkelijke sneeuwman in het Himalayagebergte, de grizzly-beer in Alaska, de neushoorn in Kenia. Hij zit constant over zijn notities gebogen en als het mis gaat is hij afhankelijk van de verklaringen van zijn chauffeur. Die ging te hard, er was overspringend wild, een aardschuiving of zo maar een rijdersfout. De kaartlezer rijdt mee, zonder ook maar iets te kunnen zien of te kunnen doen om eventuele gevaren te keren en dat maakt die nachtmerrie van die anonieme kaartlezer daar in dat hotel aan de rand van Athene een tikje begrijpelijker....

KLEUTER

De Acropolis Rally start, het laat zich raden, aan de voet van de Acropolis in Athene, de huizen in de bovenstad blikkeren wit op in het immens felle Griekse licht, en Michéle Mouton, winnares van het vorige jaar hier en dus de eerste die straks op pad zal mogen, leunt tegen haar Audi Quattro van 300.000 Duitse marken en beantwoordt koel als ijs de onbenulligste vragen. Natuurlijk is ze optimistisch. Als dat nu al niet meer was, had ze beter thuis kunnen blijven. Winnen, als alles mee zit, ja..........

Een oud-gediende nadert, omhelst haar. Het is Jean Ragnotti, fabrieksrijder van Renault, tanig, uitgedroogd, aimabel. We kennen hem al zo lang, tien jaar terug al was hij een gerimpelde aardappel, je mocht een paar rondjes met hem meerijden toen op het circuit van Paul Ricard in Zuid-Frankrijk. Dan zat hij achter het stuur, glimlachend als een kleuter boven zijn bordje, dan naderde je op topsnelheid de felle bocht na het lange rechte einde, dan dacht je nu moet hij remmen en even later wist je het zeker, die man was gek geworden, die remde helemaal niet. Wat jammer van die op de valreep nog gekochte schoenen, die je nooit meer zult dragen. Maar dan, met een simpele voetbeweging en een paar fluwelen rukjes aan het stuur geschiedt het wonder, de bocht werd toch gehaald, en dan keek Ragnotti even willend opzij naar zijn verkrampte en zwetende passagier.

ONTSPANNING

Tien, twaalf auto's van de 138 die zich hier nu onder aan de Acropolis verzamelen, kunnen deze superzware ralley winnen. Dat zijn de fabriekswagens van Audi, Lancia, Opel, ze hebben niets van doen met de exemplaren in de showroom. Ze kosten tussen de twee een vier ton het stuk, ze bestaan uit plastic en lichtgewicht metalen en, zegt de Fin Vatanen, door al die kunststof wordt het vaak vijftig, zestig graden binnen en dan wil je toch wel eens wat zweten in je brandvrije pak.

De mindere goden staan verderop. Ze zullen zeer vermoedelijk de streep niet halen. Ze trekken nauwelijks belangstelling. Zelfs niet startnummer dertig, en daar zit toch de Griek Pesmazoglou, achter het stuur, 69 jaar oud nu, masar indertijd winnaar al van de eerste Acropolis Rally in 1952. Ook in 1955 wonm hij. Maar, zegt hij, de jeugd is dat al weer vergeten en het maakt hem niets uit, hij rijdt voor zijn rol. Het is ontspanning tegenwoordig, anders zit hij toch maar de hele dag op kantoor, dan is hij 's avonds bek af, terwijl je in de moderne rally niet echt moe meer wordt. Je mag slapen 's nachts, schimpt hij. Dat is andere koek dan drie dagen rondrammen zoals wij vroeger moesten. Toen had je zelfs geen tijd om te wateren. Gewoon een rubberen slang tussen je benen die uitmondde in een rubberen zak en slapen, ach dat deed je een week lang als je terug was.

Nog verder weg, met startnummer 57, de eerste en enige Belg van het evenement, George Mignot, uit Luik, bijgestaan door zijn landgenoot Leo Lejeune. In België zie je hem nooit in rallies. Dat is Mignot te min, te nauw allemaal. Hij houdt van de vergezichten in de Himalaya, de bossen van Zweden en de ruigheid van het Griekse land. Doet hier al voor de zesde maal mee. De resultaten? Ja, die zijn wat minder, tot op heden haalde hij nog nimmer de finish van de monstertocht. Het mechaniek hè, er brak altijd wel wat af. Maar deze keer moet lukken, hij heeft voor het eerst de beschikking over service-wagen die hem in tijden van nood kan bijstaan.

KRANSEN

Een paar uur later, nu diep in de Griekse bergen, zien we de dolgeworden karavaan voor het eerst langsgrazen, een tikje verbijsterd nagestuurd door de schaarse bewoners van vergeten bergdorpjes. Bar verstonden de oude Grieken onder meer uit de klanken van de vele vreemdelingen die Hellas binnenkwamen en noemden ze derhalve barbaren. Vrrrooaammm spuwen nu de rally-wagens, maar achter het stuur zitten nog steeds de barbaren. De dorpelingen kunnen alleen maar hopen dat die nog steeds boven hun deuren hangende gevlochte kransen van koren, amandel, tijm, knoflook en granaatappels ter bescherming tegen het boze oog, ook afdoende zullen zijn om het gevaar van een in hun woningen binnenvliegende deelnemer te bezweren. Maar ach, de karavaan komt en gaat, toch al geruïneerde bergpaden worden verder verwoest, het stof rijst tot boven de kruinen van de bomen, maar na anderhalf uur wordt het weer stil en maakt de geur van olie en verbrand rubber weer ruimte voor die van de bloeiende tijm, rozemarijn, steenraket en mint, en is alles weer bij het oude.

ORAKEL

We zijn nu op een steenworp van Delphi en laten de rally even voor wat ze is. In het verleden had je het orakel kunnen vragen wie er ging winnen, maar de antwoorden waren toen al traditioneel vaag. Zoals koning Croesus ondervond die de Perzen op hun falie wilde geven en vol goede moed ten strijde trok nadat hij orakel hem gezegd had dat er inderdaad een groot rijk ten onder zou gaan. Helaas voor de arme Croesus werd dat zijn eigen riik.

Wat zou Michéle Mouton gehoord hebben als ze even Delphi had aangedaan. Als eerste starten en als eerste eindigen, wellicht. Zo op het gehoor een prettige tekst dus, maar je kan er, zoals het verdere verloop van deze hier en daar ware geschiedenis zal leren, alle kanten mee op. En directe vragen, ach daar weet het moderne orakel, de computer vandaag de dag wel antwoord op. Zit onze vriend de Belg nog in de strijd? De vraag wordt op het scherm ingetikt, voor de leek onbegrijpelijke codes flitsen heen en weer. Nee, zegt de hogepriester van het rally-centrum ter plaatse dan ferm, sedert de eerste proef, ja eigenlijk al na dertig kilometer is taal noch teken meer vernomen van onze Luikse vriend. Dat klopt. Die avond schuifelt hij mistroostig de eetzaal van het hotel binnen. We kijken hem aan en hij haalt de schouders op. "Ja, het is een tikje embattant, ze waren net lekker aan het boenderen toen hij zich even vergiste, dat rotsricheltje niet gezien, de wagen was over de rand gewipt en klem kogen te staan tussen een steeneik en een denneboom. Geen schade maar er was ook geen beweging meer in te krijgen geweest".

MICHELE

Eén troost overigens voor onze Belgische held, hij kwam in ieder geval nog twaalf kilometer verder dan de trotse winnares van vorig jaar, Michele Mouton. Hoe zou het orakel het ook al weer gezegd kunnen hebben. Ge zult als eerste starten en als eerste eindigen. Hetgeen dus geschiedde. Na achttien kilometer eindigde voor Michéle Mouton de 30ste Acropolis Rally. Ze is de eerste uitvaller en dat ze haar Griekse tragedie in de lobby van het hotel en al weer gekleed in fleurig broekpak, een tikje schaapachtig uit de doeken doet, laat zich raden. Vorig jaar, in Afrika, met de hete uitlaatgassen van de Opel van wereldkampioen Walter Rohrl in de nek moest ze alles wagen en sloeg daarbij heel eervol over de kop. Helaas: onder de rook van de Acropolis is er geen sprake van een eervol afscheid.

Geen woeste rit de bergen af in een ultieme poging haar belagers van zich af te schudden, geen wanhopige jacht naar door een lekke band verloren tijd, maar een stommiteit in een eerste versnellingsbocht. Ze stuurt iets verkeerd in, dweilt hoog de schuinhangende bocht in, komt met de linkerwielen op een verhoging terecht en de Audi rolt vertraagd om en naar beneden als een wielrenner die teveel vaart verloren heeft op het hoogste punt van de baan. Gejuich op het schellinkje want andermans leed is te dragen leed. Daarna toch hulpvaardige handen, het gehavende vehikel wordt op z'n vier poten gezet en alsof de duivel haar op de hielen zit gaat Michéle er weer vandoor. Helaas een oliekoeler blijkt beschadigd, de olie is weggelopen en een paar kilometer verderop beginnen voor de ogen van de woedende Française de lichtjes onheilspellend op te flitsen ten teken dat een drijfstang op het punt staat een gat in het carter te slaan. Dat alles vertelt ze een tikje beschaamd daar in de lobby van het hotel terwijl de nu al ardig uitgedunde karavaan zo hard mogelijk door de nacht richting Kalambaka koerst. Zich daarbij storend aan God noch gebod. Wat uitgerekend in dit land de goden verzoeken is. Die dan ook hun best doen het wilde-beestenspul wat af te koelen met een donderbui van de eerste kategorie. Bliksemschichten priemen vanuit alle hoeken naar de heuvels, wolkbreuken veroorzaken aardverschuivingen, maar echt effect heeft het allemaal niet op grote cracks met hun superieure materiaal. De dupe van de toorn der goden wordt, hoe kan het anders, die kleine man met z'n confectiepakkie aan. Athene loopt over, door de straten kolken complete banjirs, het door de tand des tijds toch al zo aangeknaagde verarmde Griekse wagenpark kreunt van ellende, ontstekingen worden nat en her en der waden moedeloze automobilisten door meters diepe modderige plassen.

KAPITAAL

Die avond in het hotel is het kapitaal aan het woord en dus valt er weinig deernis met wat dan ook te beluisteren. De Rothmans Opel-rijders Vatanen en Toivonen mogen zich op dat moment nog uit de naad rijden om met hun net iets te weinig wendbare wagens in de buurt van de superieure Lancia's te kunnen blijven, Toivonen mag bij die ultieme poging vol op een boom klappen, de sponsor heeft zich al van de zo dapper zwoegenden afgekeerd. "Wij", zegt Rothmans Hans Wiesman uit Den Haag, "wij kunnen natuurlijk niet voor onze grote concurrenten in de sigarettenindustrie onderdoen, alleen een topteam mag onze naam dragen. Ja met Opel kan je niet meer winnen".

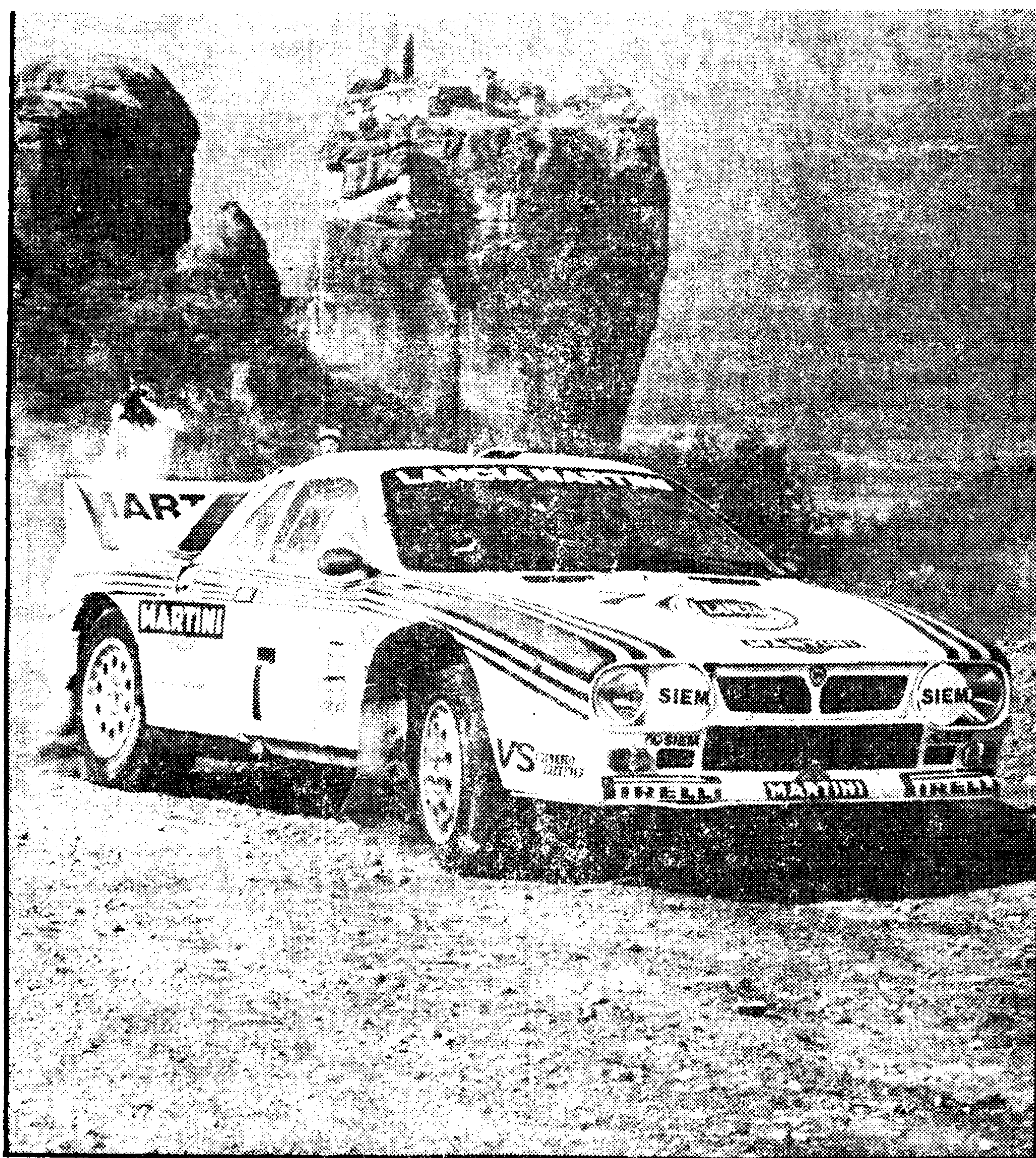
De snelheidssport is de nog resterende uitlaatklep voor de sigarettenmagnaten, reclame wordt geweerd op radio en tv en het magische woord is nu free-publicity. Zegt Wiesman: "Ik heb liever een foto van een van onze wagens midden in Panorama bij een vlot geschreven stukje tekst, dan een complete kleuradvertentie voorin, die toch niemand meer ziet".

Hij droomt hardop over de plannen van het merk Porsche. Porsche zelf ontkent het nog, maar hij Hans Wiesman weet het zeker, daar hebben ze nu een rally-wagen gebouwd, met 500 pk onder de kap, die wagen kan de Lancia's vermorzelen, die wagen moet de company strikken voor het komende seizoen, dat wordt de klapper van het jaar maar..... discrete is hier geboden. De verlangens van de company mogen niet uitlekken want er zijn anderen die op het vinketouw zitten.

Zo gaat dat door, zo horen we veel over de company's policy, over marktaandelen, over speciale op de jeugd gerichte acties in discotheken en afgunstig wordt gememoreerd hoe concurrent Marlboro indertijd de 'succespeuk' van de zeventiger jaren lanceerde. En dat blijkt dan de droom van elke sigarettenboer, eens een 'succespeuk' te lanceren tot verder heil van de rokende mensheid. En zo gaat dat door en door die avond, tot je indertijd peuken baalt van al dat kant noch wal rakende en derhalve oeverloze gewauwel in vakjargon. Als dan ook nog blijkt dat je natuurlijk nooit de company's naam op een Japanse wagen wil hebben, als de woorden nikker en spleetogen veelvuldig gaan vallen dan rijst het gevoel dat normaal slechts op komt zetten na het eten van verkeerde oesters, en dan wil je eigenlijk helemaal niet meer weten wie deze 30ste zogenaamde Rothmans Acropolis Rally gaat winnen.

Dat blijkt dan gelukkig Lancia-rijder Walter Rohrl, een recht-doorzee Duitser die er geen doekjes om windt. Hij is het, zegt hij na afloop, eigenlijk zat, dat nu al jarenlange verblijf temidden van deze opgeklopte heksenketel, hij wil nog maximaal zes rally's per jaar rijden en als hij vóór 1984 een broodheer kan vinden die daar genoegen mee neemt, dan kapt hij gewoon.

We kunnen met hem meegaan, er is toch meer op aarde dan rondrazen in een gestroomlijnde reclamezuil. En een ander overdenkend daar tijdens de huldiging van de helden in het Olympische stadion in Athene, komt steeds de heimwee aansluipen naar lang vervlogen tijden. Toen bijvoorbeeld Maus Gatsonides in een stokerloze automobiel, ergens God weet waar op de Balkan, vastgelopen in twee meter sneeuw op een doodlopende weg, bij het horen van het gehuil van de wolven achter hem, zich tot zijn op het bot verkleumde kaartlezer wendde met de sobere woorden: "Mooie boel hier........"

Winnaar Walter Rohrl langs de Middeleeuwse kloosters in Meteora, bekend uit de James Bond film 'For your eyes only'

Pa motibu di vakansi di señor Omalio Meriën, «Peon» lo keda algun siman sin sali. Keda pendiente pa pronto e kontribushon bi-semanal pa agedres bolbe den Ñapa su pagina deportivo

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

Wees niet te haastig!!

HET EINDBOD WAS uitstekend. Het biedverloop volgens boekje. En hoewel de grootmeester Garozzo zegt, dat het biedverloop het belangrijkste onderdeel is, het scherpe eindcontract moet technisch nog het best worden afgespeeld. Zo gebeurde het op de vrijdagavond-clubcompetitie dat Grada Verbunt een afspeelprobleem had en waar ze dit keer niet uit kwam. Eerst de hand:

Nz kwetsbaar West gever.

Sch. Q 9
Ha. 5
Ru. A K 109
Kl. A Q 106 5 3

Sch. 8 8 53
Ha. Q J 9
Ru. J 5
Kl. J 8 72

Sch. A 10
Ha. K 107 6 4 2
Ru. Q 87 3
Kl. 4

Sch. K J 64 2
Ha. A 8 3
Ru. 6 4 2
Kl. K 9

Het bieden, met O/W steeds passend, ging:

N. 1 Kl.	Z. 1 Sch
N. 2 Ru.	Z. 2 Sa
N. 3 Kl.	Z. 3 Sch
N. 4 Sch.	Z. Pas

De uitkomst van Hartenvrouw. Deze liet Grada lopen naar haar Aas en ging een kleine Harten aftroeven in Noord. Nu met een kleine Klaveren naar de Heer en de laatste harten werd in Noord getroefd. Zij zat nu in de moeilijkheden om in de hand te komen. De Klaveren Vrouw van Noord werd door Oost getroefd met de 10 en de teruggekomen Harten zorgde voor een troefpromotie bij West.

Indien Zuid de eerste slag met Harten Aas neemt, is het contract niet meer te maken, hoewel ik moet toegeven dat het niet gemakkelijk in te zien is, zo'n kostbare Aas niet gelijk op te pikken. Het mag echter niet ten koste van het tempo van het spel gaan.

Beter is dus: Duik de eerste slag en West zal de neiging hebben om direct troef te gaan naspelen. Oost/West maken dan nog wel twee stroef slagen, maar Zuid behoudt de controle op het spel. Ook indien West met Harten vervolgt, wordt deze in Noord getroefd met Schoppen 9, troef getrokken en de verliezende Harten en Ruiten kunnen op de vrijgetroefde klaveren weggewerkt worden. Dit spel bewijst wel, dat het niet altijd goed is om op directe aftroevers van de blinde te rekenen, zeker niet als er waarde volle honneurs bij zitten.

Amiguitunan, konta?

Kordinashon: Pòpi Muzo

KON A BAI KU e klas nobo.......e yùfrou o mener nobo.... tin di boso... e skol nobo?

E mes un respondi di tur aña mi tin pa boso atrobe: Kuminsa mesora fulspit! Hasi bo bèst... komportabu de lo mehor!

Esaki lo no solamente resultá bon i dushi pa bo mes, pero tambe pa e ambiente di bo klas. Siña bon na promé lugá ta bon pa bo mes pero ala ves ta bon pa nos komunidat.

Awe mi tin dos reseta pa boso na lugá di un. Tur dos ta fasil pero ora nan ta kla bo por sinta i disfruta di nan ta bo ehehe.

Te otro bia ku Dios ke!

Milksheik di "strawberries"

Pa persona bo mester:
2 dl di lechi friu
2 kuchara grandi di djèm di "strawberries"
1 bola di eiskrim di vania

Pone tur e ingredientenan den un mikser i laganan [illegible] un velosidat hopi haltu.

[illegible] e sheik den un kanika di plèstik i poné den friz[illegible] duru. Despues batié ku un forki i basha den bo kup òf glas.

Bibida salú i dushi

Bo mester di:
3 apèlsina
2 sitrun of lamunchi
125 gram di suku
1 kòpi ku blòki di eis
[illegible]itar bleki grandi di greipfrut djus
1 apèlsina

1. Kaska e 3 apèlsinanan i e sitrun òf lamunchi
2. Pone e kaskanan herebé den un paila huntu ku e suku i 3 dl di awa
3. Ora e herebé poko poko pa 5 minüt bahé lague fria.
4. Pone e blòki di eisnan den un kònchi grandi i sefta e stropi basha riba nan promé, despues bo ta basha tur e djus ku bo tabatin, tantu esun di e greipfrut komo esun di e apèlsina i sitrun òf lamunchi i bo ta agregá mei liter di awa aserka
5. Den kada glas ku bo basha bo ta pone un slais di e apèlsina ku a sobra komo adòrno.

MINETTE POES

MINETTE POES had zeven kleine poezekinderen gekregen, allemaal wit met zwarte vlekken, met leuke spitse oortjes en hemelsblauwe ogen. Nou ja, niet allemaal, want eentje was pikzwart, had ronde oortjes en bruine oogjes. "Ze werden allemaal zo vlug geboren", vertelde Minette aan ieder, die het maar horen wilde, "Dat ik gewoon de tel ben kwijt geraakt. Ik dacht, dat ik zes kinderen gekregen had, maar ineens zag ik er eentje, die al een heel eind van mij vandaan gekropen was. Die kleine zwarte rakker!" "Wat grappig", knikten alle dieren beleefd en niemand durfde te zeggen, dat dat zwarte poesje sprekend op een hondje leek. Want dan zou Minette vast heel erg kwaad worden. Stel je voor, haar poezekind een hond. Dat was toch al te gek! Toen Minettes kinderen een beetje groter werden, begon ze hen als een echte poezenmoeder van alles te leren. "Netjes miauwen, hoor", zei ze telkens tegen Zwartje. "Miauw moet je zeggen en niet wauw". "Maar ik zeg toch wauw", piepte Zwartje dan. "Nou ja", dacht Minette, "Als hij wat groter wordt, leert hij het vanzelf. Hij kan zeker de m nog niet zeggen". Ze gaf haar kinderen ook wasles. "Met je tongetje over je velletje. Kijk, zo", deed ze voor. De poesjes vonden het prachtig. Het enige, dat ze soms vergaten, was, dat ze hun hele velletje moesten wassen en niet maar een klein stukje. Alleen Zwartje vond het niet leuk. "Uche uche", proestte hij kwaad, "Ik krijg allemaal haren in mijn bek". En als hij aan zijn staartje begon, rolde hij ondersteboven. Maar het moeilijkste moest nog komen. Want hoe moesten ze nu hun neusjes en oortjes schoonlikken? "Ai, gewoon", lachte Zwartje, "Zo, met je tong over je neus enne... je oren sla je over".

Zijn zusjes rolden over de grond van het lachen en mama Minette werd boos. "Gedraag je als een nette poes", snauwde ze en kijk, hoe ik het doe". Ze likte haar pootje nat, wreef daarmee over een van haar oortjes en keek trots naar haar kindertjes. "Miauw!" riepen die, "Dat kan ik ook". En ze deden het keurig na. Behalve, alweer, Zwartje. Hij knabbelde voorzichtig aan de nagels van zijn poot e en vond dat hele wassen maar flauwekul. "Kunnen we niet beter daar in dat vijvertje gaan zwemmen?" vroeg hij mama Minette, "Net als die eendjes? Hè, daar heb ik toch zo'n zin in. En daar worden mijn oren ook veel schoner van". Mama Minette en al zijn zusjes vergaten gewoon hun oren verder te wassen. Stomverbaasd keken ze hem aan. "In de vijver!" rilde Minette, "Stel je voor! Helemaal kletsnat van dat kletsnatte water. Hoe verzin je het! Weet je dan niet, dat geen enkele nette poes van water houdt?" Verlegen kroop Zwartje in een hoek e en durfde niets meer te zeggen.

INTUSSEN HADDEN de kaboutertjes bezoek van Doeschka de hond. Een heel bedroefde Doeschka, want ze was een van haar jongen kwijt. Al een hele tijd. "Ik loop al weken en weken te zoeken, maar niemand heeft hem gezien", vertelde ze de kaboutertjes. "Ik kwam vragen, of jullie me niet kunnen helpen zoeken". En dat beloofden de kaboutertjes natuurlijk direkt. "Weet je wat", zei Pinkie, "Morgen trek ik de hele dag de mondi in om te zoeken". Dankbaar likte Doeschka hem over zijn neus. "Aboe!" schrok Pinkie en rolde pardoes ondersteboven van die grote hondetong. "Dat hoeft ook weer niet, hoor!". En zo stapte Pinkie de volgende morgen door de mondi, op zoek naar een klein zwart hondje met ronde oortjes en bruine oogjes. Maar de enige, die hij na een lange wandeling tegenkwam, was Minette Poes met een kluwen witte en zwarte bolletjes: haar zeven poezekinderen. "Ze gaan vandaag leren jagen", vertelde ze trots. Hé, dat was leuk. Pinkie vergat even, dat hij op zoek was naar een hondje en keek, hoe de poesjes een voor een een muisje vingen. Geen echt muisje, hoor. Minette Poes verstopte zich achter een boom en liet haar poot voor muis spelen. Pinkie zag, hoe de poesjes heel stilletjes afwachtten en dan plotseling een grote sprong namen. "Keurig, keurig!" knikte mama Minette zes keer achter elkaar. Maar de zevende keer ging het mis. "Wauw wauw!" gromde de laatste, "Kom eens op als je durft!". "Natuurlijk Zwartje weer", zuchtte Minette Poes, "Je lijkt verdorie wel een hond".

"MAAR, RIEP PINKIE, "Hij is ook een hond". Minette keek eens naar Pinkie en toen naar Zwartje en miauwde verbaasd: "Je hebt gelijk. Hij is een hond! Maar hoe kán dat nu?" "Ik was op zoek naar hem", vertelde Pinkie, "Doeschka de hond huilt tranen met tuiten om haar verloren zoontje". Maar er was er nog een, die tranen met tuiten huilde en dat was Zwartje. "Ik wil geen hond zijn", snikte hij. "Ik wil bij mama Minette en mijn zusjes blijven". "Stil maar, stil maar", troostte Minette, "Je houdt toch niet van oren wassen? Wel, bij jouw eigen mama hoef je dat nooit meer te doen". "Oh nee?" vroeg Zwartje en hield op met huilen. "En de hele dag mag je net zo hard wauw wauw roepen, als je wilt", knikte Minette. "En hoef ik dan geen miauw miauw meer te zeggen?" vroeg Zwartje blij. "Juist", knikte Minette, "Je mag zelfs zwemmen". "En achter dieren aanjagen, net als een echte hond", zei Pinkie. "Oh, wat heerlijk allemaal", zuchtte Zwartje. Maar toch aarzelde hij nog om met Pinkie mee te gaan. "En je mag ook bij ons komen spelen wanneer je maar wilt", zei Minette. Toen gaf Zwartje haar dankbaar een lik op haar neus en rende vóór Pinkie uit naar zijn echte hondemoeder, die al vol ongeduld op hem zat te wachten.

WINNARES van de vorige keer:

Vanessa Williams
Meiveld 6
Aruba

Zij kan contact opnemen met de Redactie van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110.

OPLOSSING van de vorige keer:

STRAK
TIARA
RADER
ARENA
KARAT

PUZZEL van deze week:

ZOEK DE MEISJESNAMEN OP:

1. Zij kan naaien en borduren als de beste.
2. Als je veel liegt, gelooft niemand je meer.
3. Ze zag er dag na dag slechter uit.
4. Als ik jok, erger ik mijn ouders.
5. Edelstenen zijn erg kostbaar.
6. Hij kan niet zonder fouten schrijven.
7. Van slapen rust je uit.
8. Hel en hemel zijn twee tegengestelde dingen.
9. Je pet rafelt aan alle kanten.
10. Toen hij haar na liep, rende ze weg.

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van NAƒ.15,- van Augustinus Boekhandel.
Succes!
De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van 26 augustus 1983 worden bekend gemaakt.
Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór 25 augustus 1983 opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - de heer H.Linkels, P.O.Box 122, Bonaire.
Duidelijk op de enveloppe vermelden:
KINDERPUZZEL.

Nos mes ta traha

E siman aki nos ta ban traha un puzel pa un mucha chikítu.
Bo mester di triplèks, un figürzag i fèrf pa bo fèrfe. Si bo ke bo por lague kolor di palu. Es ora ei bo ta fèrnisele.
Pinta promé e bestia òf e figura ku bo ke bai zag riba pida papel òf karton.
Despues bo ta trèk e over riba palu.
Kaba bo ta zag e puzel. Bo mes tin ku wak kon bo ta komparti e puzel saka afo.
Bo ta bolbe pinta e figura riba palu.
E bia aki bo no ta zag e.
Pero bo ta lague hinté. Traha un blòki ku un gluef den dje pa pia.
Bo ta hinka esun hinté den e pia.
Anto bo por puzel esun lòs pone su dilanti.
Eksito!

Kasamentu di Koma Kakalaka

MAI, TUR MI amiganan a kasa! Mi tambe ke kasa! Kiko mi tin ku hasi?

E mama di: Wèl mi yu, baña, bisti bo paña i bai sinta den bentana bo wak ken por pasa i gustabu.

Kakalaka a baña, puiru i bisti a la pompa i sinta den bentana wak un kasadó.

A pasa un toro grandi i gordo i e di: Bu bu! Esta un dams bunita!

Pero Kakalaka di: Ai no! Bo ta muchu grandi. Mi tin miedu di bo!

A pasa un chubatu i e di: Esta un dams spòrt!

Bè—Bè!

Pero Kakalaka di: Ai no! Bo ta muchu mahoso!

Kompa Kacho tambe a pasa i ora el a mira Lakalaka e di: Ais!

Bo ke kasa ku mi?

Pero Kakalaka di: Mi no gustabu! Bo ta grandi i burusí.

Kakalaka su mama ku ta den su kas sinta ta tende kon tur kos ta bai a yama su yu i e di: Ma mi yu di mi kurason, asina lo bo no por haña ningun kasadó. Tur bo ta haña mahoso!

Kakalaka yu, a hari tur kohibi i e di: Pero mai, mi ke un yònkuman spòrt i lif pa mi kasa ku ne.

Mai di: Wèl, pone un tiki kolonia tras di bo orea i bai sinta bo purba un tiki mas.

Yu Kakalaka a pone no un tiki pero hopi kolonia riba henter su kurpa i el a bai sinta un bia mas den su bentana. Ken ku a pasa awor ta Kompa Gai. Kompa Gai a dal un kokoyoko hopi duru i e di: Esaki ta un dams dushi pa weta i tambe pa kome. Mi por drenta?

Kakalaka a kore un kareda te den kamber bai skonde pasobra e di: E yònkuman aki ta spantami. Ku ne si mi no ke kasa.

Ora Kompa Gai a bai i Kakalaka a bolbe tuma su puesto na bentana ken ku e ke mira bini ta un raton stout asina. E raton di:

Pi-pi! Mi ke kasa! Mi ke kasa ku bo, mi dams!

Aj mesora Kakalaka a drenta ku e raton.

Mama ku tata Kakalaka ku tambe a gusta e raton a kumisa prepara tur kos pa kasamentu. Kuminda a bai stóf na gran eskala i Kompa Raton ku nunka di su bida no a mira tantu kuminda asina tabata blo bula di un kaminda pa otro pe wak i purba.

Pero ora el a sinti holo di e sòpi.... ela tolondrá. El a kue un stul subi ariba, hisa tapadera dje wea i hinka un kuchara aden pe purba. Pero pa su mala suèrte e stul a slep bai patras i Kompa Raton a pèrdè su balansa i kai den e wea di sòpi.

Kakalaka dams bon bistí ta prònk den e bishitantenan.

Pero esta un problema...no por haña su kasado ningun kaminda.

Buskamentu! Yamamentu!

Ta te ora e kòki a bai habri wea el a topa ku e kurpa ya sin bida di Kompa Raton. Kasamentu a para! Awor ta morto tin!

Un dia ku a kumisa asina kontentu a kaba asina fèrdrit.

Kakalaka yu a dera su bruidegòm i a hasi un huramentu ku lo e no kasa nunka mas!

Van mening veranderd

NEW YORK — Dr. Henry Kissinger zegt dat hij geirriteerd was toen kranten in 1971 de Pentagon Papers publiceerden maar dat hij nu vindt dat ze het met recht deden. In het augustusnummer van het tijdschrift "American Heritage" zegt Kissinger dat hij "bij ampele overweging" instemt met de publikatie van het rapport, dat de voormalige ambtenaar van het ministerie van Defensie Daniel Ellsberg liet uitlekken naar de pers. "Indertijd was ik bijzonder boos", aldus Kissinger over de diefstal en openbaarmaking van de geschiedenis van Amerika's betrokkenheid in Vietnam. De Amerikaanse regering probeerde zonder succes publikatie door de rechter te laten verbieden. Dr. Kissinger, die veiligheidsadviseur van president Nixon was toen de Pentagon Papers het licht zagen, zei dat openbaarmaking hem indertijd een bedreiging toescheen van de uitermate belangrijke en delicate onderhandelingen waarin men gewikkeld was.

Nauwelijks was Kissingers benoeming bekend, of de cartoonisten togen druk aan het werk. Hierbij enkele van deze producten, links en rechts opgepikt

Nieuwe rol voor ex-minister

Kissinger als PR-man voor president Reagan

"ER ZIJN EEN PAAR mensen van wie ik een nog lagere dunk heb dan van Henry Kissinger; op dit moment kan ik me niet herinneren wie dat zijn". Harde kritiek van de Republikeinse senator Jesse Helms op de benoeming van dr. Henry Kissinger (60) tot voorzitter van een onpartijdige studieclub, die president Reagan geregeld van advies moet dienen over Midden-Amerika. Zo begon een beschouwing in de Haagsche Courant.

Dat is wel eens anders geweest. Het voetstuk dat 'dear Henry' ten tijde van het presidentschap van Gerald Ford zorgvuldig voor zichzelf had gemetseld, is de afgelopen jaren grondig gesloopt. De 'president van de wereld', de briljante politicus, heeft, zo bleek uit een aantal recente onthullingen, tijdens zijn ambtsperiode een paar lelijke steken laten vallen.

De man die de hemel werd ingeprezen vanwege zijn aandeel in détente met Moskou, de man die de 'opening' naar Peking maakte, de man die met zijn legendarische pendeldiplomatie een begin maakte met de toenadering tussen Israël en Egypte, diezelfde man bleek op vage gronden Noord-Vietnam en burgerdoelen in Cambodja te hebben laten bombarderen. De journalist Seymour Hersh, veel aanzien genietend vanwege zijn onthulling van de massamoord in My Lai (Vietnam), publiceerde bovendien dat Kissinger tijdens de race om het presidentschap in '68, in zijn tomeloze ambitie om minister te worden, vertrouwelijk materiaal toespeelde aan zowel het Republikeinse als het Democratische kamp.

LEUGENS

Kissinger noemde alle onthullingen vuile leugens en liet zich er niet van weerhouden gewoon door te gaan met het reizen over de wereld en te spreken met leiders van aanzien. Het imago dat Kissinger tijdens zijn ambtsperiode onder Nixon en Ford had opgebouwd, kon wel tegen een stootje. Over elk spanningsveld, variërend van de economische malaise met betrekking tot de derde wereld tot aan het conflict over de Falkland-eilanden, kwam Kissinger met zijn licht-Duitse accent en aparte bariton even vertellen hoe dat precies in elkaar zat. Niet voor niets natuurlijk, 'dear Henry' laat zich voor zijn commentaren en adviezen vorstelijk betalen. Een toespraakje tijdens het ontbijt komt de consument op zo'n 20.000 gulden te staan. Wie tijdens het diner wel eens wil horen hoe de oud Harvard-professor over bijvoorbeeld de spanningen binnen de NAVO denkt, moet al gauw zo'n slordige 50.000 gulden neertellen.

Reagan verwacht veel van een betere pr-campagne in Washington. Steun uit de hoek van het Congres heeft hij hard nodig, sinds steeds meer Amerikanen bevreesd raken voor een tweede Vietnam en het Congres steeds moeizamer akkoord gaat met steun aan El Salvador en aan de rebellen, die de regering uit Managua willen verdrijven. De gang van zaken rond de MX heeft immers aangetoond dat het Congres veel pikt, als het maar op de juiste manier wordt benaderd.

STEUN

Met Henry Kissinger aan het roer heeft Reagan in ieder geval een adviseur die de 'ins en outs' van het politieke circuit kent. Kissinger lijkt de man van formaat, die Reagan nodig heeft om de vereiste steun te verwerven voor de filosofie dat meer wapens en adviseurs vrede in Midden-Amerika zullen brengen. Uit een onlangs in de VS gehouden enquête is gebleken dat ongeveer de helft van alle Amerikanen niet weet wie Reagan in Midden-Amerika nu precies steunt: de regering in Nicaragua of de rebellen die de Sandinisten bestrijden; de regering in El Salvador of het verzet. De laatste pogingen om het beleid jegens Midden-Amerika te verduidelijken en het Congres te paaien, dateren uit juni van dit jaar.

Toen werden onderminister voor Amerikaanse zaken Thomas Enders en ambassadeur Deane Hinton in San Salvador vervangen door diplomaten, die duidelijker op de lijn van Reagan zitten: in Midden-Amerika zal het communisme via Nicaragua, El Salvador, Honduras, Guatemala en Mexico de nationale veiligheid van de VS zelf aantasten, tenzij de VS dat met hand en tand voorkomt.

[illegible]

Enders en Hinton gingen volgens Reagans veiligheidsadviseur Clark en VN-ambassadeur Kirkpatrick te 'genuanceerd' denken over Midden-Amerika. Enders werd verweten niet voldoende te doen om de militaire hulp door het Congres te krijgen. Enders' opvolger Langhorne Motley staat juist bekend om zijn goede contacten met het Congres.

De meeste landen in de regio zullen blij zijn met Kissinger, hoewel het zeker lijkt dat hij in Nicaragua niet met open armen zal worden ontvangen. "Wij willen geen tweede Chili worden", hebben de Sandinistische leiders bij herhaling gezegd. Daarmee doelend op de val van de linkse president Allende in 1973 door toedoen van rechtse krachten die de VS steunden. Hoewel hij het steevast ontkent, wordt Kissinger ervan beschuldigd de stuwende kracht te zijn geweest achter deze coup.

Na de verkiezing van de Democraat Carter tot president moest Kissinger zich mokkend neerleggen bij het feit dat er de eerstkomende vier jaar niet veel meer inzat dan het verstrekken van duurbetaalde adviezen en het invullen van lucratieve bijbaantjes.

VERRASSING

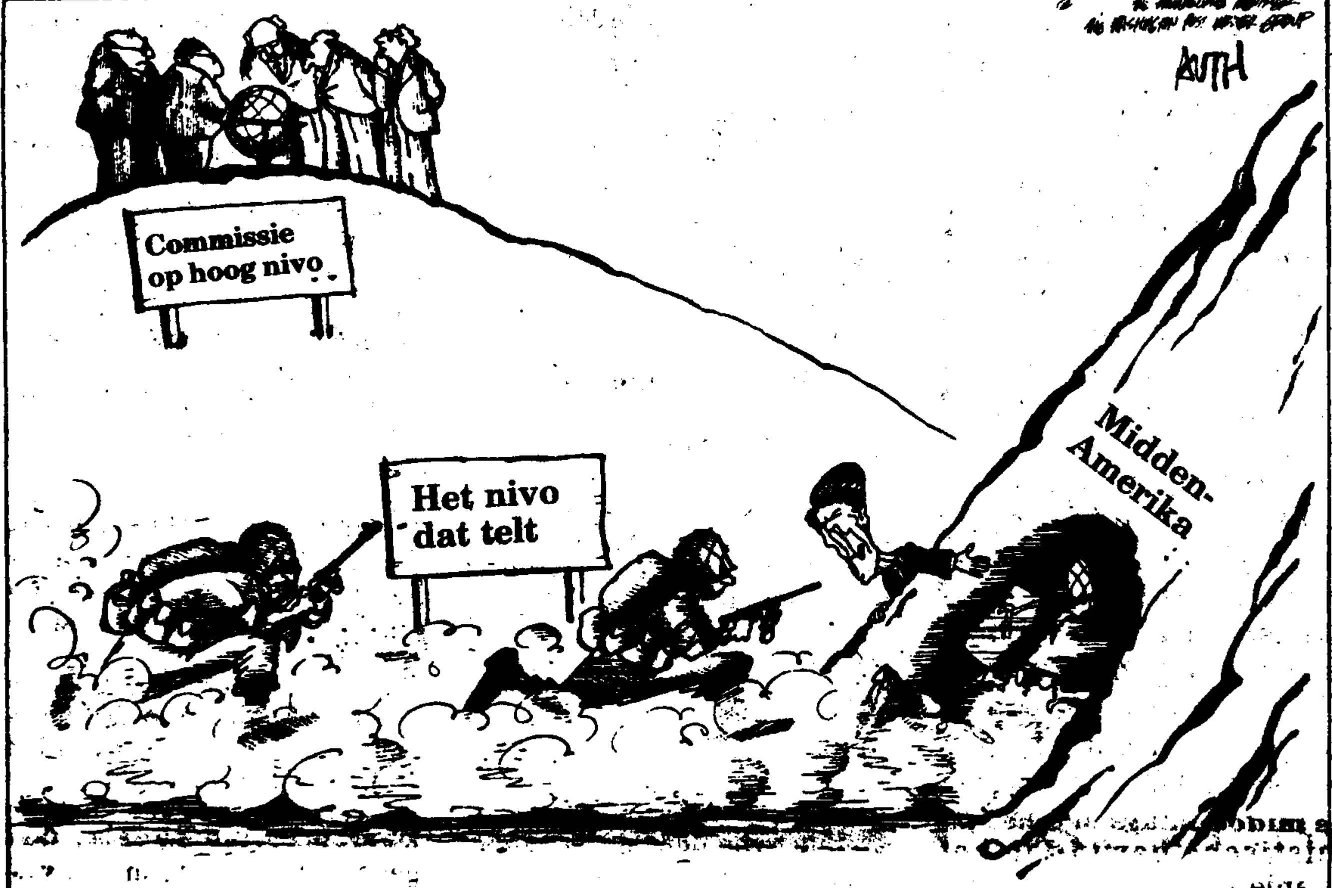
Dat de keuze van president Reagan echter viel op Alexander Haig als minister van Buitenlandse zaken heeft menigeen verrast. "Ik heb en had geen enkele ambitie om minister te worden in de regering Reagan", zei Kissinger nauwelijks verstaanbaar vanwege het geknars van zijn tanden.

[illegible]

Haig echter kreeg Kissinger langzaam aan weer wat greep op de buitenlandse politiek van het Witte Huis. Glimlachend noteert Henry wekelijks zijn afspraakje met de huidige minister van Buitenlandse zaken George Shultz in zijn agenda. Shultz, om den drommel geen persoonlijkheid die met een luchtig gebaar aan de kant kan worden geschoven, li kt veel prijs te stellen op zijn onderonsjes met Kissinger. Kissinger wordt ook beschouwd als de architect van het vredesplan dat Reagan voor het Midden-Oosten heeft gelanceerd.

Opvallend is juist dat Midden- en Latijns-Amerika nooit zo de belangstelling van Kissinger hebben gehad. Kissinger dacht in grote lijnen, in machtsblokken. De driehoek Washington-Moskou-Peking, daar ging het allemaal om. Wat in El Salvador gebeurt, is minder erg dan wat de Polen overkomt, zei hij vorig jaar in een vraaggesprek met Der Spiegel.

In recentere uitlatingen in de Amerikaanse pers heeft de oud-minister al de twijfel weggenomen, die hij voordien over de belangrijkheid van Midden-Amerika had gezaaid. Hij liet doorschemeren dat hij vond dat er in het gebied echt 'communistisch gevaar' bestond. Tot zover een beschouwing van Art van Iperen en Rene van Zanten in de Haagsche Courant.

Ongelukkig Libanon

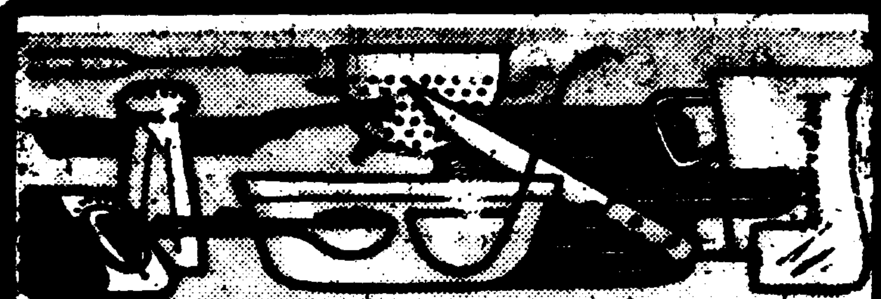
TIEN MAANDEN na de installatie van Amin Gemayel tot president van Libanon, staat het ongelukkige land opnieuw aan de rand van een burgeroorlog. In wezen is er niets veranderd, laat staan verbeterd sinds de Israelische invasie van ruim een jaar geleden, die eindigde met een gedeeltelijke terugtrekking van de PLO uit Libanon. De clans van de verschillende Libanese leiders bestrijden elkaar al lang niet meer te vuur en te zwaard zoals in het Europa van de late Middeleeuwen, maar met moderne wapens met alle verschrikkingen van dien. Bovendien heeft het gedeeltelijk wegtrekken van de PLO voornamelijk geleid tot een vacuum, dat met gretigheid door Syrië is opgevuld. Met gretigheid, want de Syriërs koesteren van oudsher de gedachte aan een Groot-Syrië dat Libanon [illegible] president, Amin Gemayel, op dit moment niets beters weet te suggereren dan een volksstemming onder toezicht van de Verenigde Naties. Gemayel reageert daarmee op de uitdaging van zijn tegenstander Walid Jumblatt, de leider der Druzen, die acht procent van de bevolking uitmaken. Jumblatt vraagt aandacht voor de situatie van de bevolkingsgroep die hij leidt en daagt met zijn nieuwe oppositie Amins regering uit.

Het is ook typerend dat Jumblatt min of meer onder auspiciën van Syrië handelt, want zijn vader is in 1977 door Syriërs vermoord omdat hij zich te onafhankelijk van het regime in Damascus had opgesteld. Jumblatt junior heeft die les goed begrepen en zoekt zelf aansluiting bij het Syrië van president Assad.

In feite is er met de installatie van Gemayel tot president geen sprake van geweest dat er een nieuw Libanon kon worden opgebouwd. Het bloedvergieten binnen de Libanese gemeenschap is doorgegaan. Falangistische christenen, Sjiieten en Druzen staan elkaar letterlijk naar het leven en het lijkt alweer zo lang geleden dat de 17 religieuze gemeenschappen van het land naast elkaar leefden in een zorgvuldig gehandhaafd evenwicht. Wellicht hebben sommigen die illusie gekoesterd dat er sprake zou kunnen zijn van een nieuw evenwicht met een dominante positie van Gemayels Falange, toen het er vorig jaar op leek dat de gevolgen van de Israelische invasie het land naar adem deden snakken. Maar niets is minder het geval geweest. Gemayel heeft niets wezenlijks kunnen bijdragen aan het herstel van de nationale eenheid en nu Israel vastbesloten is zijn troepen verder terug te trekken, dreigt de chaos alleen maar groter te worden.

Dat is des te ernstiger, omdat de situatie in Libanon nu eenmaal een uitstraling heeft naar de regio als geheel. Onder de huidige omstandigheden lijkt dan ook elk Amerikaans pogen om de buitenlandse troepen uit Libanon te krijgen, tot mislukken gedoemd. Want de Syriërs — en om hen gaat het — die de situatie minstens zo goed kennen als de Amerikaanse diplomatie, zullen zich in hun afwijzing van de Amerikaanse initiatieven alleen maar gesterkt voelen door de ontwikkelingen in het ongelukkige Libanon zelf.

Het bovenstaande commentaar verscheen in NRC/Handelsblad.

Boyo di batata

Reseta di Bunchi Römer

Fòrnu: 350
Tempu: 45 minüt

Mester di:

A. 1 1/2 kup di suku
2 kup di batata machiká
1 kup di manteka òf margarine
1 kucharita di kané
1/2 kucharita di salu
1/4 kucharita di fuli (mace)
1/4 kucharita di krûnagel
1/4 kucharita di òlspais

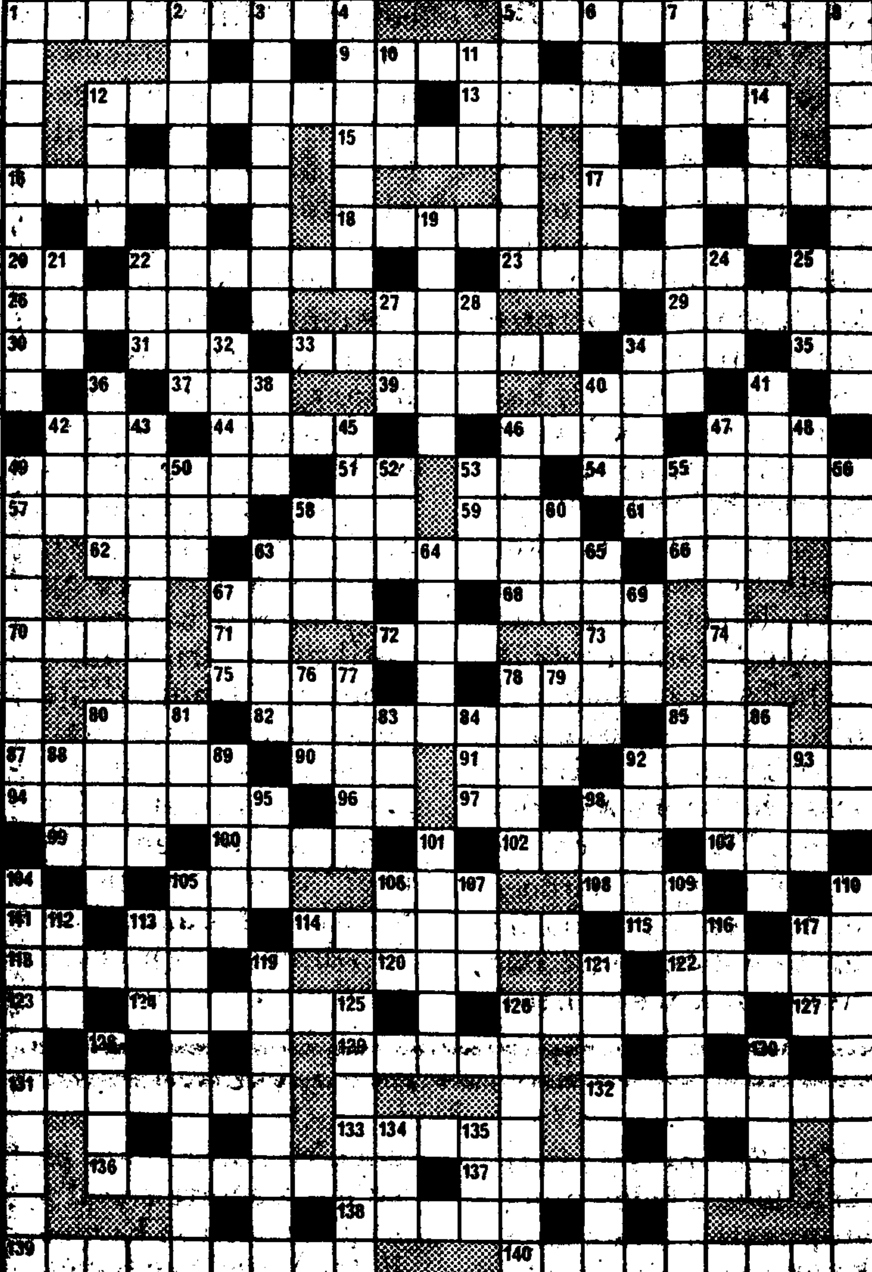
B. 4 webu
1 kucharita di baking powder
1 kucharita di baking soda
1 1/2 kup di kalmèki òf lechi zür*)
1 kucharita di vainilla
1 1/4 kup di hariña di pan
1/2 kup di rasenchi
1/4 kup di nechi garnà òf
1/4 kup di koko raspá

Moda di prepará:

1. Meskla e ingredientenan nombrá bou di A. bon ku otro.
2. Brua e webunan ún pa ún den e meskla i bati'é bon.
3. Agregá e vainilla seka e kalmèki òf e lechi zür.
4. Brua e baking powder i baking soda den e hariña i agregá esaki pa bûrt ku e kalmèki seka e meskla di batata. Batí e meskla aki bon.
5. Pòr ultimo ta brua e rasenchi i e nechi (òf koko raspá) den e mansa.
6. Hòrna e boyo den un forma huntá durante e tempu indiká. Prek e boyo pa sa si e ta klá. Lag'é fria bon (tapá), promé ku kòrt'é na blòki. Ward'é den frizidèr.

*)Ta traha lechi zür, mesklando lechi dushi ku 1 1/2 kuchara di binager òf ku djus di un lamunchi. Laga e meskla aki para mas o menos 5 minüt promé ku us'é.

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. herhaling; 5. het nogmaals-doen; 9. communicatiemiddel; 12. zonder arbeid; 13. orgaan dat door een reflex in werking wordt gesteld; 15. interval; 16. muziekinstrument; 17. bedelmonnik; 18. afgelopen; 22. olifant-oppasser; 23. rangtelwoord; 25. pers. vnm.; 26. berggeest; 27. enzovoorts; 29. genezer; 30. water in Friesland; 31. Europeaan; 33. werkkamer; 34. gemeen; 35. onmeetbaar getal; 37. open plek i.e. bos; 39. kreet; 40. gesloten; 42. wiel; 44. lusthof; 46. kist v. open latwerk; 47. mannetjesbij; 49. bep. ritmisch gezang; 51. dieregeluid; 53. achter; 54. strijkstok; 57. bep. dichter; 58. gehoororgaan; 59. familielid; 61. Moh. rechtsgeleerde; 62. gravure; 63. niet verlegen; 66. vogel; 67. houding; 68. strook; 70. telwoord; 71. rijksgrens; 72. opening; 73. vogellëg; 74. bijb. figuur; 75. Europ. hoofdstad; 78. aftreksel van mout; 80. ongeveer; 82. kalkachtige aanslag op tanden; 85. slaapplaats; 87. Europ. hoofdstad; 90. deel v.h. jaar; 91. afstammelingen; 92. bep. verfstof; 94. heuvel (Lat.) 96. bep. geloof; 97. eerwaarde heer; 98. toneeldanser; 99. feestelijke aangerichte tafel; 100. evenredig deel (Lat.); 102. uniek; 103. edel (samentrekking); 105. grote bijl; 106. muzieknoot; 108. hoge berg; 111. in orde; 113. vogel; 114. belasting op tv toestel; 115. ieder; 117. Egypt. zonnegod; 118. helling, glooiing; 120. trechter van netwerk; 122. vertrouwd; 123. heilige; 124. trouwhartig en opgeruimd; 126. ei-gerecht; 127. en dergelijke; 129. ettergezwel; 131. boomvrucht; 132. bep. Z. Amerikaans landschap; 133. verlies (Fr.); 136. onrust, spanning; 137. werkman; 138. girafachtige herkauwer; 139. ouderwetse maalinrichting; 140. ongewoon.

VERTICAAL: 1. deel v.d. hand; 2. wederom komen op de plaats vanwaar men vertrokken is; 3. tele-objektief; 4. geheel der gevoelens v. zinnelijke liefde; 5. hoeve, boerderij; 6. insnijdingen in de baard v.e. sleutel; 7. tegeningenomenheid; 8. hoffelijkheid; 10. Noorse god; 11. een weinig; 12. deel v.e. molen; 14. snelheidswedstrijd; 21. een zekere; 22. herkauwer; 24. lidwoord; 25. klap; 27. nauw; 28. halskraag; 32. kartonnen houder v.eieren; 34 zinspreuk; 36. maas i.e. netwerk; 38. jongere broer of zuster; 40. buidel; 41. hijswerktuig; 42. opschudding; 43. titel; 45. v. smart versteende moeder (Gr. myth.); 46. zeerover; 47. lekkernij; 48. vertragingstoestel; 49. hoop mest; 50. wondvocht; 52. oppervlakte maat; 53. bijbels figuur; 55. mannelijk dier; 56. vagebond; 58. gewicht; 60. Noorse god; 63. opbrengst; 64. mal; 65. boerenmeid; 67. vóór; 69. kern; 76. jong dier; 77. bezwarende lasten (Lat.); 78. grasland; 79. ijzerhoudende grond; 80. onenigheid; 81. ingewand v. haring; 83. gezet, zwaar; 84. kever; 85. bekeuring; 86. leefregel; 88. bejaard; 89. nors, knorrig persoon; 92. vr. munt; 93. cijfer; 95. schutsluis; 98. projectieplaatje; 101. alc. drank; 104. vogel; 105. de toehoorders; 106 sneeuwschaats; 107. Ned. rivier; 109. iemand die een kind v.e. ander als de zijne heeft aangenomen; 110. duin; 112. huisdier; 113. niet fris ruikend; 116. hechtmiddel; 117. herkauwer; 119. beestachtig; 121. slijpsteen; 125. licht-versiering; 126. herberg (Ital.); 128. Frans eiland; 130. gezichtsbeharing; 134. eikeschors; 135. kraan.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNAAR van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. 5 augustus 1983:

Gilbert S. Faulborn
Herst 47-B
Curaçao

Hij kan langs komen bij de redaktie van de Amigoe Curaçao om zijn prijs (f.25,-) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór 19 augustus 1983 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór 18 augustus 1983 in te dienen bij: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.Box 122 en op St. Maarten - Vance James.
Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

M.HOBBEZAK.KNIESOOR.O
ED.OER.OLM.GIN.MOK.RN
NOM.KOKET.V.BERAK.LES
OLIN.KOT.CIS.BIK.EUXE
R.SOS.LICHTPUNT.NUT.O
AKELIG.G.AAIS.LASTER
NOR.RAK.ZOMER.BIG.EPE
DREVEL.L.SIR.DI.GALLON
UT.E.MOUT.N.EEGA.O.SS
M.ARE.SCHERMES.BEO.T
.START.[illegible].KOMMA.
B.ENG.AANELDING.SPA.S
RE.D.AREA.A.LIRE.I.EI
OPPASSER.ENK.SARCASME
NIP.PEN.BIDET.PER.ABT
.G.MOF.MISDRYF.NEE.L.
ARE.OSS.TERER.KIM.REE
TAXERING.ROL.ZWEEPREK
AM.X.SIER.S.GEIT.O.ME
P.ETS.TWISTZIEK.ERN.R
.SERYE.AA.[illegible].LETTER.
D.DEK.MANMOEDIG.RUS.G
EG.E.AAGT.M.BELT.D.OE
GAMMEL.D.FAT.R.BENDER
RAI.OOK.EBBOR.BED.HUI
ARNHEM.MAMA.U.FEMALE
D.DOL.PERMISSIE.KEG.F
ADER.BOX.BET.NIK.TELE
TOR.KEFIR.G.OKSEL.EEL
IK.IER.CIE.ADE.UUR.BY
E.FRAMBOOS.HELPSTER.K

VERENIGDE NATIES — De kwestie van de onafhankelijkheid van Puerto Rico komt weer voor het platform van de wereld nu het Dekolonisatiecomite van de VN weer met zijn werkzaamheden is begonnen. Dit comite nam verleden jaar een resolutie aan waarin het recht op zelfbeschikking voor de Portorikaanse bevolking wordt erkend. Men verwacht dat er weer heftig gedebatteerd zal worden over deze kwestie.

Problemen met Singalezen dateren uit koloniale tijd

Ideaal van Tamils voor eigen staat hersenschim

INDIRA GHANDI
Tamil-staat hersenschim...

TERWIJL HET etnische geweld in Sri Lanka is beteugeld, is er nog weinig uitzicht op een echte regeling van de problemen tussen de benarde Tamil-minderheid en de Sinhalese meerderheid. Vele Tamils zien alleen nog uitkomst in "Eelam", ofwel een soevereine Tamilstaat die in Noord-Sri Lanka het licht zou moeten zien. Maar zoiets is volstrekt ondenkbaar voor de Sinhalezen die het regime van president Junius Jayewardene en zijn regerende Verenigde Nationale Partij (UNP) dragen. Zo begint Ferry Versteeg een beschouwing in NRC-Handelsblad.

De problemen tussen de oorspronkelijk uit Zuid-India afkomstige hindoeïstische Tamils en de merendeels islamitische Sinhalezen dateren uit de koloniale tijd en vertonen een tamelijk klassiek patroon. De minderheid van de Tamils werd door de Britse imperialisten op vele terreinen voorgetrokken, een procedure die natuurlijk voordelen biedt, als men een meerderheid — in dit geval de Sinhalezen die zeventig procent van de bevolking uitmaken — in het koloniale gareel wil houden.

Na de onafhankelijkheid van het toenmalige Ceylon in 1948 en het aan de macht komen van de Sinhalese meerderheid volgde een voorspelbare reactie: De Tamils verloren geleidelijk hun bevoorrechte posities en hun voorsprong op terreinen als onderwijs en beroepsmogelijkheden veranderde niet zelden in een achterstand.

VERVREEMDING

Het ressentiment in Tamilkringen groeide en hun vervreemding van de heersende Sinhalese burocraten in de hoofdstad Colombo nam evenredig toe met hun streven naar autonomie dat zou moeten uitmonden in een eigen staat Eelam.

Ironisch genoeg nam de laatste jaren het Tamil-verzet steeds militanter vormen aan onder het regime van president Jayewardene die volgens ingewijden meer deed om de Tamils in de natie te integreren dan al zijn voorgangers samen.

Hij probeerde de roep om Eelam te neutraliseren met de lancering van een plan voor meer lokale autonomie via ontwikkelingsraden op districtsniveau. Maar zelfs gematigde Tamils zijn nu van oordeel dat dit plan door de toegenomen polarisatie kansloos is geworden.

Een geweldadige mijlpaal vormden de verkiezingen van mei 1981. Toen vermoordden Tamil-militanten in de noordelijke stad Jaffna drie politie-mannen en een kandidaat van de regerende UNP. Het leger reageerde op hardhandige wijze. Het hoofdkwartier van het Verenigde Bevrijdingsfront van de Tamil (Tulf) in de stad, de openbare bibliotheek, de redactie van de enige krant en tientallen huizen en winkels van Tamils werden door Sinhalese militairen in brand gestoken.

Deze brute en willekeurige bestrijding van het Tamil-separatisme werkte averechts en intensiveerde slechts de haatgevoelens tussen beide bevolkingsgroepen.

Tulf-leider Amirthaling, die geldt als gematigd, liet weten: "Het is de hoogste tijd dat de regering haar beleid herziet om het Tamil-volk onder de knoet te houden met een bezettingsleger dat zich niet beter gedraagt dan het Amerikaanse leger in Vietnam. Een politieke oplossing is nu dringend geboden".

VERKIEZINGEN

Later werd de staat van beleg in de merendeels door Tamils bewoonde noordelijke districten afgekondigd en kregen leger en politie de bevoegdheden verdachten zonder vorm van proces vast te houden.

De lokale verkiezingen van 18 mei jongstleden zorgden voor een verdere verhitting van de gemoederen. Jeugdige Tamil-militanten probeerden met geweld en intimidatie de gang naar de stembus te verhinderen. Hoewel het Tulf zich uitsprak vóór de verkiezingen omdat anders de regerende UNP ook in het noorden de macht zou overnemen, bracht nauwelijks tien procent van het electoraat z'n stem uit, in grote meerderheid op het Tulf. Toen waren er al drie UNP-kandidaten in het noorden vermoord, het ergste geweld volgde kort na sluiting van de stembureaus. Toen vielen achttien Tamil-terroristen een stemlokaal in Jaffna aan om de stembus te veroveren. Een soldaat werd gedood, een andere en twee politiemannen raakten gewond.

Het leger reageerde volgens verwachting met de fijnzinnigheid van een bulldozer.

Binnen anderhalf uur rukten zeshonderd militairen, sommigen nog in burger, met vrachtwagens de stad binnen en trokken plunderend door de straten. Zeker zeventig huizen van Tamils werden door de "handhavers van de orde" in brand gestoken. Inderhaast vanuit Colombo toegesnelde top-officieren wisten de militairen weer uit de stad te dirigeren maar er werd geen enkele straf uitgedeeld.

AFRANSELING

In de weken die volgden pakten politie en militairen — geconfronteerd met een goeddeels onzichtbare vijand — willekeurig Tamil-mannen op van de straat die vervolgens werden afgeranseld. Zeventig verdachten werden vastgehouden en naar wordt gevreesd kwamen velen van hen om bij de moordpartijen in twee gevangenissen op gedetineerde Tamil-militanten. Kenmerkend voor de atmosfeer: Ooggetuigen meldden onlangs hoe Sinhalese politieagenten op de terugtocht van het noordelijke Jaffna naar Colombo vanuit een rijdende trein willekeurige Tamil-voorbijgangers met stenen bekogelden en passagiers molesteerden.

Deze vicieuze cirkel van geweld, van terrorisme gevolgd door brute wraakacties van leger en politie, en een verder verval van wet en orde in de noordelijke districten culmineerde afgelopen zaterdag in de moord op dertien militairen en de daarop volgende massale wraakacties tegen Tamils op vele plaatsen in Sri Lanka.

DILEMMA

Inmiddels staat president Jayewardene voor een moeilijk dilemma. Een voortdurende harde repressie van het Tamil-verzet zal hem zonder twijfel in dank worden afgenomen door de haatdragende Sinhalese meerderheid. Maar dat zou Sri Lanka in een internationaal isolement drukken, de lucratieve toeristenindustrie om zeep helpen, de roep in India om interventie op het eiland versterken, en vrijwel zeker geen einde maken aan het verzet van de Tamils.

Anderzijds is een onafhankelijke Tamil-staat Eelam een hersenschim en ook de Indiase premier Gandhi, die over zo'n vijftig miljoen Tamil-onderdanen resideert, bevestigde dit. Daarom lijkt een reorganisatie van de centralistische eenheidsstaat Sri Lanka langs meer federale lijnen de meest logische oplossing.

Logica is echter ver te zoeken op Sri Lanka waar president Jayewardene al eerdere voorstellen tot vergrote autonomie zag afketsen op het radicalisme van de Tamils en waar de Sinhalese bereidheid tot compromis tot een minimum is verschrompeld. Tot zover Ferry Versteeg in NRC/Handelsblad.

Filmer met de dood steeds voor ogen

Bunuel: pessimistisch, maar niet verbitterd

MET HET HEENGAAN van Luis Bunuel, die op 83-jarige leeftijd in Mexico is overleden, verliest de wereld een groot filmregisseur, een maker van films met een sombere ironie, die zelf zei dat tijdens zijn werk "de dood steeds door mijn geest speelt". In veel van zijn films viel hij de rooms-katholieke kerk, de dubbele moraal van de middenklasse en het fascistische bewind in het Spanje van Franco aan. Bunuel was een filmpionier, die begon in de tijd van de stomme film. Hij heeft in totaal 32 films gemaakt. Zijn werken zijn vaak wreed, maar ook doorspekt met humor.

Luis Bunuel werd op 22 februari 1900 geboren in het Spaanse Calanda, in de provincie Teruel, waar zijn ouders veel bezittingen hadden. Hij kreeg tot zijn vijftiende onderwijs van de Jezuieten en verloor zijn geloof. "Ik ben atheist, dank zij God", zo zei hij zelf eens.

Hij toog naar Madrid om er, op aandringen van zijn vader, voor ingenieur te studeren. Zijn studieresultaten waren niet al te best, maar zijn verblijf in Madrid heeft wel invloed gehad op de rest van zijn leven. Hij leerde er veel jonge kunstenaars kennen, onder wie de surrealistische schilder Salvador Dali en de dichter Federico Garcia Lorca.

In 1925 gaat hij naar Parijs, waar hij assistent wordt van de Franse regisseur Jean Epstein. Zijn eerste eigen film was "Un chien Andalou" (1928), een verfilming van gedichten en andere werken van eigen hand. Hij maakte deze film, een surrealistisch manifest, samen met Dali en zei er later van dat hij "alle deuren naar het irrationele opent". De film is een montage van fascinerende schokkende beelden: een scheermesje komt groot in beeld en snijdt in een oog.

Twee jaar later zorgde zijn tweede film "Age d'Or", verheerlijking van dwaze liefde, in Parijs voor veel opschudding. Na een felle campagne in de rechtse pers wordt de film in Frankrijk wegens blasfemie verboden. "Age d'Or" was een van de eerste Europese films met geluidsband. Na een reis door de Verenigde Staten keert Bunuel terug naar Spanje, waar hij "Las Hurdas" opneemt, een documentaire-achtige film over het leven van Spaanse landarbeiders in een klein dorp. De film viel slecht bij de autoriteiten en werd in Spanje verboden.

Tijdens de Spaanse burgeroorlog stelt Bunuel zich in dienst van de republikeinen. Hij wordt door de regering van het volksfront naar Parijs gezonden om daar de leiding op zich te nemen van de voorlichtingsdienst van de ambassade. Vervolgens gaat hij in opdracht van de regering naar de Verenigde Staten om te helpen bij het maken van een film over de Spaanse burgeroorlog. Hij is in de Verenigde Staten als Franco de burgeroorlog wint, en besluit niet naar Spanje terug te keren.

Het werkklimaat in de Verenigde Staten bevalt hem niet en in 1947 gaat hij voor het eerst naar Mexico, dat zijn tweede vaderland wordt. Na enkele films die weinig opzien baren, maakt hij daar in 1950 "Los Olvidados", door velen als zijn meesterwerk beschouwd. De film geeft een wreed, deprimerend beeld van jonge straatbendes in Mexicostad, die geen mededogen kennen en mensen aanvallen die zwakker zijn dan zij. Voor deze film krijgt hij de regieprijs van Cannes. Eveneens in Mexico neemt Bunuel "Nazarin" (1958) op, een film over een wereldvreemde priester, wiens goede daden steeds uitlopen op catastrofes.

Vanwege het succes van Bunuel besloot de Spaanse regering hem uit te nodigen een film in Spanje op te nemen. Dit werd "Viridiana". De film is een bittere studie van moreel en fysiek verval en Bunuel levert er felle kritiek in op het katholicisme op het Spaanse platteland. Er komt onder meer een groteske parodie op het Laatste Avondmaal in voor. Veel rooms-katholieken waren er des duivels over. En hoewel de film met subsidie van de Spaanse overheid is gemaakt, wordt hij in Spanje verboden.

Er volgt een reeks films, opgenomen in Frankrijk en Mexico, waarin de talenten van Bunuel volledig tot uitdrukking komen. In 1962 scheen hij met "L'Ange exterminateur" op zijn vroege pad van het surrealisme terug te keren. Het is een duistere, indringende fantasie over een groep aristocraten die, bijeen aan het diner, tot de ontdekking komen dat zij gevangenen zijn en het huis niet kunnen verlaten. Evenals sommige van zijn eerste werken werd de film door critici aangevallen vanwege zijn vage betekenis.

Bunuel zegt dat hij nooit meer dan een week aan het monteren van een film heeft besteed. "Ik ben auteur, regisseur en samensteller", zo zei hij. "De feitelijke opnamen leveren geen enkel probleem op: de hele film zit al in mijn hoofd. Ik herhaal nooit passages en maak ook geen extra opnamen voor de zekerheid".

In 1963 verschijnt "Le journal d' une femme de chambre" waarin Jeanne Moreau het koele kamermeisje speelt, dat genadeloos gebruik maakt van de perverse erotiek van de rijken. In 1967 maakt Bunuel "Belle de Jour", met Catharine Deneuve in de hoofdrol. Zij speelt een schijnbaar gelukkig getrouwde vrouw, die zich als hoer verkoopt.

Voor zijn "Le charme discret de la bourgeoisie" krijgt Bunuel in 1973 een Oscar. Zijn laatste twee films zijn "Le fantome de la Liberte" (1974) en "Cet obscur objet du desir", die gaat over de verhouding tussen een oudere zakenman en een jong meisje.

Met het klimmen der jaren werd Bunuel steeds somberder gestemd over het lot van de armen en de tekortkomingen van degenen die hen trachten te regeren. "Ik ben ten aanzien van de toekomst pessimistisch gestemd, maar dat betekent niet dat ik een treurig of verbitterd mens ben. Ik leef en ben gelukkig, maar ik isoleer mezelf van wat de wereld me biedt", zo sprak hij eens.

Na "Cet obscur object de desir" besluit Bunuel zich definitief in Mexico terug te trekken om er, naar hij zei, "rustig en zonder angst op de dood te wachten". In die jaren heeft hij zijn memoires geschreven, die verleden jaar uitkwamen onder de titel "Mon dernier soupir". Hij schreef ze in samenwerking met Jean-Claude Carriere.

Lucifer bij een kruitvat

PRESIDENT REAGAN heeft meegedeeld, dat de grootscheepse militaire oefeningen van drie vlooteenheden en 4000 manschappen voor de oost- en westkust van Midden-Amerika niet bedoeld zijn als voorbereiding voor een militaire interventie. De Amerikaanse president zei, niet te begrijpen waarom dergelijke oefeningen nu zoveel argwaan opwekken; ze werden immers wel vaker gehouden. Vooralsnog zijn dat opmerkingen, waaruit blijkt dat de spreker een grote mate van naïviteit bij zijn gehoor veronderstelt. Voor het oog van de wereld is de uitgebreide operatie niets meer en niets minder dan de nog niet afgestreken lucifer, die vlak bij een open gestoten kruitvat wordt gehouden.

De chargemaatregelen, waartoe de president heeft menen te moeten besluiten, zijn niet alleen aanleiding voor mondiale argwaan: het zwijgen der bondgenoten spreekt ook boekdelen, evenals de vele commentaren in de Amerikaanse pers, die geen enkel begrip voor zijn beleid tonen, en de verdeelde meningen in het Congres. Toch meent president Reagan, te moeten handelen zoals hij nu doet. Met angst en beven vraagt de wereld zich af, wat er zal gebeuren als er een terroristische provocerende actie vanuit Nicaragua of een der andere Midden-Amerikaanse staten wordt uitgevoerd tegen de Amerikaanse vloot of de 4000 man grondtroepen, die geacht worden landingsoefeningen te gaan uitvoeren.

Hoe de president het ook heeft ontkend, de worsteling van de Verenigde Staten met het communisme, zoals die zich nu voordoet in de Midden-Amerikaanse staten, is een traumatisch gevecht, ingegeven door de met Cuba en in Vietnam opgelopen syndromen. Het Amerikaanse beleid ten aanzien van Nicaragua en El Salvador vindt zijn wortels in een fervent anti-communisme, dat zowel met betrekking tot Cuba als Vietnam tot grote frustraties heeft geleid. Vandaar wellicht de huidige, wat gechargeerde reactie van een president die het Amerikaanse volk bij zijn aantreden beloofde, dat de Verenigde Staten de wereld weer zijn gezicht zou tonen.

De Derde-wereldrevoluties, die zich in Nicaragua en El Salvador voltrokken zijn van communistische, in elk geval marxistische snit, is duidelijk. Daar wordt het Cubaanse model nagestreefd, de revolutionairen daar stellen zich ook zeer anti-Amerikaans op. Maar of die revoluties gesouffleerd zijn door Moskou en Cuba, dat vragen de meest kritische Congresleden zich zelfs af. Eerder zou het zo kunnen zijn, dat de leiders van de revoluties, die een typisch Midden-Amerikaans karakter dragen, in de armen van Havana en Moskou gedreven zijn, ook door de min of meer berustende houding van de Verenigde Staten. De VS had al veel eerder op de ontwikkelingen in de betrokken landen kunnen anticiperen. Maar 'uit het zuiden komt geen nieuws' (Henry Kissinger, de voorzitter van de pas benoemde commissie voor Midden-Amerika, toen hij nog minister van Buitenlandse Zaken was) zo heeft men te lang gedacht.

Het lijkt er op, dat president Reagan een beleid voert, dat gebaseerd is op de gedachte, dat 'ze' — vooral Cuba en Nicaragua — een half jaar de tijd krijgen. Niet alleen is de vlootoefening voor een periode van een half jaar voorzien, de commissie-Kissinger heeft ook laten weten, over een half jaar, op 1 februari volgend jaar, met een advies te zullen komen. Het is te hopen, dat de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) een uitweg vindt. Met adviezen van de Contadora-groep (Venezuëla, Colombia en Mexico) moet er een oplossing mogelijk zijn, waarin de beginselen van de Amerikaanse president (versterking van de democratie, economische groei en afwezigheid van buitenlandse troepen) zijn terug te vinden.

De uitbreiding van de communistische invloedssfeer op het Amerikaanse vasteland is een groot probleem voor Amerika en de Westerse wereld. Maar of er genoegzaam getracht is, dit anders op te lossen dan door wapengekletter, kan men zich afvragen. Men mag hopen, dat het 'veiligheidsscherm', dat Amerika nu voor de kusten van Midden-Amerika legt, niet meer zal blijken te zijn dan een stok achter de deur om tot onderhandelingen te komen

Dit commentaar verscheen in de Haagsche Courant.

Strauss na Oostelijke reis:

Oost Europa krijgt Russische raketten

MUENCHEN — De plaatsing van nieuwe Amerikaanse raketten in West-Europa later dit jaar zal waarschijnlijk tot gevolg hebben dat de Sovjet-Unie korte-afstandsraketten opstelt in de DDR en Tsjechoslowakije. Dit is de indruk die de Beierse minister-president Franz-Josef Strauss zegt te hebben opgedaan in de besprekingen die hij heeft gevoerd met de Oostduitse en Tsjechoslowaakse leiders. Strauss sprak in Muenchen op een pers-conferentie na afloop van zijn tiendaagse rondreis langs de DDR, Polen en Tsjechoslowakije.

De leider van de Beierse christen-democraten meent overigens niet dat de stationering van de Amerikaanse raketten de oorlogs-dreiging zal vergroten. „Geen continent in de wereld is zo veilig als Europa", zo zei hij. Tegenover de Oosteuropese gespreks-partners heeft hij beklemtoond dat er „vanaf Duitse bodem nooit een raketten-oorlog zal uitgaan." Met een dergelijke oorlog zou de mensheid een bewuste daad van zelfmoord begaan. En de mogelijkheid van een opmars via land bestaat zijns inziens niet meer tegenwoordig.

Over Polen zei Strauss dat de mensen daar nu moeten gaan samenwerken om de economische problemen te overwinnen. „De Polen moeten weer gaan werken om hun levens-standaard te verbeteren." Naar het oordeel van Strauss is de katholieke kerk als overwinnaar te voorschijn gekomen uit de periode van de staat van beleg, en niet de vrije vakbond Solidariteit of de regering. De opheffing van de staat van beleg noemde de Beierse politicus niet meer dan een stap in de goede richting.

In de DDR werden de eerste pogingen ondernomen om de bevolking uit te leggen waarom partij- en staatsleider Erich Honecker een onderhoud heeft gehad met Strauss, die altijd bekend stond als een aartsvijand van het communistische bewind. De kranten haalden Herbert Mies aan, de leider van de Westduitse communistische partij die zei dat de besprekingen waren ingegeven door de behoefde in Oost- en West-Duitsland om vreedzaam naast elkaar te leven ondanks de verschillende sociale systemen. Volgens Mies behoort Honecker met alle Westduitse partijen te praten, zelfs met de CSU van Strauss, die hij omschreef als aartsconservatief en reactionair.

In zijn eigen partij ondervindt Franz-Josef Strauss dezer dagen meer tegenstand dan hij gewend was. Sommige partij-genoten omschrijven zijn nieuwe koers ten opzichte van het Oostblok als een „wending van 360 graden", waarmee hij de regering in Bonn „links heeft ingehaald".

Rusland: Amerika rekt tijd bij Geneve-overleg

GENEVE — De Sovjet-Unie beschuldigde de Verenigde Staten ervan de vooruitgang in de laatste ronde voor het zomer-reces van het Russisch-Amerikaanse overleg over de strategische bewapening (START) te blokkeren door „tijd te rekken". Dit zei de Russische delegatie-leider Viktor Karpov bij zijn aankomst voor de 5de zitting in de Zwitserse stad Genève.

Karpov had tevens kritiek op het besluit van de VS voort te gaan met de ontwikkeling van de inter-continentale MX-raket en waarschuwde dat de SU zal antwoorden met een tegenwapen. Volgens de Russische onderhandelaar zal de MX-raket geen hefboom kunnen zijn om van Moskou tijdens het START-overleg concessies af te dwingen.

Een simpelweg „nee" was het antwoord van Karpov op de vraag of er gedurende de laatste overleg-ronde vooruitgang was geboekt.

Het voorstel van de VS voorziet in een limiet van 1200 lange-afstands-raketten en 400 strategische bommenwerpers. Het totaal aantal kernkoppen zou met eenderde moeten worden gereduceerd tot 5000 voor elke partij. Het voorstel van de SU stelt een limiet, voor van 1800 draagsystemen (raketten en bommenwerpers) en een maximum van 1080 kernkoppen op Mirv's (raketten met verschillende onafhankelijk bestuurbare atoomkoppen). Het START-overleg dat op 30 juni 1980 is begonnen, zal op 5 oktober worden hervat.

17 di augustus: dia di lucha pa libertat

17 DI OUGUSTUS. Un fecha historiko. Riba e dia aki, 188 aña pasá, un 40 pa 50 katibu di plantashi Kenepa a ninga di bai traha i a eksiguí nan libertat. Den e époka aki, e sistema di sklabitut tabata forma un parti esenshal di e komunidat kolonial den kua un grupo chikitu di shonnan, WIC i su kompinchinan tabata hasi ganashi. Pesei e mandatarionan no por a permití e katibunan bira liber. Libertat pa e katibu lo a nifiká ku WIC i doño di plantashi lo a sufrí un pérdida konsiderabel. Ta bon pa nos ban analisá kiko tabata e situashon di nos pueblo den siglo 18, kiko a pone ku katibunan a lanta i kiko nos por siña di e rebelion aki.

Geheime bijeenkomst in grot op Wacao (illustratie overgenomen uit «Tula» van dr Johan Hartog; foto gemaakt tijdens theaterstuk van dezelfde naam)

Sali for di panchi spaño kai den kandela ulandes

Foi ora hulandesnan a konkista nos isla na 1634, kurso di nos historia a kambia drastikamente. Di un rancho spaño aislá, nos isla a bira un sentro importante di nabegashon, komersio, kontrabanda i pirateria. E rekonkista hulandes di nos islanan tabata konsekuensha di un maneho di WIC, un kompanía ulandes fundá na 1621. Intenshon di WIC tabata pa konkista propiedatnan for di spaño, tantu teritorio komo barkunan kargá ku rikesa. Den poko tempu WIC a transformá Kòrsou den un haf di tránsito pa e komersio entre Oropa i e kontinente oksidental. Despues ku Spaña a rekonosé Hulanda komo un estado independiente na 1648, WIC a konbertí Kòrsou den un sentro di kompra i benta di katibu. Si na aña 1675 WIC tabata importá mas o menos 3500 pa aña, sifranan ta papia di 20.000 katibu na aña 1685.

Den e di dos mitar di siglo 17, poko poko e promé kontingente di sòldá i matros a amplia ku amtenar, komersiante i katibu. Segun hulandesnan ta sigurá nan posishon den Karibe i negoshi di katibu ta floresé, plantashinan a kuminsá plama ront Kòrsou. No ku e meta pa produsí produktu pa eksportá. Pero prinsipalmente pa produsí kuminda pa e miles di katibu di "transito" ku tabata warda pa WIC haña bende pa nan. Pa kumpli ku esaki, un kantidat di katibu afrikano a bin haña Kòrsou komo destino. Segun kálkulo, na aña 1700 tabatin alrededor di 1500 katibu ta biba i traha riba plantashi di West Indische Compagnie riba nos isla.

Struktura sosial den siglo 18

E grupo di kolonisadó ulandes, hudiu sefárdiko i katibu afrikano a bin forma den siglo 18 nos pueblo.

1. **e klase dominante** ku tabata konsistí entre otro di

—Komersiante riku i representantenan di kasnan komersial di Oropa, ku atrobe tbata dividí den esnan prosedente di Hulanda i esnan di otro pais di Oropa Oksidental i mayoria parti tabata protestant i hudiu sefárdiko:

—amtenar haltu den servisio di WIC

—ofisialnan di ehérsito i marina

—kapitan i ofisialnan di barku

—shonnan, doño di plantashi.

Parti di e klase aki tabata biba riba nos isla komo "pasahero" i no tabata keda bastante tempu pa integrá den nos pueblo. Asina ta lanta un distinkshon entre nan i e grupo "krioyo" blanku. Diferenshanan riba asuntunan di maneho gobernamental i komersial, tabata karakterisá e kontradikshonnan i e lucha den e klase dominante.

2. **e klase media** tabata konsití di un meskla hopi variá di

a) *hende blanku* pober manera matros, marinir, sòldá, hòmber di fishi, amtenar di menos rango i komersiante chikí.

b) *mulatu liber*, algun ku propiedat, algun komo hòmber di fishi independiente o denservisio di e klase dominante. Esnan ku propiedat tin be tabata mihó pará ku blankunan pober. Pero distinkshon rasial tabata laga nan funkshoná komo un grupo menospresiá i diskriminá. Mulatunan tabata sumamente dividí pa no menos ku nuebe distinkshon di kolò i status sosial.

c) *neger liber* tabata traha pa shon riba plantashi, komo ku nan no por a haña un tereno propio pa nan mes kultivá. Asina nan a keda mará na i eksplotá pa shon. Tabatin neger liber tambe ta biba na kosta komo piskadó. Pero mayoría tabata biba den suidat komo hòmber di fishi, kohedó di djòp i peon.

3. **e klase di katibu** tabata forma pa e grupo mas grandi di Kòrsou. Tabata distinguí tres tipo di katibu:

a) *katibu di kunuku* ku tabata forma e mayoría. Nan mester a hasi trabou di kunuku. Den tempu di sekura hopi di nan mester a traha den saliña.

b) *katibu di kas* tabatin komo tarea pa sirbi shon den kas i komo tal tabatin sierto privilegio. Shonnan tabatin katibu labadó, strikadó, kòki, yaya i otro, ku mester a para kla pa sirbi shon.

c) *katibu di fishi* tabatin un posishon mei mei di katibu di kunuku i katibu di kas. Shonnan di katibu tabata hür nan tambe ku otro shon pa asina saka mas probecho for di nan.

Tambe tabatin un kantidat konsiderabel di *katibu shimaron* ku a huí for di plantashinan. Nan tabata rondia biba den mondi grandi será, kaminda tabatin lugá pa skonde, manera den kueba. Nan tabata hasi trabou mas kompliká manera konstrukshon di kas grandi di shon. Den kaya di siudat, riba kamindanan di kunuku, den mondi i rònt di fòrti i plantashi tabatin ademas *eks-katibu* bieu o mankaron, sin pariba ni pabou, di kual shonnan a deshasí, dunando nan nan libertat, pa no tabatin mester di kuida nan.

Resistensha di katibu

For di siglo 17 tabatin kaso di lantamentu i resistensha di katibunan. Pero partikularmente den siglo 18, ora e kantidat di plantashi i katibu a stabilisá, resistensha di katibunan a bira hopi formal. Tabatin formanan di resistensha tapá. Por ehèmpel sabotahe, gaña malu, desobediensia i venenamentu. Tabatin maneranan mas bisto tambe. Por ehèmpel suisidio i huimentu. Den siglo 18 e ûltimo, esta huí, tabata tuma formanan alarmante pa shonnan. Rònt Karibe i e kontinente merikano katibu shimaron ku a huí for di nan doño, a lanta komunidatnan liber den mondi grandi. Na Panamá, Kolombia, Sürnam, Brasil, Hamaika i Hispañola, esakinan tabata dje bon organisá ku nan por a resistí atake i asta menasa dominio di shonnan. Katibunan di Kòrsou tambe tabata trata na skapa di sklabitut, dor di huí bai sea den mondi i skonde den kueba o subi laman pa Benezuela. Na 1750 por ehèmpel katibunan di plantashi Hato a trata na gana nan libertat ku un lantamentu. E sistema kruel ku a kastigá esnan ku a sobrebibí, no a spanta e otro katibunan di nos isla. Nan a sigui resistí loke a kulminá den e rebelion di 1795.

Situashon ront di aña 1795

Den e temporada aki tabata reina, pa usa un palabra na moda, un krisis ekonómiko i político riba nos isla. Ekonómiko pasó komersio riba nos isla a baha konsiderablemente. Kousa di esaki tabata ku e guera di independensha merikano a terminá (1762—1783). Tambe e komersio di tránsito a haña un sla duru. Político, paso kontradikshonnan ta lanta entre direktor De Veer i e klase dominante. Notisianan ku katibunan bou di guia di Toussaint L'Ouverture i Rigaud a logra di haña nan libertat na Haiti, ta konmové i afektá e pueblo sklavisá na Korsou. Tambe e hecho ku Fransia a envadí Hulanda na prinsipio di aña 1795, ta pone katibunan kere ku ta direktor De Veer ta tarda pa abolí sklabitut.

Mas abusu

Segun situashon tabata bira mas malu, shonnan tabata eksplotá katibunan mas fuerte pa mantené nan propio nivel di bida. Kontinuamente tabata violá reglanan stipulá pa Rat Kolonial, pa loke ta trata tratu di katibunan. Asina tabata laga katibunan piki palu riba djadumingo, un dia liber. Tambe shonnan tabata obligá katibunan kumpra paña i material seka nan, na preis haltu i deskontando e debe for di nan rantsun di siman. Pa hinka spantu den katibunan, kastigunan tabata bira, partikularmente riba plantashi, mas i mas kruel. Na varios okashon shon tabata parti kastigu pa tur katibu, si un di nan kometé kalke fayo.

Rebelion di katibu di 1795

E rebelion di 1795 a kuminsá na plantashi Kenepa, propiedat di shon Caspar Lodewijk van Uytrecht. E plantashi aki, situá na Banda Bou, tabata un di esnan mas grandi. Tula, un di e lidernan dje rebelion, tabata presenté na e plantashi aki. Huntu ku kuarenta pa sinkuenta katibu di plantashi Kenepa, Tula a pone e promé paso pa un lucha ku a sakudí nos komunidat pa mas ku dos luna. Un lucha kaminda tur e kontradikshonnan di klase, kreá pa kolonialismo hulandes, a yega na un kulminashon i kaminda pa promé be den nos historia e klase eksplotá i oprimí a uni pa trese un kambio fundamental den su situashon. E klase di katibu no a laga su vershon di kiko a sosodé for di mei mei di ougûstûs te prinsipio di oktober pa nos. Loke a keda tras ta vershonnan dje klase dominante skibí komo relato o publikashonnan históriko. Nos a trata na tradusí esakinan di tal manera ku awe, kasi dos siglo despues, nos por rebiba maske ta algu di loke nos antepasadonan katibu a hasi pa gana nan libertat.

17 di ougustus:

Banda Bou: Mainta tempran, 40 pa 50 katibu di plantashi Kenepa ta reuní riba plenchi di kas grandi, despues ku a bati bèl pa yama nan. Nan ta duna nan doño di konosé ku nan no tin idea di trata mas p'e. Shon Van Uytrecht ta bisa nan bai reklamá serka gobernador den Fòrti. Katibunan ta tumba pa plantashi Santa Cruz despues di a liberá algun ruman katibu ku shon a sera den kouchi komo kastigu. Na Santa Cruz nan ta uni ku katibunan dje plantashi ei ku ta enkabesá pa un otro lider, Bazjan Carpata. Entretantu mensaheronan ta baha bai tur plantashi di Banda Bou i tambe pa Punda i Banda Riba.

Punda

Entretantu notisia dje rebelion a yega Punda. A base di un karta di shon Van Uytrecht Rat Kolonial ta disidí pa tuma medidanan pa defende Punda i pa reuní sòldá pa manda Banda Bou.

18 di ougustus

Banda Bou: Den oranan tempran e ehérsito rebeldenan ta sali for di Santa Cruz, bou di mando di Tula i Carpata, rumbo pa Porto Mari. E plantashi aki tabatin un posishon sumamente stratégiko pa su terenonan i saliñanan grandi. Alabes e tabata ofresé oportunidat pa retira. Louis Mercier ta bolbe Kenepa pa motivá e katibunan ku a keda atras pa nan tambe partisipá. E ta konkista tambe e fòrtinan di Kenepa i Santa Cruz i e ta logra haña algun arma.

Punda: Entretantu Rat a manda mas o menos 60 sòldá, neger liber, mulatu i hulandes bou di mando di teniente Pleeger bai kombatí e katibunan.

19 di ougustus

Banda Bou: E sòldanan di Pleeger ta sufri un derota den saliña i riba plenchi di landhuis Oud St. Marie. Algun sòldá ta kai presu den man di katibu i otro ta hui bai den mondi di Bulbai i den direkshon di Boka Sami. Un patruya di neger liber bou di mando di Marcus Anthony, tambe ta kai presu.

Punda: Ora e notisia di e derota di e ehérsito kolonial a yega Punda, Rat ta tuma e siguiente desishonnan: 1. Fortifika defensa di Punda; 2. Listra tur neger i hende di kolo riba bibida, polvo, bala i arma i detené un i tur ku nan topa n'e warda di Roodeweg; 3. Detené tur neger ku ta bin di Banda Bou pa interogashon pa wak si no ta trata di spion; 4. Pidi hefe di marina hulandes, komandante Wierts, ayudo militar direkto; 5. Manda un ehérsito mas grandi Banda Bou. Kapitan Baron van Westerholt, un monarkista konservador i hòmber di liña duru ku tabata odia e ideanan revolushonario di igualdat i libertat, a haña enkargo dje operashonnan militar ku a sigui na Banda Bou.

Banda Bou (anochi): Banda 9'or, e trupa di Van Westerholt a yega na kas grandi di un plantashon di Oud St. Marie, djis pariba di saliña di San Mari i ta disidi pa pasa anochi einan. Pader Schink ku a haña e tarea pa konvense katibunan pa pone nan arma abou i bandoná nan lucha i deseo pa libertat, ta tumba mesora pa Porto Mari.

> ***SKIBÌ PA E KOMISHON KU TA KOORDINà E KONMEMORASHON DI E REBELION DI KATIBU. A HASI USO ENTRE OTRO DI INFORMASHON SAKà FOI BUKI «SKLABITUT I REBELION 1795», DI OUTOR CHARLES DO REGO, KU E SIMAN AKI A SALI RIBA MERKADO.***

E enkuentro entre pader Schink i lidernan dje rebelion, ta un di e pokonan dokumentá, kaminda a diskribí i relatá opinion di katibunan. Durante e enkuentro Tula a hiba palabra i a bisa: "Nan a maltratá nos demasiado. Nos no ke hasi niun hende malu, pero nos ke nos libertat. Negernan franses a haña nan libertat. Fransia a poderá di Hulanda. P'esei nos tambe mester haña nos libertat". Riba e ponensia di Schink ku ta gobièrnu di Hulanda mester respetá i obedesé, Tula ta kontestá: "Si gobièrnu di Hulanda te ainda tin poder pa manda, unda e barkunan hulandes a keda anto?".

Ora pader Schink ripará ku katibunan no ke tende, e ta mustra nan ku ta sumamente difísil pa bringa e forsanan kolonial. Kuminda i awa lo kaba lihé i komo ku Kòrsou ta chikitu, no tin kaminda pa huí i skonde manera na Haiti i Benezuela.

Tula ta par'é i ta saka tur hende p'afo, menos dos rehén blanku, Van der Grijp i Thielman. Tula ta splika entre otro: "Señor pader, no ta asina ku tur hende a bin di Adam i Eva. Mi a hasi malu di liberá 22 di mi rumannan for di kashòt den kual inhustamente nan a sera nan? Shon pader, libertat franses a tormentá nos. Si un di nos haña kastigu e mester tende henter ora bai: 'Abo tambe ta buska libertat? Un dia nan a marami. M'a grita sin stòp pa pordoná un pober katibu. Ora ku alafin nan a lagami, sanger tabata brota sali for di mi boka. Mi a kai riba mi rudia i mi a sklama na Dios: O mahestat, o purísimo spiritu! Ta bo deseo ku ta maltratá nos di e manera aki? Ai pader, asta un animal ta haña trato muchu mas mihó. Si un animal kibra su pia, nan ta kuid'é". Despues di e enkuentro históriko aki, pader Schink a haña un kuartu pa e sosegá su kurpa. Rebeldenan a sòru asta pa un beibel p'e.

20 di ougustus

Mainta tempran Pader Schink a sali pa bai bèk seka Van Westerholt. Promé ku e la sali riba kabai ku Carpata a duné, Pader Schink ta puntra e rebeldenan ki respondi e hiba pa Rat. Tula ta kontesta: "Nos no ta desea nada mas ku nos libertat. Na kaminda pader Schink ta topa ku e ehérsito di Van Westerholt ku mientras tantu a amplia ku trupa di marinir i kantidat di boluntario blanku. Den e konfrontashon armá, entre katibunan rebeldenan i e trupanan di Van Westerholt katibunan ta resistí fuertemente pero nan tabatin ku buska refugio riba Seri Fontein lagando diferente morto i 12 presu atras.

21-25 di ougustus

A sigui sinku dia den kwa Van Westerholt a keda opservá, buska informashon i patruyá rònt di Ser'i Neger pa diskubrí e mihó sitio pa ataká. Den e sinku dianan ei mas sòldá i boluntario ta yega for di Punda, tresiendo mas arma, entre otro kañon i otro rekesito militar. Tambe Van Westerholt ta bolbe trata na debilitá resistensha di rebeldenan, a base di un taktika di dividí i reina. Van Westerholt ta primintí tur katibu rebelde klemensha, menos e lidernan. E ta haña komo kontesta riba esei: "Nos t'aki pa vense of muri".

Dia 25 di ougustus Van Westerholt tabata sufisiente reinforsá na altura di e situashon militar di rebeldenan. E ta dirigí su atake for di dos banda. Na e parti mas fasil pa subi e seru, kaminda rebeldenan tabata spera. Tambe pa e atake e ta manda un grupo grandi di sòldá ku kañon pa hiba bataya. Entretantu e mes ta subi ku su forsa mayó e parti mas difísil. E ta logra den esaki dor ku atenshon di rebeldenan a keda desviá i komo e ta hasi uso intensivo di kañon. Rebeldenan no por a wanta e enfrentamentu i ta huí despues di un lucha sangriente, lagando kantidat di morto atras. Kantidat di otro ta muri siendo presu, komo ku Van Westerholt ta duna òrdu pa mata tur rebelde haña ku arma.

26 di ougustus pa 5 september

Despues di e derota na Seri Neger, e katibunan ta regrupá den mondinan di Kristòf. Van Westerholt ta disidi distrui tur maishi i otro kuminda den bisindario di seri Kristòf i ta laga venená tur pos di awa ku rebeldenan por a usa. Tambe e ta ofrese papel di klemensha na katibunan ku bandoná e lucha. Mas o menos riba dia 5 di september, Van Westerholt ta logra penetrá seru di Kristòf. Den e akshon aki kantidat di katibu a perde nan bida. Apesar di esaki Tula i hopi otro lider ta sigui liber.

6 september pa 21 september

Dia 8 di september marinir di e barku di guera Medea, ta kapturá Louis Mercier den serkanía di plantashi Kenepa. Dia 18 di september un katibu di plantashi Kenepa ta kapturá Tula. Tres dia despues, dia 21 september Pedro Wacao i Bazjan Carpata ta hasi un intento pa ataká i drenta San Juan, pero ta kai den un trampa. Riba ordu di un vitó katibunan ta tuma nan presu.

21 september—2 oktober

Fiskal a tuma su tempu pa saka tur informashon nesesario for di e katibunan detení. Tula, komandante maksimo di e rebelion, a pasa mas ku 16 dia di tortura promé ku fiskal dikta su sentensha: un morto kruel ku mester spanta katibu en futuro di kalke lantamentu. Fiskal a baha di un forma inhumano riba esnan ku a riska lanta kontra orden kolonial.

Su kondena tabata: Habraká Tula di pia te kabes, kima su kara i kap su kabes afó i pone esaki riba un staka. Sentensia a keda ehekutá dia 2 di òktober. Bazjan Carpata mester a presensia Tula su suerte pa despues haña e mesun kastigu. Pedro Wacao a keda lastrá tras di kabai rònt di e palu di horka na Rif, kaminda a kap su mannan kita-'fó i plècha su kabes ku un mukel.

2 oktober—20 november

Apesar di e kastigunan severo, e espíritu rebelde no a kibra por kompleto. Aparentemente te ku dia 20 di novèmber di aña 1795, tabatin rebelde ainda ku no a bolbe nan plantashi. Un biaha mas Rat ta primintí amnestia general na katibunan ku bolbe denter di dos siman.

Konsekuensha direkto di e rebelion tabata ku ta ordená shonnan pa: —no laga katibunan piki palu o hasi otro trabou riba djadomingo; —bisti nan katibunan na drechi i no obligá nan kumpra nada for di nan rantsun di kuater a sinku kana di maishi pa siman; —laga bisa mes ora si un katibu huí; —no duna katibunan niun arma den nan man.

Argumentonan kontra di e konmemorashon

Lamentablemente te ainda tin algun hende ku ta kontra pa duna 17 di ougustus e atenshon ku e ta meresé. Algun hende ta haña, ku e lucha aki ta algu ku ta toka hende pretu so i pesei e no ta sirbi komo dia pa uni hinter nos pueblo. Esaki no ta berdat. E lucha di Tula i su kompañeronan tabata un lucha pa libertat i rekonosimiento komo ser humano. Den e lucha aki e katibunan i negernan liber a haña sosten di mulatonan i blankunan. E sosten aki a bai dje leu ei, ku Johana Lesire, un blanku, a haña un skual di Rat Kolonial. I no mester lubidá tambe, ku na banda di e sòldánan, i e doñonan di plantashi, tambe a bringa mulatunan i negernan liber kontra di e rebeldenan.

Ku otro palabra, no mester degradá e lucha pa libertat di e katibunan komo unu di blanku kontra pretu, pero mester pon'é den su konteksto korekto: ta trata di un lucha entre e klase oprimí di un banda i e klase dominante i esnan ku nan a mal(usá) di otro banda.

Bo ta tende tin biaha tambe, ku tabatin hopi matamentu riba e dia ei. Pero riba 17 di ougustus mes no tabatin ningun matamentu. Aparte di e echo aki, ta un realidat bon kla ku kada lucha ku kier kambia algu fundamental den un komunidat, lamentablemente, pero inevitablemente, ta bai kompañá ku dramamentu di sanger. No pasó esnan ku tin gana di kambio kier mata sin mas, pero pasó esnan ku no kier kambio ta purba sofoká e deseo pa hustisia den riu kòorá. Mira p.e. e lucha pa liberashon di Latino Amerika ku Simon Bolivar a hiba na kuminsamentu di siglo 19 o e lucha pa independensha di Merka.

Ougustus 1795 i ougustus 1983

Ta bon pa remarká ku tin sierto similaridat entre e tempu ku e rebelion a tuma lugá i e tempu di awor. Kompará p.e. e struktura sosial di e tempu ei i esun aktual.

For di e triángulonan nos por komprondé, ku te ainda ta éksistí un struktura di klase den nos komunidat. Nos a mustra kaba, ku rònt di 1795 tabata reina un krísis ekonómiko na Kòrsou; kos tabata bai malu pa komersio den e época ei. Ta konosí ku awendia tambe nos ta pasa den un krísis ekonómiko. Básikamente a i ta purba resolvé e krísis di mesun manera. Ta tende konstantemente ku trahadónan tin ku "lever in". Den kabamentu di siglo 18 e katibunan tabata wòrdu eksplotá mas fuerte ainda. Asta nan mester a entre otro "lever in" nan djadumingu liber, pa nan bai piki palu pa shon. Pues nos ta mira ku e fenómeno di "lever in" ta eksistí pa basta tempu kaba i ku desafortunadamente semper ta e klase mas pudiente mester hiba vra.

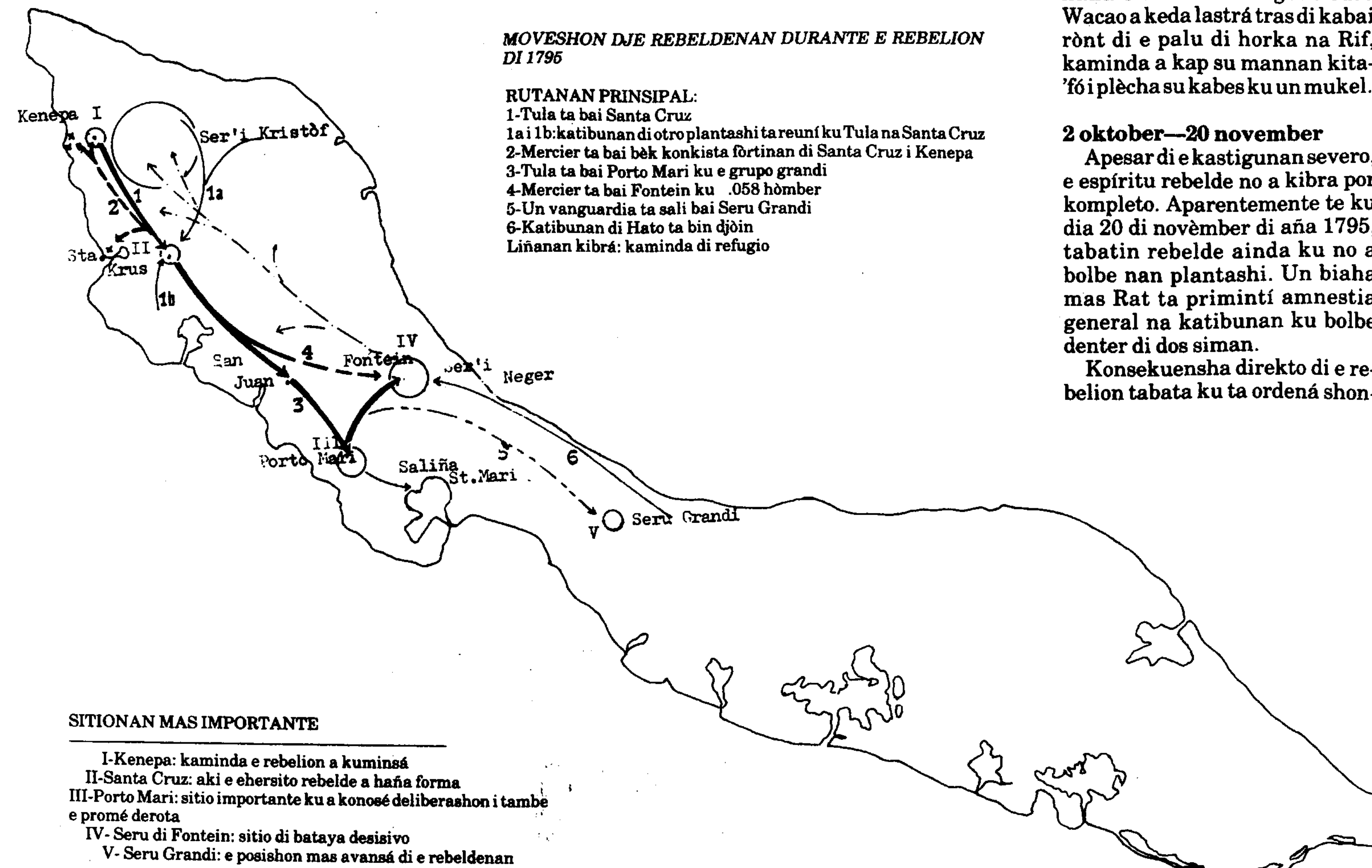
Importanshá pa konmemorá

Na promé lugá e ta mustra nos, ku kada pueblo ku ta oprimí, lo lanta i protesta kontra e situashon aki. Esaki a pasa na Afrika, Asia, Merka, Latino Amerika i den Karibe. Na di dos lugá ta nesesario pa kada pais ku ke arma su mes ku un konsiensia nashonal fuerte pa enfrentá futuro, honra su heruenan. Tuma por ehèmpel Venezuela, ku a kaba di selebrá e bisentenario di e nasementu di Simon Bolivar. Na di tres lugá por menshoná e echo, ku nos por saka inspirashon for di e lucha pa hustisia di Tula i su kompañeronan, pa asina nos por bin karga nos independensha komo debe ser.

Ta pa e motibunan aki nos mester konmemorá e Rebelion di katibu di 1795 i asina honra e lidernan balente, esta Tula, Bazjan Carpata, Louis Mercier i Pedro Wacao. E lidernan aki, huntu ku alrededor di 2000 katibu i neger liber, kier a kaba ku e inhustisia grandi den e komunidat di e tempu ei; Sklabitut. Komo ku sklabitut tabata un parti esenshal di e struktura di e komunidat kolonial di e tempu ei, por bisa ku e Rebelion di Katibu tabata un menasa fuerte pa kolonialismo ulandes.

Yamada pa asistí na e konmemorashon

Komishon 17 di Ougustus ke hasi un yamada na pueblo en general pa asistí na e konmemorashon di e Rebelion di katibu di 1795. E konmemorashon ta tuma lugá djarason awor, 17 di ougustus, di 8'or pa 10' djanochi, na Pilá tras di Coney Island. Lo tin diskurso kòrtiku di Gezaghebber, Diputado di Kultura, representantenan di Kámara Sindikal, di iglesia i di Komishon 17 di Ougustus. Tambe lo tin un programa kultural, variá ku kanto, drama i poesia. laga nos ban konmemorá 17 di ougustus ku **rèspèt, seriedat i sinseridat.**

MOVESHON DJE REBELDENAN DURANTE E REBELION DI 1795

RUTANAN PRINSIPAL:
1-Tula ta bai Santa Cruz
1a i 1b: katibunan di otro plantashi ta reuní ku Tula na Santa Cruz
2-Mercier ta bai bèk konkista fòrtinan di Santa Cruz i Kenepa
3-Tula ta bai Porto Mari ku e grupo grandi
4-Mercier ta bai Fontein ku .058 hòmber
5-Un vanguardia ta sali bai Seru Grandi
6-Katibunan di Hato ta bin djòin
Liñanan kibrá: kaminda di refugio

SITIONAN MAS IMPORTANTE
I-Kenepa: kaminda e rebelion a kuminsá
II-Santa Cruz: aki e ehersito rebelde a haña forma
III-Porto Mari: sitio importante ku a konosé deliberashon i tambe e promé derota
IV- Seru di Fontein: sitio di bataya desisivo
V- Seru Grandi: e posishon mas avansá di e rebeldenan